

MART 2014.

PLEZIR

BROJ 7

Uvod

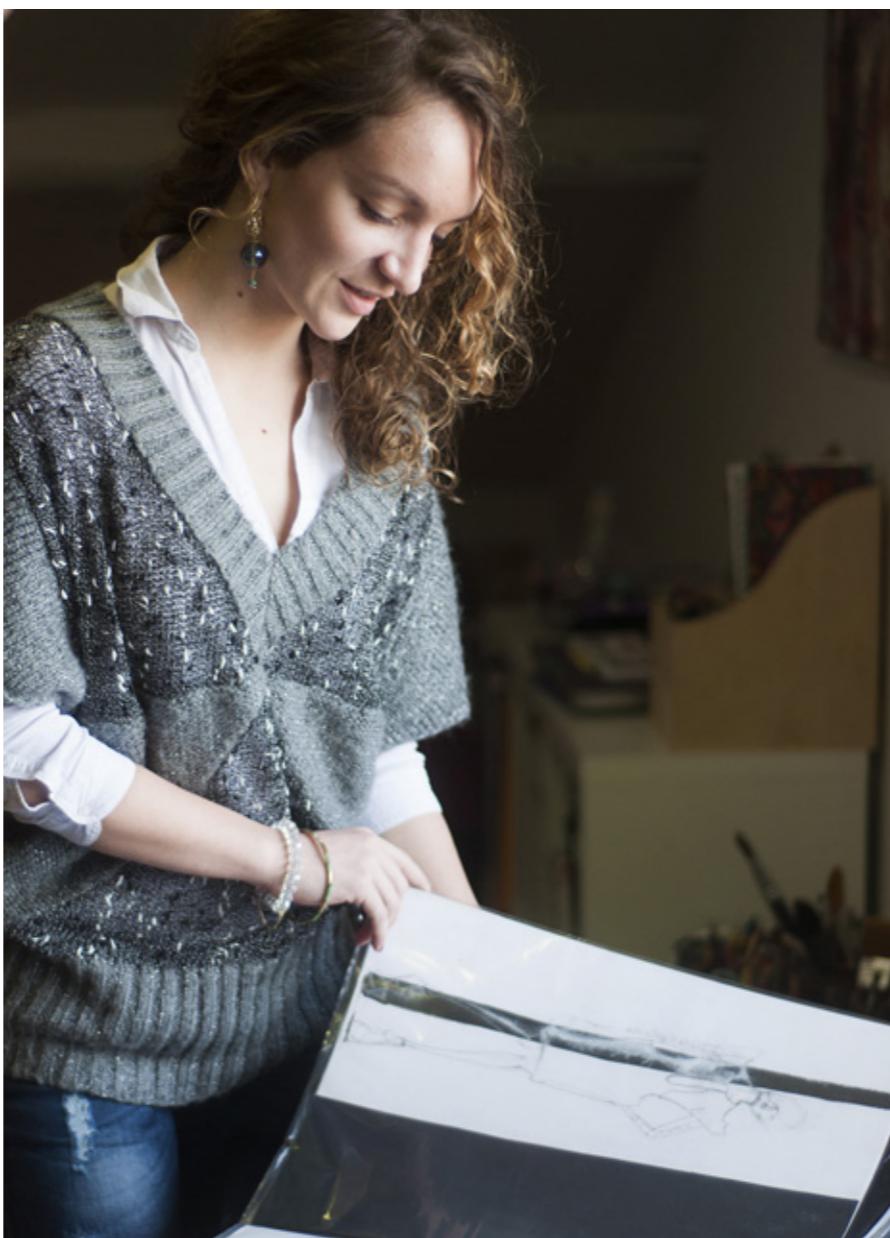
P

ripremili smo vam zanimljiv broj u kome obećavamo da neće biti priče o izborima, kampanji i političarima. Umesto o njima pričamo o drugačijim, pametnim, kreativnim ljudima koji svojim malim koracima zaista menjaju našu svakodnevnicu i društvo na bolje. Želimo da podstaknemo vašu kreativnost, kritičko razmišljanje i radoznalost i kao i do sada nudimo vam širok spekar tema koje bi mogle da vas (za)interesuju.

Uživajte u početku proleća i lepim danima koji nam stižu u susret.

Teodora Kovrlija, Plezir magazin
plezirmagazin@gmail.com
teodorakovrlija@gmail.com

Sadržaj

Hoćeš
srediti
zube kad
nađeš
nekog
kineskog
zubara?

Najave događaja

8

Najava
događaja mart

12

Najave svirki

3x3

14

Buđenje proleća

Mladi talenti

22

Tamara
Stanković

Iz drugog ugla

28

Anonimnost i
cyberbullying

Ekologija

36

Earthship projekat

Životni stil

50

Kokeshi

Muzika

58

Marko Šelić
Marčelo

Sadržaj

Putovanja

64

Razglednicama
na put oko sveta

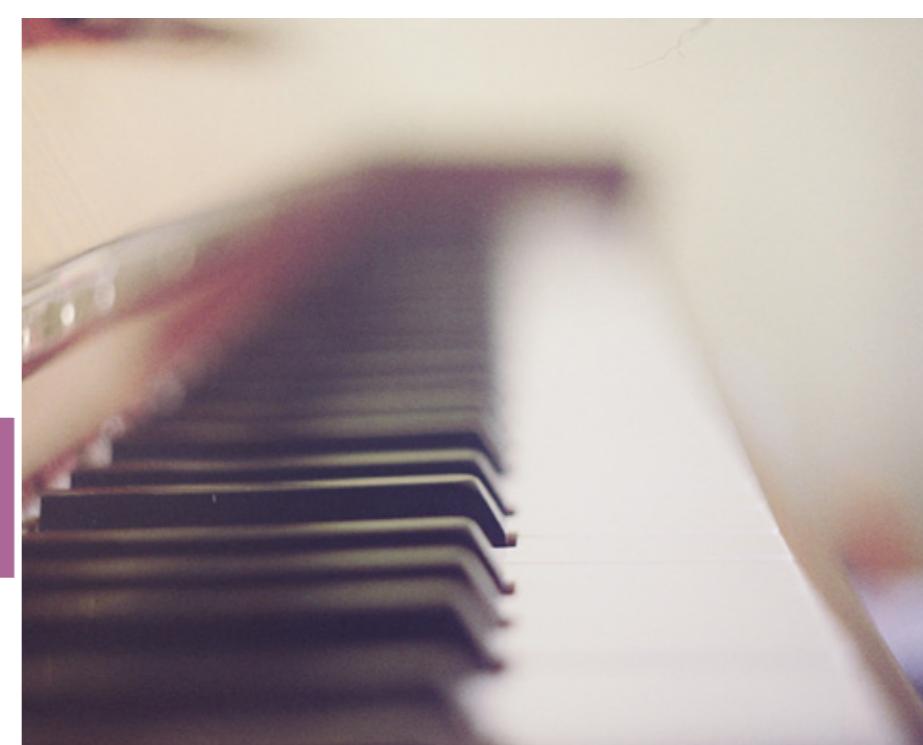
Fotografija

72

Talentovani
fotografi amateri

80

Analogna fotografija

Online špartanje

86

Predlozi za mart

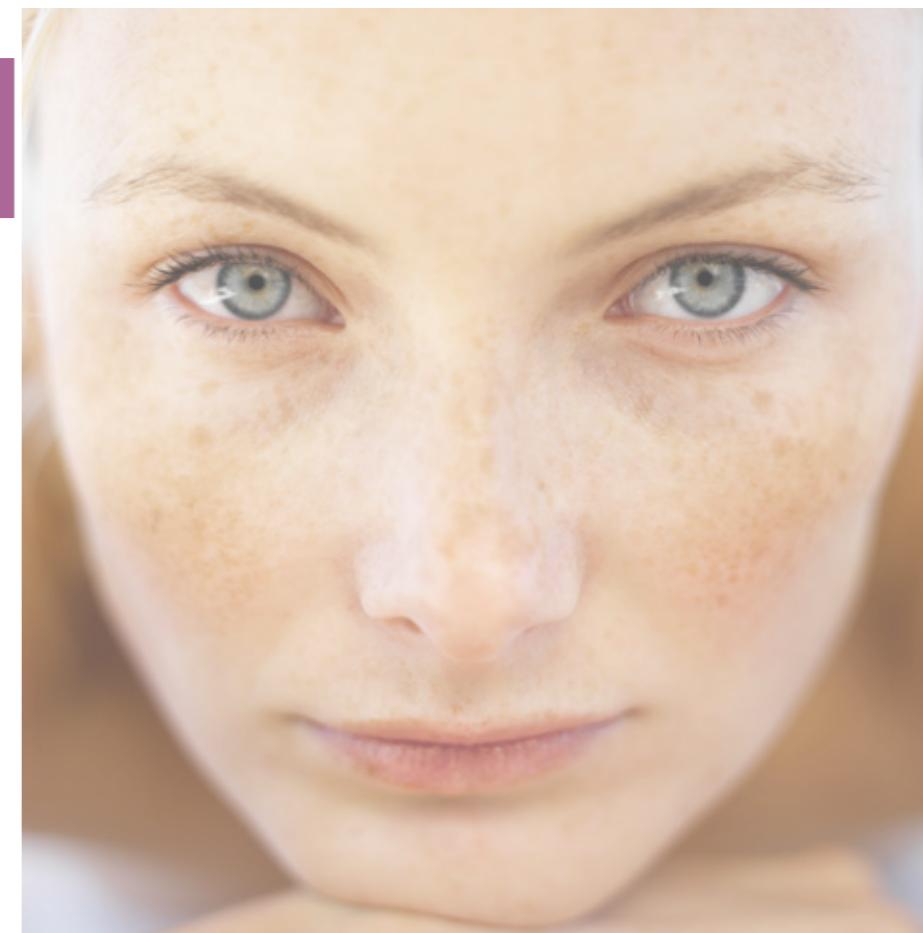
Nega

102

Vaša koža u
tridesetim, četrdesetim...

110

Sali: Kutak nege
pravo iz prirode

Zdravlje

116

Veštački minerali,
vitamini i multivitamini

Moda

120

Modni cirkus u
četiri najznačajnije
modne metropole

Moda

88

Style by Adrian
Old school gentleman

136

Aleksandar
Joksimović, velikan Ju mode

Moda

142

U šopingu
sa Minjom

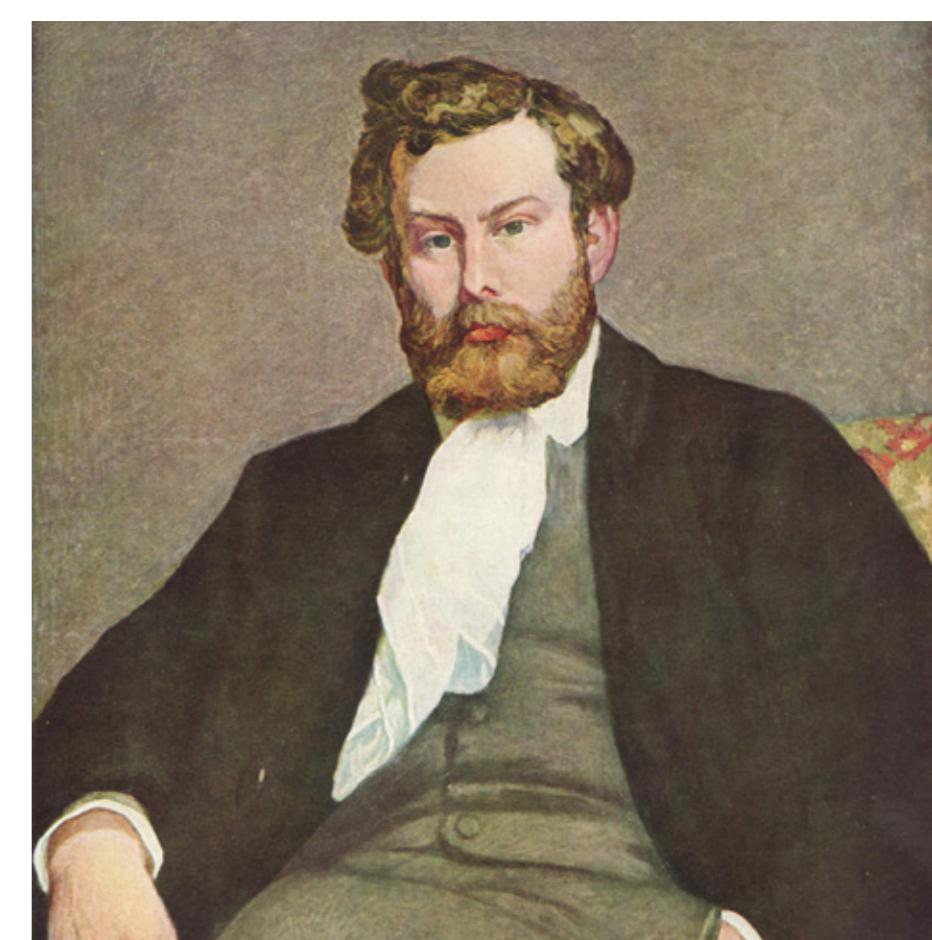
146

Srđan Šveljo
Streetstyle

Umetnost

156

Alfred Sisli

Teodora Kourlija

Sve što radim volim da radim pre-dano i temeljno. Kao mala sanjala sam da pravim animirane filmove, ali nedostatak talenta za slikanje po-kvario mi je planove. Kao nešto sta-rijia odlučila sam da ću biti novinar i konačno urednica nekog prestižnog magazina. Nakon završenog Fakul-teta Političkih nauka volontirala sam, usavršavala se i prikupljala iskustva. Sa završenim fakultetom našla sam se u istoj poziciji kao i većina mladih u našoj zemlji i nisam želela da se dim skrštenih ruku i čekam posao do u nedogled, a kao beogradsko dete nenaviklo da se "lakta" odlučila sam da preduzmem nešto i stvorim sebi radno mesto. Želela sam da ostvarim svoju dugogodišnju zami-sao i pokrenem online magazin koji se nalazi pred Vama.

Volim da maštam, čitam, pravim planove i provodim vreme sa dragim ljudima. Uživam u malim stvarima, imam puno hobija i interesovanja što će se neminovno odraziti na sadržaj časopisa.

Minja Cvetković

Sveže diplomirana etnološkinja-anthro-pološkinja koja je, uz malo sreće i malo više truda, dok vi ovo čitate upisala i master studije. U prošlom životu je bila ženska verzija Bukovskog, a danas je zaljubljenik u modu iz perioda od dva-desetih do šezdesetih godina dvadesetog veka, rokabili, sajkobili, vintage stvari, naučnu fantastiku i treš horor filmove. Kada prokrastinira od antropologije mode i pitanja postojanja malih zelenih, menja boju kose, pita se zašto nije ostvarila dečiji san da postane Lara Kroft i mašta o otvaranju sopstvenog azila ili životu sa trinaest kućića barem. Racionalnost joj nije jača strana, a često je rastrzana između manijakalno paničnog i hipi „go with the flow“ ras položenja. Bliski ljudi i ljubimci su sve što joj je potrebno za dobar dan ali ako dodate kafu, čokoladu i neku dobru knjigu uz to, velika je verovatnoća da ćete je i kroz nekoliko sati zateći u istom položaju. Kada bi morala da bira, za životni motiv bi sledila Hanter S. Tompsona i rekla da je život neuporedivo bolji kada ste prinuđeni da prestanete da ga uzimate za ozbiljno.

Nina Simonović

Osnovne studije je završila u Nišu kao najbolji student u ge-nerasiji, a onda se uputila u Beograd da se usavrši na polju ruskog jezika, književnosti i kulture. U njoj se svakodnevno sukobljavaju idealista i sanjar. Mašta da svoje velike ljubavi – fotografiju, ruski jezik i pisani reč – spoji kroz rad fotografa (a možda i urednika, hmmm...) u prestižnom modnom časopi-su u Moskvi. I sve to, naravno, posmatrajući zalazak sunca sa Crvenog trga, držeći Njega za ruku. Drugi je karakterisu kao specifičnu, harizmatičnu fuziju pozitivne i kreativne energije; i kao nekog ko mnogo voli da pravi savršene male kolače. A sama kaže da smisao traži u malim stvarima, koje ujedno čine dan uspešnim – šolji zelenog čaja uz te savršene kolače, preko potrebnoj dozi inspiracije, značajnom pogledu, zagrljaju i iskrenom smehu. Vodi uspešan

[blog na adresi](#).

REDAKCIJA

SARADNICI

Aleksandra Skorupan

Fotograf i student ekonomije. Živi u Beogradu i sanja o tome da proputuje svet i zabeleži ga kroz svoj objektiv. Veruje da fotografija može da uhvati ljudsku dušu. U slobodno vreme vodi modni i lifestyle blog

MicroCosmos

Marija Bokić

u duši kreativac, ekonomista na papiru. Ljubitelj dobrih knjiga, umetnosti, video igrica, mode. U stalnoj potrazi za novim znanjima, doživljajima i mestima.

marija-fashionblog

Svetlana Đivljakov

inženjer zaštite životne sredine, urednica portala www.ekokuce.com i strastvena obožavateljka ekološke gradnje o kojoj najviše voli da piše. Mašta da jednog dana izgradi eko kućicu u svom voljenom Novom Sadu u kojoj će srećno živeti sa dragim momkom, brkatim psom i papagajem

Isidora Žakula

Beograđanka i student prava, koja je osnovala blog *Fashion World by moi* sa iz ljubavi prema modi. Veliki ljubitelj umetnosti, muzike i filma, čiji je san da proputuje ceo svet i otkrije sve tajne koje on skriva

Snežana Tatljak Nikolić

dipl.farm.spec

saradnica na temama nege i brige o zdravlju i pravilnom tretiranju kože lica i tela

Andela Vučković

Nada Đzelebdžić

Design:

PLEZIR NAJAVLJUJE

GUITAR ART FESTIVAL
DOM OMLADINE I SAVA CENTAR, BEOGRAD
OD 11. DO 16. MARTA

Ove godine nas očekuje petnaesti po redu međunarodni festival gitare. Guitar Art festival od svog nastanka predstavlja profesionalnu i stručnu manifestaciju koja svake godine okuplja gitariste svih profila. Razmena znanja, prakse i iskustva, kao i upoznavanje sa domaćim i svetskim tokovima u savremenoj gitarističkoj pedagogiji primarni je cilj ovog projekta.

“LORD OF THE DANCE”
KOMBANK ARENA, BEOGRAD
18. MARTA

Majstori plesa Lord of the dance, posle više nego uspešnih nastupa koji su zadivili publiku i „zatresli” Kombank Arenu, 18. marta ponovo dovode predstavu koju nazivaju čudom modernog sveta! Igra puna života, energije i emocije, kostimi i najuvežbaniji igrači na svetu, dovoljni su razlozi da ne propustite ovaj muzički događaj. Ulaznice se prodaju po cenama od 2200, 2500, 2900, 3300 i 4000 dinara i mogu se nabaviti na svim prodajnim mestima CS Eventima kao i na blagajnama Kombank Arene, Bilet centra Beograda, Doma omladine i "Ušće" Shopping centra.

BEOGRADSKI IRSKI FESTIVAL „U RITMU IRSKOG STEPA“

U BEOGRADU, VISE LOKACIJA OD 13. DO 18. MARTA

Beogradski irski festival biće mešavina irske hrane, plesa, pića, muzike, filmova, fotografije i književnosti. U Supermarketu će biti postavljena i izložba fotografija Dermota Kelija, a u Kinoteci će biti prikazano deset irskih filmova – komedija, drama i nekoliko političkih/istorijskih dokumentaraca.

Na kraju će biti održana ceremonija irskog dočeka proleća na godišnjoj proslavi Dana Svetog Patrika. U centru grada, u Supermarketu služiće se tradicionalni irski obrok, hrskavo jelo fish and chips (riba sa pomfritom), a u Black Turtle baru povodom 17. marta, Dana Svetog Patrika, točiće se zeleno pivo.

SAJAM I KONGRES KOZMETIKE “SVET LEPOTE” KOMBANK ARENA, BEOGRAD

15. I 16. MART

Posetioci sajma imaće priliku da se sretnu sa vise od 100 najpoznatijih svetskih i domaćih brendova. Za publiku iz struke najavljeni su kongresna predavanja, prezentacije, promocije kao i zabavni program. Organizatori najavljaju dobru zabavu za sve ljubitelje kozmetike, ali i različite poklone.

FESTIVAL FRANKOFONOG FILMA

DOM OMLADINE, BEOGRAD
OD 21. DO 24. MARTA

Dom omladine Beograda kao nosilac projekta, peti put za redom organizuje reviju filmova frankofonih zemalja - od Tunisa do Francuske i Kanade. U saradnji sa ambasadama, kulturnim centrima i institucijama frankofonih zemalja kao i sa Ministarstvom kulture Srbije i francuskom televizijom TV5Mond. Program možete pogledati na sajtu Doma Omladine.

VEČE STEND UP KOMEDIJE

DOM OMLADINE, BEOGRAD
1. APRIL

Organizacija Standup.rs organizuje na Svetski dan šale iznenadenje za sve ljubitelje stand up komedije. Pravo festivalsko veče, gde učestvuje čak devet komičara iz Srbije i regionala, održaće se 1. aprila u Dvorani Doma Sindikata. Dočekajte dan šale nasmejani.

Vip s ponosom podržava

11. BELGRADE DANCE FESTIVAL bdf

30. MART /
14. APRIL

3. BELGRADE DANCE FESTIVAL

SAVA CENTAR, BEOGRAD
OD 30. MARTA DO 14. APRILA

Beogradski festival igre najavio je uzbudljiv program ovogodišnjeg festivala. U pitanju su trupa Hubbard Street Dance iz Čikaga, čuveni britanski koreograf Akram Kan i trupa Veličkog kanadskog baleta.

Svečano otvaranje Festivala, 30. marta 2014. godine, dovodi po prvi put u ovaj region čuvenu američku trupu Hubbard Street Dance iz Čikaga. "Hiljadu delova", celovečernji balet koji potpisuje mladi popularni koreograf Alejandro Serudo, zapravo je delo inspirisano drugom zahtevnom umetničkom formom - vitražima Marka Šagala. **Cene ulaznica su 1100, 1300, 1500 i 1700 dinara.**

Najveća zvezda britanske i svetske plesne scene, najnagrađivaniji savremeni koreograf Akram Kan, partner Žilijet Binoš i Silvi Gilem, koji je požeo da predstavi najnoviju produkciju svoje trupe, na Beogradskom festivalu igre nastupiće 5. aprila u Centru Sava.

Delo neobičnog naslova "iTMOi (in the mind of igor)", svojevrsni je osvrt na način na koji je stvarao Stravinski, odnosno na dinamiku kojom je ovaj kompozitor transformisao svet klasične muzike. **Cena ulaznica 1100, 1300, 1500 i 1700 dinara.**

Prvo, istorijsko gostovanje Velikog kanadskog baleta, i to sa postavkom Ohada Naharina koja će sigurno ući u sve antologije savremene igre, na programu je 11. aprila. "Trupa koristi klasičnu tehniku uz mešavinu mnogih umetničkih uticaja, kako bi stvorila komad koji je moderan, a ipak privlačan i onima koji uživaju u tradicionalnijim predstavama. Ljubitelji klasičnog baleta, fanovi Fosa i entuzijasti koji vole "Cirque du Soleil", uživaće u višeslojnoj predstavi... **Cena ulaznica 1300, 1500, 1700 i 2100 dinara.** Karte za sva tri nastupa su u prodaji i mogu se kupiti na blagajni Sava centra.

PLEZIR.

NAJAVA SVIRKI

AMORPHIS + HAMFERĐ
DOMU OMLADINE,
19. MART

Bend Amorphis je svoju karijeru započeo početkom devedesetih godina u Finskoj. Napravili su evoluciju od teškog doom death zvuka, da bi danas postali jedan od najvećih progressive metal bendova. U sklopu svetske turneje, na kojoj promovišu album Circle, posetiće i Beograd sa koncertom zakazanim za 19. mart u Domu omladine, sa početkom u 20h. Specijalan gost na koncertu biće bend Hamferđ.

BANE GLUVAKOV TRIO

KLUB FEST, 21. MART

Bend iz Pančeva na čijoj svirci ćete biti u prilici da uživate u bluz, rok i funk zvuku i da krenete u muzičku rok šetnju od pedesetih do osamdesetih godina dva desetog veka. Bend koji često i uspešno improvizuje, širi dobar zvuk i pozitivnu energiju, nastupiće 21. marta u zemunskom klubu Fest.

E-PLAY
KLUB GUN
22. MART

Bend E-Play trenutno promoviše svoj poslednji album pod nazivom Obični ljudi, koji je izašao u decembru prošle godine. Još krajem 2012. objavili su singl Srećni ljudi kojim su najavili pravac u kome će se kretati i pokazali kako se na krajnje simpatičan način spajaju jazz i žustra energija po kojoj su poznati. Cena ulaznice u preprodaji iznosi 500 dinara i možete ih kupiti u Skadarskoj broj 22, kafe Šikarica, a na dan koncerta cena karte biće 700 dinara.

LOVE CATZ

KLUB VRTOGLAVICA 22. MART

Love CatZ je najstariji program kluba Vrtoglavica i u pitanju je spoj gotika, gotik roka i elektronske muzike, sa čestim uplivom komercijalne muzike u vidu bendova kao što su Depeche Mode, Cure, David Bowie-a i mnogih drugih. Isto to veče u donjem klubu vas očekuje veče hitova iz osamdesetih, a srednjem je predviđena chill out zona.

MONSTER METAL MASH

KLUB VRTOGLAVICA

26. MART

Ime ovog događaja govori dovoljno, na nama je samo da vam kažemo da će vas u gornjem klubu dočekati DJ Riđi, Hellspawn i Ogi koji će puštati sve vrste metal muzike, u donjem klubu industrial puštan od strane DJ Jane i središnji deo je Vrtočlavica pub, odnosno, chill out zona.

NORMAN BEAKER BAND

DOM OMLADINE

29. MART

Britanski bluz stiže u Beograd. Norman Beaker Band sastavljen je od cenjenih britanskih muzičara koji su dali veliki doprinos rock'n'roll sceni, a sam Norman Beaker je predvodnik bluz scene već više od četiri decenije, čovek za koga je BB King rekao da je poput belog Fredi Kinga. Na njihovim nastupima čućete mešavinu svih žanrova bluza i dosetke pune humora. Ulaznice po ceni od 400 dinara možete kupiti preko Eventim mreže i u Felix Shop-u, a na dan koncerta cena će biti 600 dinara.

DUBIOZA KOLEKTIV

KOMBANK ARENA

5. APRIL

Poznati ska pank dab bend Dubioza koektiv, koji nema potrebe mnogo predstavljati, održaće svoj do sada najveći samostalni koncert u Areni 5. aprila, sa početkom u 20h. Karte se mogu kupiti po ceni od 1.000 do 4.000 dinara, a prodajna mesta su blagajna Kombank arene, mreža Eventim, Ticketline i Gigstix, kao i prodavnica Jugoton. Za kraj, Dubioza poručuje: „Ako karte u Beogradu ne budu prodate uvijek možemo slagati da se zbog loših vremenskih uslova koncert prebacuje na neki splav odgovarajućeg kapaciteta“.

ĐELEM, ĐELEM

SAVA CENTAR

8. APRIL

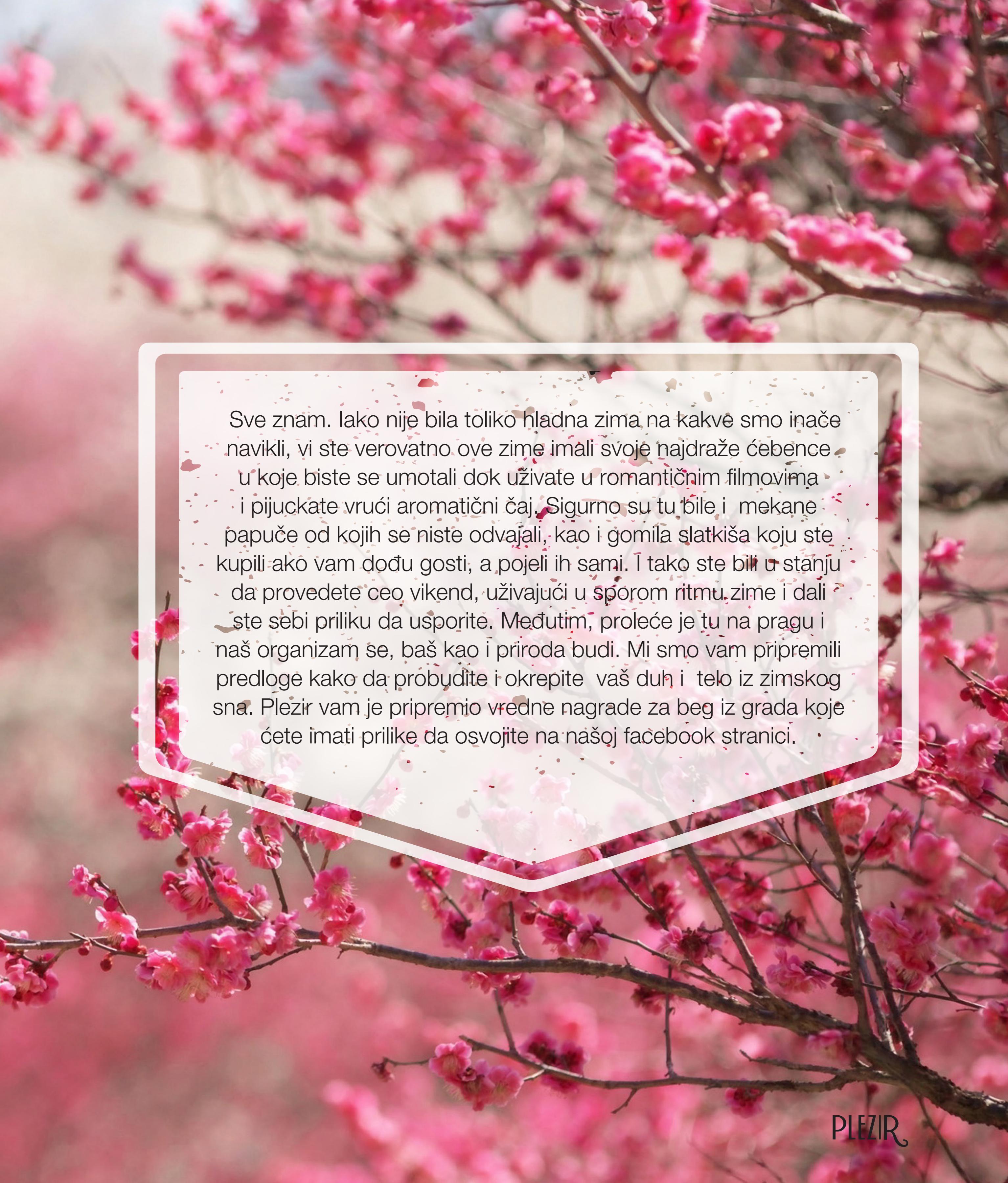

Povodom Svetskog dana Roma, 8. aprila u Sava Centru organizovaće se koncert i izložba. Nastupiće jedan od najpoznatijih bendova ruske ciganske muzike, pod nazivom Cigani Ivanovići, a zajedno sa njima i bendovi Odila i Amaro Del sa naših prostora. Događaj će upotpuniti i izložba fotografija života, slika nekoliko romskih autora, kao i niz video instalacija koje će posetiocima približiti kulturu i običaje romskog naroda. Ulaz na izložbu, koja će biti postavljena celog dana je besplatan, a karte za koncert, koji je zakazan za 20:30h, prodaju se po ceni od 1.500 do 2.500 dinara.

3X3 BUĐENJE PROLEĆA

Tekst: Nada Dželebdžić

Sve znam. Iako nije bila toliko hladna zima na kakve smo inače navikli, vi ste verovatno ove zime imali svoje najdraže čebence u koje biste se umotali dok uživate u romantičnim filmovima i pijuckate vrući aromatični čaj. Sigurno su tu bile i mekane papuče od kojih se niste odvajali, kao i gomila slatkiša koju ste kupili ako vam dođu gosti, a pojeli ih sami. I tako ste bili u stanju da provedete ceo vikend, uživajući u sporu ritmu zime i dali ste sebi priliku da usporite. Međutim, proleće je tu na pragu i naš organizam se, baš kao i priroda budi. Mi smo vam pripremili predloge kako da probudite i okrepite vaš duh i telo iz zimskog sna. Plezir vam je pripremio vredne nagrade za beg iz grada koje ćete imati prilike da osvojite na našoj facebook stranici.

Cveće

Kako je došlo toplije vreme polako se na pijaci pojavljuju divne ciklame intenzivnih, raznovrsnih boja. Prodaju ih one simpatične čike vaspitane u duhu finih manira i drugačijih vrednosti. Ko nije za ciklamu, a voli cveće neka prošeta do pijace pa potraži svoju novu omiljenu biljku, npr jagorčevinu. Stručnjaci kažu da bavljenje biljem pozitivno utiče na povišen pritisak i umirivanje duha.

PLANINARENJE

Mnogi kažu: "zašto bih se peo, pa bi posle sišao, to nema smisla." NETAČNO! Planinarenje nije samo oblik fizičke aktivnosti, ono je put do upoznavanja sebe i neistražene prirode. Boravak u prirodi, šetnja kroz brdovite predele i fizička aktivnost samo su neke od dobrobiti planinarenja. Za ovaj hobi potrebna vam je udobna obuća, topla odeća i volja. Obuću i odeću za planinarenje možete potražiti u sportskim radnjama, brend Mc Kinley je pristupačan i često imaju akcijske ponude. Ranac verovatno već imate. Kamašne za slučaj kiše, kabanicu i slično možete nabaviti na planinarskim sastancima kada se polovna očuvana planinarska oprema prodaje budžašto

Najjednostavnija opcija je upisati se u neko planinarsko društvo, a u Beogradu su najpoznatija PD Pobeda I PD Železničar. Plaćanjem godišnje članarine postajete član planinarskog saveza koji obuhvata sva planinarska društva u Srbiji.

Godišnja članarina je **samo 800 dinara dok mladi do 27. godine plaćaju 500 dinara.** Cena izleta je pristupačna, od 1.000 dinara pa

naviše. Ture se organizuju po Srbiji ali i po Južnoj Americi, Africi, Aziji..

Nažalost, ne srećem mnogo mlađih ljudi, što je stvarno šteta, jer je sport vrlo dinamičan i uzbuđljiv. Sećam se da smo jednom u šetnji "naletelili" na drvo preukusnih trešnja kakve nikad pre nisam jela. Krenite od lakših, jednodnevnih tura. Veče pred put napravite ukusne sendviče, spakujte neko voće, fotoaparat i avantura odmah ujutru može da počne.

Gundaćete i sažaljevacete se što morate da ustajete rano, ali uveravam vas to će vas proći čim se sastanete sa raspoloženom grupom planinara. Ekipa planinara je najčešće dobra, tamo ćete upoznati dinamične i radoznaće ljudе sa kojima ćete se u sigurnoj pratnji vodiča upuštati u pustolovine po netaknutoj prirodi. Na kraju svakog planinarenja sledi nagrada u vidu predivnog pogleda na put koji ste prešli svojim nogama, ali i ukusan obrok u planinarskom domu ili restoranu (odlična riblja čorba npr.) i dobro pivo. Kad se vratite kući bićete puni utsaka jer ste posetili predele koje inače ne biste imali priliku da vidite.

OVODA BIH MOGLA DA VAM PREPORUČIM

FRUŠKA GORA I ZMAJEVAC

Izlet koji planinarska drustva često organizuju je izlet na Frušku goru.

■ Položaj

Fruška gora je ostrvska planina u nacionalnom parku u Sremu, dok mali deo nalazi u Istočnu Hrvatsku. Udaljena je oko 80 km od Beograda. Najčešće se organizuju ture gde se svraća se u Banju Vrdnik uz posetu izletišta Zmajevac. Najviši vrh je Crveni Čot (539m).

■ Zašto posetiti

Proglašena je nacionalnim parkom 1960. godine i time postala prvi nacionalni park u Srbiji.

Na Fruškoj gori se nalazi 16 manastira SPC. Ovde je najveća koncentracija lipove šume u Evropi. Oko 700 vrsta lekovitog bilja raste na planini pa možete da se informišete pre puta i vratite sa ogromnim buketom bilja. Ovaj kraj je poznat kao Vinogradarski kraj pa možete svrati na degustaciju vina u neki vinski podrum.

KANJON REKE GRADAC

Mnogi ovo smatraju najlepšom turom. Prvo se ide u posetu manastiru Lelić gde se nalaze mošti Nikolaja Velimirovića. Svraća se u etno domaćinstvo "Skok po skok", kasnije se preko Ćelijskog brda ide do sela Bobije pa u šetnju Valjevom.

■ Položaj

Klisura reke Gradac, sa njenim izvornim pritokama, poznata je po izuzetnim odlikama i po stepenu očuvanosti, a pripada izuzetnim prirodnim vrednostima Srbije. Nalazi se južno od Valjeva i čini desnu pritoku Kolubare. Ni u mnogo većim i poznatijim klisurama Srbije nije zabeležen toliki broj pećina. Ovde ih ima gotovo sedamdeset, a još uvek se otkrivaju nove. Neke od tih pećina su impresivnih dimenzija po veličini podzemnih sala i dužini prostiranja (Dugurićka pećina).

■ Zašto posetiti

Sve vreme se hoda pored reke, a dva manastira na njenom početku i kraju ulivaju dodatni mir u putnika-planinara. Prolazak kanjona uopšte nije težak, nema velikih visinskih razlika, staza je solidno markirana i ne postoji mogućnost da se zaluta.

SPISAK PLANINARSKIH DRUŠTAVA U BEOGRADU

"Balkan" PK Beograd	
"Beograd" PK Beograd	064 14 56 313
"Visokogorci Srbije" PK Beograd	060 81 83 046
"Policajac-Josif Pančić" PD Beograd	
"Kopaonik" PSD Beograd	064 34 64 455

"PTT" PD Beograd	064 12 13 678
"Pobeda" PD Beograd	011 24 55 781
"Extreme summit team" SK Beograd	063 31 92 25
"Železničar" PSD Beograd	063 12 34 561

GOLUBAČKE PLANINE

Izleti se često organizuju na proleće zbog povoljnih klimatskih uslova.

Položaj

Na ovom području, Dunav dostiže najveću širinu u svom toku. U samom Golupcu širok je čak 6,5 km (Đerdapsko jezero), da bi se od Golubačke tvrđave suzio na nekoliko stotina metara. Naspram Dunava, na rumunskoj strani su ogranci Karpata sa prelepmim pejzažima i mnoštvom pećinskih otvora. Sa naše strane, iznad Dunava protežu se ogranci Homoljskih planina (visine do 700 m) koji sakrivaju još uvek neistraženu lepotu ali i tajnu vlaških rituala i običaja.

Zašto posetiti

Golubački grad je od 1948. godine pod zaštitom Zavoda za zaštitu spomenika kulture, a kategorizacijom nepokretnih kulturnih dobara, godine 1979. proglašen je spomenikom kulture od izuzetnog značaja i nalazi se na teritoriji Nacionalnog parka Đerdap. Od prirodnih lepota izdvajam Kanjon Brnjičke reke koji prestavlja i najveći vodotok u okviru nacionalnog parka, Vodopad na Ridanu koji je prava oaza pored magistralnog puta gde izvire sveža hladna voda.

Zaljubljenici u prirodu i fotografiju ovo vide kao izuzetnu priliku da zabeleže svaki kutak ove čarobne planine, ovog spokojnog mesta i zaista to su one slike prirode koje vam se urežu u sećanje.

Ukoliko ste za beg iz grada ali vam je ipak naporno da pešačite sa grupom ili ste za nešto intimnije, dajemo vam predloge gde još možete da provedete vikend van grada. Delićemo vredne nagrade u vidu besplatnih noćenja.

U pitanju su smeštaji koji sudobili visoke ocene od strane naše redakcije i koje vam od srca preporučujem

1. TARA

Vikend putovanja

Za mnoge s pravom nosi epitet najlepše planine na teritoriji republike Srbije. Taru odlikuje umereno kontinentalno-planinska klima, što povoljno utiče na lečenje astme, bronhitisa kao i na celokupno jačanje imunološkog sistema. Zahvaljujući svojim prirodnim odlikama Tara je proglašena nacionalnim parkom 1981 godine. Nudi niz uređenih ski-, biciklističkih i pešackih staza, sportskih terena, škola jahaњa. Udaljena je od Beograda 180 km.

Na Tari izdvajamo prelepу **vilu Bajka**, koja se nalazi u Kaluđerskim barama, ima 4 zvezdice, uređena je u modernom duhu ali je zadržala romantičnu, toplu atmosferu koju imaju planinske kuće brvnare.

Ako posetite ovu vilu, tu će vas dočekati posvećeni vlasnik Gradimir koji će se potruditi da vaš boravak bude što lepši i ugodniji.

● *Internet sajt vile Bajka*

Za 2 čitaoca koja budu pobedila u nagradnoj igri, vlasnik Bajke je pripremio iznenadenje. Za jednu uplaćenu noć dva čitaoca će dobiti jednu noć gratis (dakle jednu noć platite, druga vam je besplatna). Nagradu možete iskoristiti do kraja aprila.

OSVOJI
NAGRADU

2. ZLATIBOR

Zlatibor je jedna od najposećenijih turističkih destinacija u Srbiji, kako kod domaćih tako i kod stranih turista. I koliko god puta bili, uvek ćete mu se rado vraćati. Zlatibor je simbol prirode, dobre hrane, zimskih čarolija i istorije.

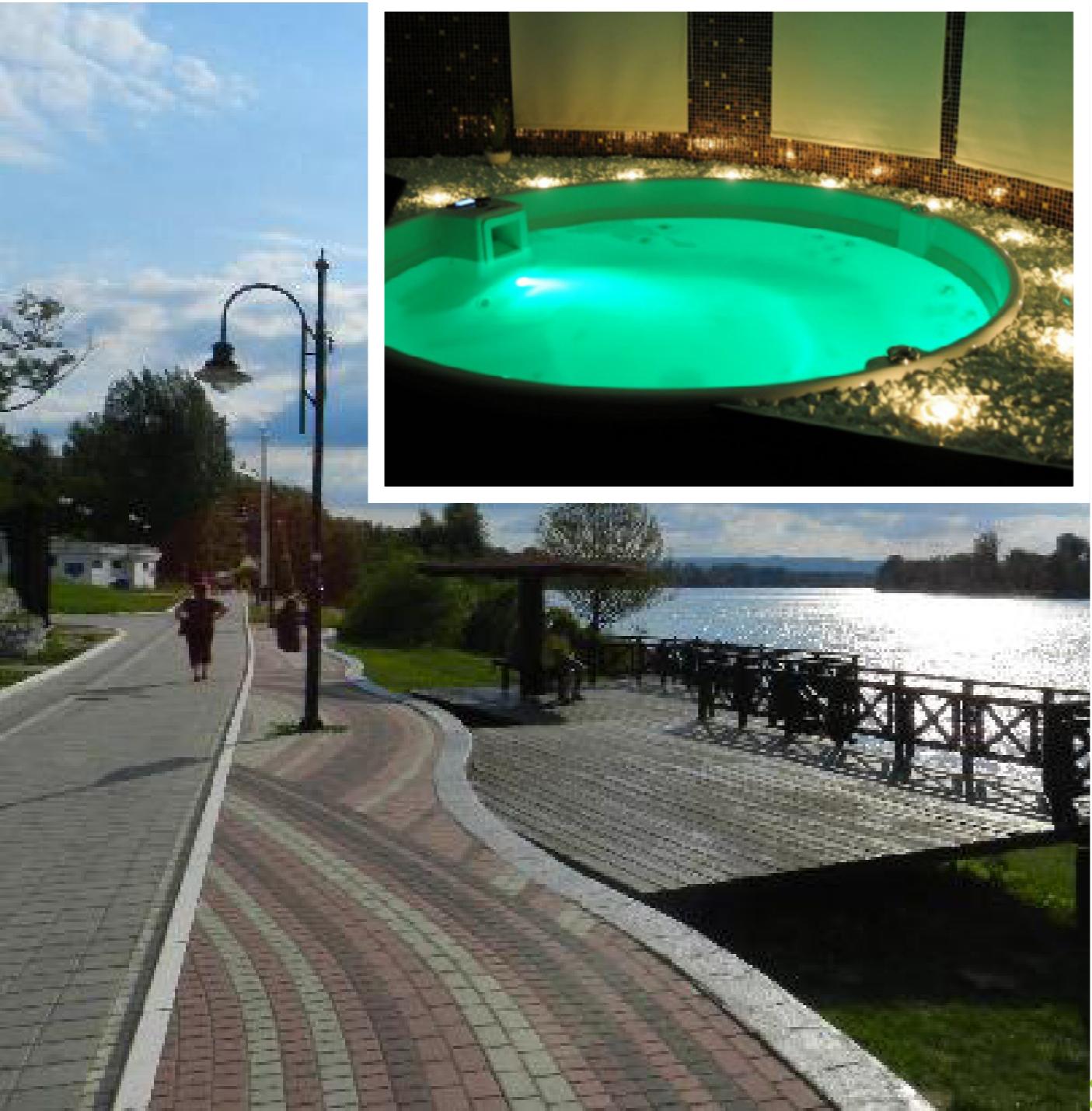
Na Zlatiboru izdvajamo **vilu Bohemia** koja je opremljena luksuznim apartmanima. Smeštena je u naselju Obudojevica u mirnom delu Zlatibora, oko 800m od centra. Moderni objekat apartmanskog tipa, u svom sastavu poseduje više apartmana razlicitog smeštajnog kapaciteta.

● *Posetite njihov internet sajt*

Ukoliko tražite mir, komfor i prelepу prirodu, na pravom ste mestu.

Oni su odlučili da jednog čitaoca koji pobedi u nagradnoj igri, nagrade sa 2 noćenja za dve osobe u periodu od 28-30.03.2014.godine

OSVOJI
NAGRADU

3. SREBRNO JEZERO

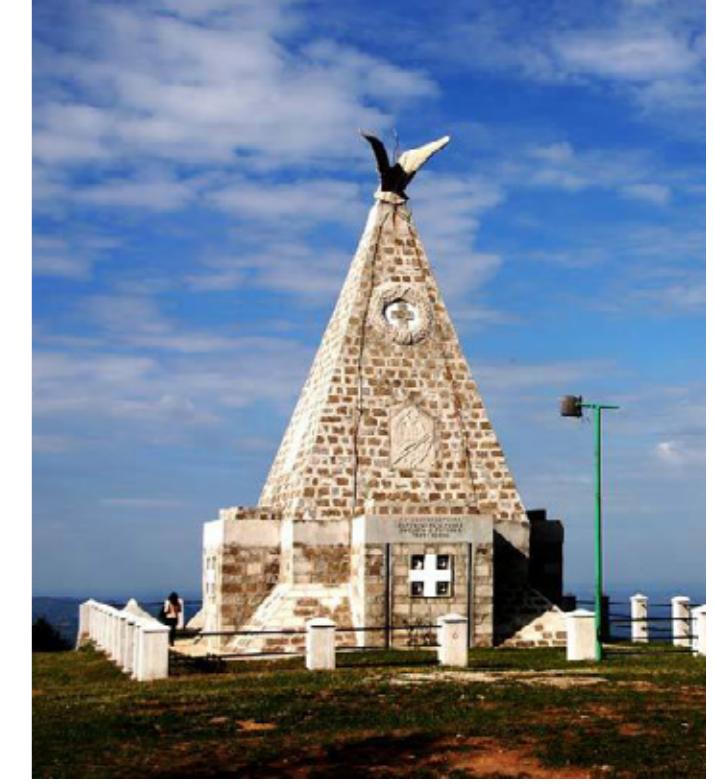
Srebrno jezero je jezero na desnoj obali Dunava i predstavlja nekadašnji rečni rukavac koji je danas zatvoren dvema branama. U popodnevnim satima, kada sunce počinje da zalazi iza Karpata, sunčevih zraci se tako prelamaju da se čini da jezero ima srebrni odsjaj. Po tome je i dobilo ime Srebrno.

Idealno je za bavljenje sportom: veslanje, vožnju kajakom, kanuom, pedalinama... U neposrednoj blizini nalazi se teren za mini golf i četiri teniska terena.

Poklanjamo jednom čitaocu dva noćenja za dve osobe u **vili Stević**, koja se od ove godine može pohvaliti spa centrom koji obuhvata džakuzi, slanu sobu, saunu i masažu. Ona je smeštena na atraktivnoj lokaciji gde se nalaze restorani i kafići. Obavezno ih posetite ako želite diskretan, romantičan vikend ,ali i poslovni seminar.

● [Postetite sajt vile Stević](#)

OSVOJI
NAGRADU

4. GUCEVO

Ukoliko želite predah od urbanog života i da se dobro odmorite uz miris sveže pokošene trave ili šarenolikog lekovitog, šumskog bilja krenite put planine Gučeve, ka Zvorniku. Samo 100m od ovog etno sela se sa Gučeva vidi reka Drina kao na dlanu. Etno selo Gučevski vajati otvoreno je 2008. godine. Ovaj etno kompleks je brižljivo uklopljen u prirodno okruženje ovog kraja. Okruženo gustom šumom etno selo pruža pravo utočište od užurbane svakodnevice. U blizini se nalaze staze za šetnju, utabana staza do Banje Koviljače koja je udaljena 4 kilometra, staze do vrha planine gde je spomenik srpskim junacima iz Prvog svetskog rata.

● [Posetite web sajt](#)

Poklanjamo vam 2 noćenja sa doručkom za dvoje nakod 01.04. 2014. Godine (primaju goste u periodu od aprila do septembra zbog lepog vremena).

Putujte, njuškajte, istražujte, slikajte jer brod je siguran u svojoj luci ali to nije razlog njegovog postojanja!

OSVOJI
NAGRADU

PLEZIR

TAMARA STANKO

OVIĆ

Intervju:
Teodora Kovrlija

Fotografije:
Aleksandra Skorupan

Tamara Stanković je mlada devojka koja je uspela da ostvari svoj san i upiše se u jednu od najprestižnijih modnih akademija na svetu, Kraljevsku Akademiju u Antverpenu posle koje očekujemo da će krenuti stopama čuvene Antverpenske šestorke(dizajnera koji su doneli veliki publicitet Akademiji nakon osamdesetih godina) ili pak Martina Margiele, Pitera Pilota i drugih kojima je ova prestižna škola pomogla da postanu ono što su danas. Tamara se za svoje mesto u Akademiji izborila sa jos oko 150 kolega koji su se izdvojili kao najbolji među najboljima i dobili priliku da rastu kao dizajneri. Sa njom smo razgovarali o njenom iskustvu, upisu i očekivanjima.

PO ČEMU JE OVA ŠKOLA PREPOZNATLJIVA I ZAŠTO SI BAŠ POŽELELA DA SE UPIŠEŠ U NJU, A NE RECIMO NA PARSONS ILI ST. MARTINS?

Kraljevska Akademija u Belgiji pored toga što pruža fantastičnu edukaciju, ona omogućava da se već tokom studija putem raznih projekata u saradnji sa najpoznatijim modnim kućama, sretnemo sa pravim svetom mode i testiramo svoje mogućnosti i granice. Veoma mi je drago što imaju jako visok kriterijum i samim tim dovode studente do izuzetnih rezultata. To nam ukazuje da očekuju, pre svega, perfektni kvalitet, originalnost i dizajn. Isto tako su izuzetno artistični i svesni toga da im nije cilj da iz Akademije izđe samo jedan novi komercijalni dizajner, već osoba koja je potpuno spremna da se nosi sa profesijom i poslom koji je odabrala.

KAKO JE IZGLEDAO TVOJ PROCES PRIPREME I KOLIKO ODRICANJA JE POTREBNO DA BI SE OSTVARILA JEDNA OVAKO VELIKA ŽELJA?

Proces pripreme je kao i kod svakog drugog imao mnogo uspona i padova, pa mi je zapravo predstavljao jednu veliku borbu same sa sobom da nastavim da sanjam i da istrajam u svojim željama bez obzira na to što se oko mene dešava. Tu sam beskrajno dužna i zahvalna Mileni Čvorović, iz ateljea Mllena Čvorović- ArtyFashion party, mojoj profesorki i mentoru koja me je vodila i naučila svemu što znam, a što je najvažnije od svega, bila tu i nije mi dozvolila da odustanem. Da, potrebna su odricanja i neispunjavanje tih trenutnih želja koje može da ima neko ko ima 19 god. Ali kada se odričemo svega zarad nečeg što volimo, to nama više i ne predstavlja toliku žrtvu.

**VERUJEM DA OVO ČITAJU DRUGI MLADI LJUDI
KOJI MOŽDA DELE TVOJ SAN. RECI MI KOLIKO JE
TEŠKO UPISATI OVU AKADEMIJU, KAKO IZGLE-
DA PRIJEMNI ISPIT I ŠTA SE OD POTENCIJALNOG
KANDIDATA OČEKUJE?**

Pa, poprilično ju je teško upisati jer ne postoje pravila i stroga granica koju morate da pređete da biste upisali. Dosta na to ukazuje i sam prijemni ispit. Vi nikad ne znate šta će vas čekati na prijemnom, jer profesori hoće da znaju ko ste vi stvarno, kako se nosite sa stresom i nemogućim zadacima... Prijemni se sastojao iz tri dela, koji su podeljeni u dva dana, a to su crtanje, intervju i gledanje vašeg portfolia. Naravno sve to se održalo uz razne prekide sa različitim, nekad gotovo nemogućim zahtevima od strane profesora, kako bi stvorili teže okolnosti za rad i pritisak. Tako da treba u svakom trenutku da budete ono što jeste, da date sve od sebe i skoncertrišete se da završite ono zašto ste i došli, i samim tim pokažete zašto baš vas treba da prime, a ne nekog drugog.

**ŠTA MISLIŠ U ČEMU JE BILA TVOJA PREDNOST U
ODNOSU NA OSTALE KANDIDATE?**

Pa ne smatram da sam imala neku veliku prednost u odnosu na ostale. Skoro svi su znali gde dolaze i bili su spremni da daju sve od sebe. Većini od njih je to bio i treći ili četvrti put kako su dočli na prijemni ispit. Neke od prednosti su možda bile što sam, opet zahvaljujući Mileni, bila spremna na rad, kao i to što sam imala dovoljno hrabrosti da bez obzira na posledice i komentare u svakom trenutku ostanem ono što jesam i ne trudim se da se dopadnem osobi preko puta sebe već im pokažem ko sam, šta sam i za šta sam sve sposobna.

Kraljevska Akademija u Belgiji pored toga što pruža fantastičnu edukaciju, ona omogućava da se već tokom studija putem raznih projekata u saradnji sa najpoznatijim modnim kućama, sretnemo sa pravim svetom mode i testiramo svoje mogućnosti i granice.

KO SU TVOJI UZORI KADA JE REČ O DIZAJNU?

Postoje razni ljudi iz oblasti dizajna kojima se divim zbog različitih stvari. Neki od najdražih su mi Alexander McQueen koji je uspeo da u 21. veku donese nešto novo i podari ovoj vrsti industrije i umetnosti jedan nezamenjivi deo sebe, njegov rad. Karl Lagerfeld koji kao što je i svoju mističnu i jedinstvenu pojavu pretvorio u brend, tako je i održao klasiku u svojim kreacijama. Hubert de Givenchy koji kroz istraživanje i eksperimentisanje, nikad nije zanemario da žena koja nosi kreaciju treba ostati elegantna, jedinstvena i zapamćena. Isto tako jako cenim poznatu dizajnerku sa naših prostora, a to je Roxanda Ilinčić koja ima prelep dizajn, fantastične ideje i treba da bude inspiracija i ponos ljudima sa ovih prostora.

KAKAV JE BIO TVOJ PRVI UTISAK KADA SI STIGLA U ANTVERPEN? DA LI BI MOGLA DA NAPRAVIŠ POREĐENJE U ODNOSU NA BEOGRAD, KAO I POREĐENJE SA NEKIM OD GRADOVA KOJI SE SMATRAJU MODNIM METROPOLAMA - PARIZ, LONDON, MILANO?

Moj prvi utisak je bio da je to grad koji ima sve što mi je potrebno da dođem do svog cilja i da će me svojim uličnim muzičarima, trgovima punim mladog sveta i prelepom arhitekturom stalno podsećati da pored ambiciozih snova život čine i sitnice.

Kod Antverpena mi se svidelo što ima isti šarm kao i Beograd i to je grad koji, za razliku od velikih modnih metropola, je u usponu i putu ka jednoj budućoj modnoj metropoli,

tako da ti dozvoljava da i ti rasteš i razvijaš se zajedno sa njim, a ne juriš velikim već dobro utemeljenim bulevarima pokušavajući da nađeš razliku između sebe i drugih. Iskreno bih želela da jednog dana i Beograd bude pun te pokretačke energije i mogućnosti, koja je potrebna mladima da ostanu i grabe ka svoim snovima.

DA LI PLEZIR MOŽE DA OČEKUJE PRVI INTERVJU I PROMOCIJU KOLEKCIJE KADA STUDIJE BUDU GOTOVE?

Naravno, meni kada se snovi ostvare ja sigurno neću zaboraviti gde su mi korenji, jer bez obzira koliko se nadograđivali oni nas suštinski čine onim što jesmo.

Iz drugog ugla

ANONIMNOST &

& CYBERBULLYING

Tekst i fotografije:
Minja Cvetković

Ne znam više ni kako, ni kada tačno je do mene dospeo članak o neobičnom, feministički nastrojenom projektu, znam samo da od tada ne mogu da izbacim ovu ideju iz glave i da se ne bih smirila da je nisam razradila i provukla kroz svoje iskustvo i gledište. U pitanju je **projekat Anonymous** dvadesetjednogodišnje Lindsay Bottos, kojim je skrenula pažnju na povezanost rodnih uloga i anonimnih komentara. Njena ideja jeste da je sadržaj, hajde da kažemo grubih anonimnih komentara, koje dobija na svom tumblr sajtu nakon postavljanja sopstvenih slika, neraskidivo povezan sa činjenicom da je žensko. Da stvar bude gora, takvi komentari najčešće i dolaze od strane drugih žena. Oni često nisu primer kontruktivne kritike ili iskazivanje nedopadanja sadržaja sajta, već su direktno usmereni ka njoj kao predstavniku ženskog roda sa ciljem da ismeju veliki broj stvari na njoj, poput kose, osmeha, tetovaža, telesne težine i tako dalje.

Bezveze što ima modni blog ako ne može da uloži u makar jednu kvalitetniju stvar i kupuje po buvljacima

Jao, Bože,
izgledaš kao baba
neka

Graditi stil polovnim
stvarima, ma daj, to
je smešno

Online bullying, ili u slobodnom prevodu onlajn maltretiranje (a stručno rečeno cyberbullying), kako je ona to nazvala i povećanje ženske nesolidarnosti jesu neki od glavnih problema koje je istakla. Ono što bih ja samo dodala jeste da mi ne znamo ko tačno stoji iza anonimnih komentara. Ako idemo logikom da sajtove sa sadržajem pretežno namenjenim ženama posećuju najčešće žene, onda i ne treba mnogo da nas čudi što ih one najviše komentarišu. Dok se u dobrom delu slažem sa Lindzi, kada ideju razvijemo u kontekstu naše zemlje i blogova, morala sam da se zapitam koliko je tu reč samo o rodnom problemu. Anonimni komentari, ostavljeni na blogovima u našoj zemlji, često

su odraz jednog drugog problema – klasnog. Blogovanje počinje da liči na kliše srednjoškolskog tinejdžerskog filma u kome popularne dobrostojeće devojke demonstriraju svoju popularnost i moć na onim manje popularnim. U ovom slučaju, grubi anonimni komentatori su te devojke (ili to žele da budu), a predmet demonstriranja je ono što odstupa od nekih prećutnih normi.

Mislim da ne postoji bolji primer za slikovito objašnjenje ove teze od ličnog, modnog bloga koji je usmeren ka alternativnom stilu, ali najpre ka alternativnim potrošačkim praksama o kojima rado i otvoreno pričam. Komentari koje vidićete na slikama su samo neki od anonimnih

Ako i kozmetiku kupuješ za sto dinara i na buvljaku, second hand polovnu, bolj' se mani posta.

Praviš od sebe ne ženu nego babu, retro i vintage stil se može izneti na mnogo mladalačkiji način a ti sa sve tom strogom bojom kose, strogim naočarima i trakama u kosi svezanim kao kod domaćica pedesetih godina zaista sebi dodaješ mnogo godina i deluješ starmalo i smešno. Slažem se i sa komentarom da ovde nema mnogo stila, isto buvljak, kinezi...Graditi stil kod kineza mi je smiješno.

komentara koje sam dobila za skoro tri godine blogovanja. Svaki od njih je ostavljen nakon objavljivanja takozvanog outfit posta. U najvećem broju slučajeva, kroz korišćene rodne zamenice, možemo da zaključimo da su napisani od strane žena (ili nekoga ko voli da piše u ženskom rodu) i navode nas da se zapitamo zašto, na primer, muškarci koji vode modne blogove ne dobijaju slične komentare. U prilog ovoj tezi ide i statistički podatak da je procenat žena koje su doživele online bullying duplo veći od procenta muškaraca. Lindzi svakako ima poentu da tu ima materijala i za razvijanje rodног problema, ipak, ono što više upada u oči jeste klasni momenat. Kako su ispod outfit postova čitaocima dostupne informacije gde su, ali i po kojoj ceni kupljene stvari predstavljene u tom postu, anonimni komentari su, u najvećem broju slučajeva, usmereni na to. Ukoliko se oni bolje pogledaju, može se uočiti tendencija da se „izgledati jeftino“ poistovećuje sa niskom cenom određenog odevnog komada, kao i uvreženo mišljenje da se ne može imati modni blog na kome će se prikazivati odeća iz second hand radnji ili sa buvljaka. Naime, iako je retro stil danas popularan, alternativne potrošačke prakse često i dalje nailaze na osudu. Problem dakle nije u vizuelnom aspektu stila, već u tome što se mesta na kojima se taj stil „kupuje“, kao i cene po kojima se stvari pronalaze, ne doživljavaju kao stvari kojima se može graditi stil. Samim tim, za veliki broj ljudi takva odeća nema nikakvu vrednost. Retro stil koji se danas najčešće nosi i koji ljudi vole da vide, jeste onaj koji se može kupiti u high street prodavnicama.

Nema potrebe da stavlja cene jer se i bez tih cena vidi koliko je nešto plaćeno a još manje nema potrebe da se diči time što je kupila takve hlače za 50 dinara jer ih za više novca i da hoće ne bi mogla ni kupiti

**Devojko,
ovo nije
stil... Tako
ružno,
kvalitet
nula, loši
zubi, kosa,
odeća
skitnice...**

Kupovina retro odeće u takvim prodavnicama sa sobom ne povlači preturanje po odeći nabacanjem na čebadima ranom zorom na buvljaku ili često posećivanje second hand radnji. Nasuprot ovakvom mišljenju, određena grupacija ljudi vintage odeću smatra kvalitetnijom nego što je to odeća današnje proizvodnje i ona ima veliku ulogu u izgradnji njihovog identiteta i stila. Iz tog razloga, ljubitelji mode prošlih decenija najčešće neguju alternativne potrošačke navike, jer nisu u mogućnosti da u svakom butiku pronađu odevne komade koji odgovaraju stilu i preferencijama subkulturne kojoj pripadaju. Oni koji pak nemaju uvid u te vrednosti, često ne razumeju zašto bi neko želeo da nosi takvu odeću i zašto bi se ponosio time što je „ulovio“ odličan vintage komad po smešnoj ceni. Stoga, oni ove alternativne potrošačke prakse povezuju sa „moranjem“ usled nedostatka finansijskih sredstava i stil računju monetarnim terminima. Kupovina na buvljaku i u second hand radnjama poistovećuje se sa teškom finansijskom situacijom, dok se kupovina u high street buticima tretira kao normalna i poželjna.

Upravo tu dolazimo do onog klasnog problema sa početka priče i problema distanciranja od neprihvatljivih i sramnih potrošačkih praksi. Kako god da se postave stvari, bilo da neko takav način kupovine neguje jer to želi i voli, ili zato što je to jedini način da sebi kupi nešto što može da priušti, poruka ovih anonimnih komentara je da se to ne toleriše. Nije toliko bitno iz koje klase dolazi pojedinac, on je odavno već etiketiran logikom da bi sigurno nosio skupo ukoliko za to ima mogućnosti.

Iz drugog ugla

Ajde još
da imaš
neki stil,
nego je
ovo sve
izmešano,
buvljačko,
šareno,
polovno,
cigansko...

Takođe, nije ni bitno iz koje klase dolazi neko ko takve komentare ostavlja jer njima poručuje koju klasu ceni i priznaje, kojoj teži, a od koje se udaljava. Inače, poistovećivanje ovakvih potrošačkih praksi sa siromaštvom nije nova stvar. Još od Drugog svetskog rata, a naročito šezdesetih, sa popularnošću hipi pokreta i sedamdesetih sa usponom pank subkulture, mnogi mlađi predstavnici tih potkultura su se okrenuli buvljacima i second hand radnjama, da bi tamo gradili svoj stil, izazvaši potpuni šok i gađenje starijih generacija i pripadnika većinskog društva. Vidite problem? Prošlo je oko pola veka od tada, a način razmišljanja se, čast izuzecima,

nije mnogo promenio. Problem je što i dalje opstaje struja razmišljanja da nošenje polovne odeće, kupljene u second hand buticima i na buvljaku, po cenama koje su karakteristične za ovakva mesta, nije stil i nije nešto što se treba prikazivati širim masama. Problem je i što se, ukoliko se odeća i uzima na ovakvim mestima, isticanje cena ne preporučuje jer je bolje da o tome čutimo. Da li to u prevodu znači da bi, u zemlji u kojoj živimo, trebalo da se stidimo ako nemamo za kašmir ili svilu, ili makar javno to ne pokazujemo? Pa, kada se iz ovog ugla sagleđaju takvi komentari, šta drugo čovek da pomišli osim da je upravo to njihova poruka.

Sada bi lako neko mogao da kaže da se njima jednostavno ne dopada prezentovani stil, pa otud i komentari. Možda, ali činjenica je da oni nisu usmereni na stil koliko na cene i mesta gde se odeća kupuje, a i ako govore o stilu opet su neraskidivo povezani sa ove dve stvari. Poenta ostaje ista – izvrgavanje ruglu onih koji nisu po nečijim klasnim merilima i preferencijama. Sama činjenica da su modni blogovi javna socijalna platforma znači da nisu usmereni ka određenoj čitalačkoj grupi već su dostupni široj populaciji. Ta populacija može različito

da shvata modu i da upražnjava drugačije potrošačke navike. U tome je prednost velikog broja blogova koji postoje danas – svako može da nađe neki koji odgovara njegovom stilu i dubini novčanika. Sama priroda modnih blogova, kao i raznolikost koju oni pružaju, umesto da bude iskorišćena za razbijanje predrasuda, čini se da samo ojačava postojeće klišee prema kojima se stil ne kupuje novcem, moda se ne nalazi na alternativnim mestima, a jeftine stvari pružaju jeftin izgled.

**Hoćeš
srediti
zube kada
nađeš
nekog
kineskog
zubara?**

EARTH

KREATIVNA UPOTREBA
MATERIJALA U EKO G

Tekst:
Svetlana Divljakov

SHIP

GUMA i OTPADNOG
RADEVINARSTVU

EARTHSHIP JE POSEBAN TIP GRADNJE EKOLOŠKIH OBJEKATA UPOTREBOM PRIRODNIH, OTPADNIH I RECIKLIRANIH MATERIJALA. SAMA REČ EARTHSHIP SE DOSLOVNO NA SRPSKI JEZIK MOŽE PREVESTI „ZEMLJOBROD“. ONI SU SPECIFIČNI PO TOME ŠTO SE ZA IZRADU ZIDOVA KORISTE AUTOMOBILSKE GUME KAO KALUPI I ISPUNJAVA JU SE ZBIJENOM ZEMLJOM. **UPOTREBOM ISKLJUČIVO PRIRODNIH MATERIJALA IZ OKRUŽENJA I OTPADNIH MATERIJALA PRI GRADNJI OVAVIH KUĆA UMANJUJE SE NEGATIVAN UTICAJ NA ŽIVOTNU SREDINU.**

Earthship objekti se dizajniraju da funkcionišu kao autonomni objekti koristeći konstrukciju kao termičku masu i prirodnu poprečnu ventilaciju za regulisanje unutrašnje temperature. Oni su uglavnom vanmrežni objekti, odnosno nisu priključeni na elektro distributivne i javne komunalne mreže.

Ovi objekti se zidaju tako da iskorišćavaju lokalne resurse, a posebno solarnu energiju. Na primer, zid okrenut ka Suncu je ceo zastakljen čime se obezbeđuje prirodno osvetljenje i toplotna energija za zagrevanje. Unutrašnji prostor oko ovog zida se najčešće koristi kao staklenik u kome se uzgajaju razne biljne kulture. Earthship objekti se najčešće grade u obliku potkovice kako bi se maksimalno iskoristile dobrobiti prirodnog osvetljenja i osunčanosti tokom zimskih meseci. Debeli spoljašnji zidovi su odlična termička masa koja prirodno reguliše unutrašnju tem-

peraturu za vreme toplih i hladnih dana.

Tvorac earthship-a i čovek koji je 1970. godine izradio prvi je Majkl Rejnolds. On je kasnije osnovao kompaniju Earthship Biotecture koja je specijalizovana za projektovanje i izgradnju ovih objekata. Rejnoldsovi objekti se oslanjaju na 3 principa. Prvo, treba da zadovoljavaju principe održive arhitekture i da budu izgrađeni od materijala koji se mogu pronaći svuda na planeti ili od recikliranih materijala. Drugo, oslanjaju se na prirodne izvore energije, nezavisni su od komunalnih mreža i treba da budu otporni na prirodne katastrofe. I poslednje, treba da budu ekonomski prihvatljivi i laki za gradnju običnom čoveku koji nema iskustva u zidanju.

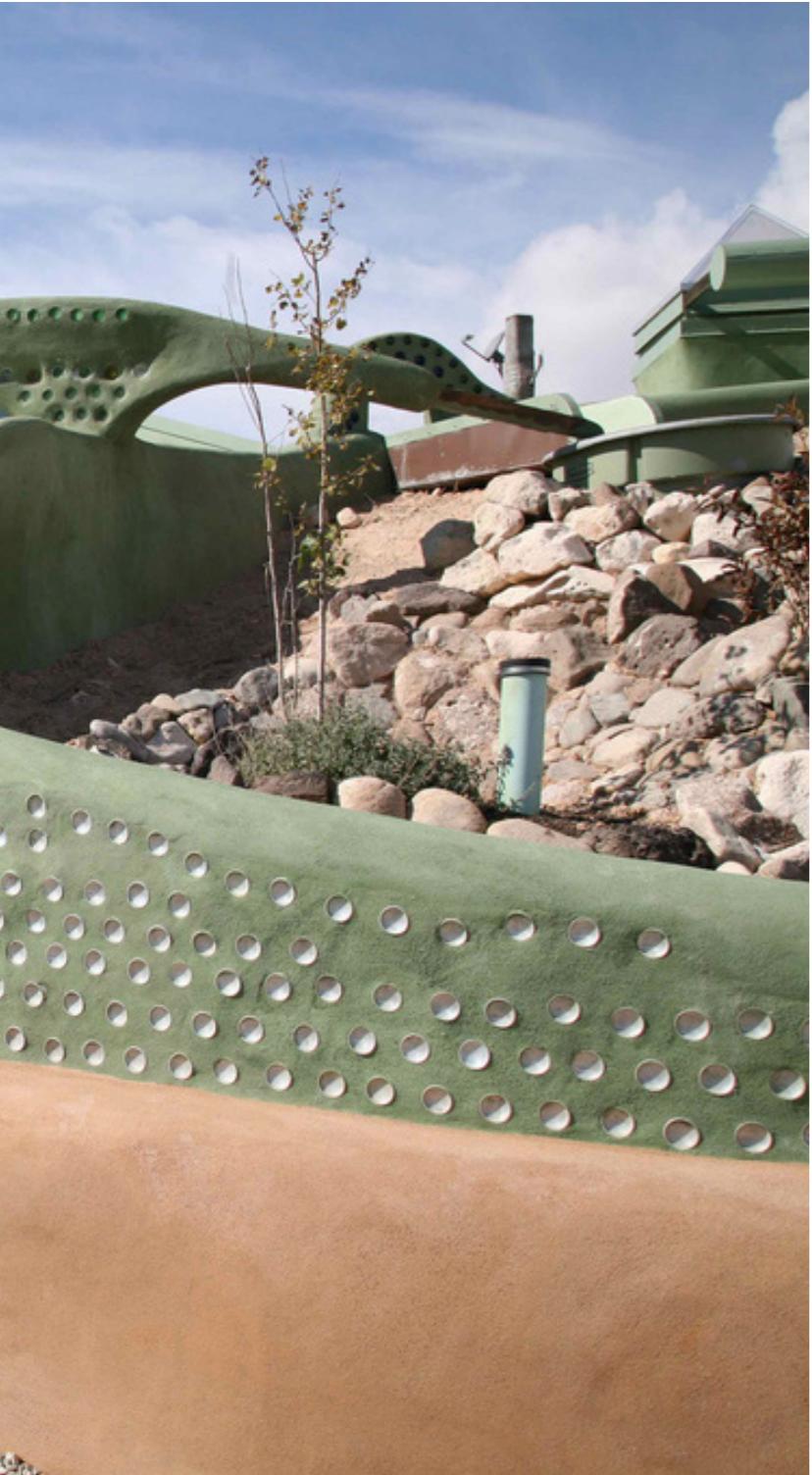
Za gradnju većine earthship-a se koriste automobilske gume napunjene zbijenom zemljom, ali se mogu koristiti i drugi materijali sa potencijalom za termičku masu, kao što su beton, čerpić, vreće napunjene zemljom ili kamenom. Ipak, deponije su pune automobilskih guma, pa se one lako i jeftino mogu nabaviti, a sam metod gradnje je jednostavan za svakog, bez obzira na iskustvo u gradnji, ali je fizički zahtevan posao. Guma se prvo napuni zemljom (koristi se zemlja koja se već nalazi na placu), a zatim se čekićem ili maljem udara i sabija. Ovako napunjena guma može biti teška i do 130 kilograma. Dodatne prednosti guma ispunjenih zemljom jesu velika nosivost i otpornost na vatru.

Earthship objekti se dizajniraju tako da prikupljaju i skladište energiju iz radnih izvora. Električna energija se uglavnom dobija od Sunca i vetra. Fotonaponski paneli i vetrenjače se postavljaju na objekat ili u njegovoj blizini i generišu energiju koja se skladišti u različitim baterijama. Prostor u koji se smeštaju baterije je namenski izgrađena soba smeštena na krovu. U idealnim uslovima, ova električna energija se ne upotrebljava za grejanje i hlađenje.

Unutrašnja klima u earthship-u se stabilizuje korišćenjem prirodnih fenomena. Uglavnom, ovi objekti se dizajniraju tako da maksimalno koriste svojstva termičke mase i pasivno – solarnog zagrevanja i hlađenja. Tu su i veliki prozori sa integrisanim zastorima, trombovi zidovi, krovni svetlarnici i druge tehnologije.

Noseći zidovi od guma punjeni zemljom imaju dve funkcije. Prvo, oni drže krov, a drugo daju termičku masu koja upija toplotu tokom dana, a noću je ispušta održavajući unutrašnju temperaturu relativno stabilnom i prijatnom.

Pored termičke mase, neki earthship objekti se ukopavaju u zemlju, a njihova prednost je velika. Zemlja koja okružuje objekat pruža dodatnu termičku masu, a ako je on ukopan dovoljno duboko, omogućava iskorišćenje zemljine konstantne temperature.

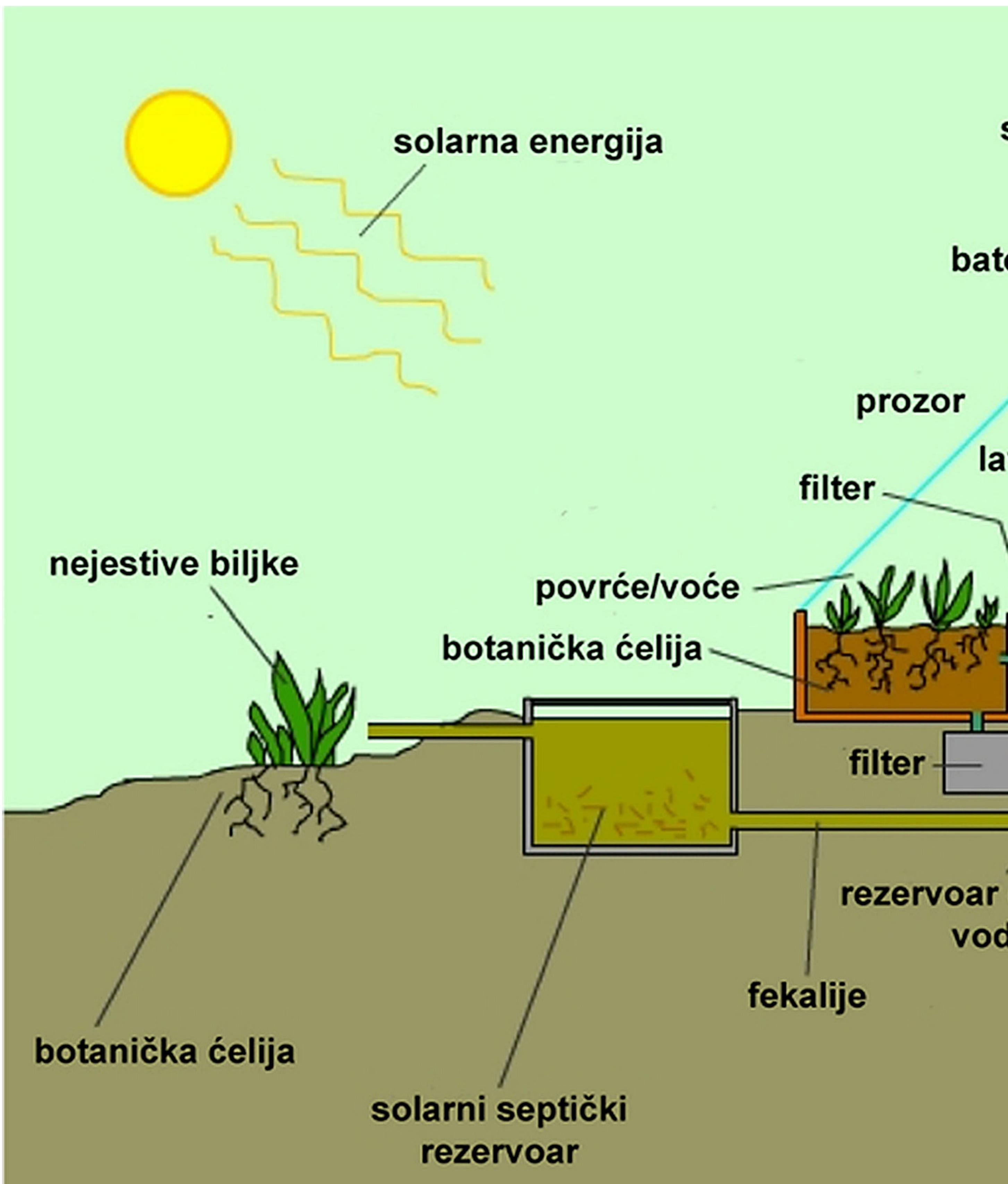
Kako bi Sunce zagrevalo masu earthshipa, solarno orijentisan zid se naginje pod određenim uglom. Ovo osigurava maksimalnu izloženost sunčevim zracima tokom zime, kada su oni i najpotrebniji, a manju izloženost tokom leta kada se toplota izbegava.

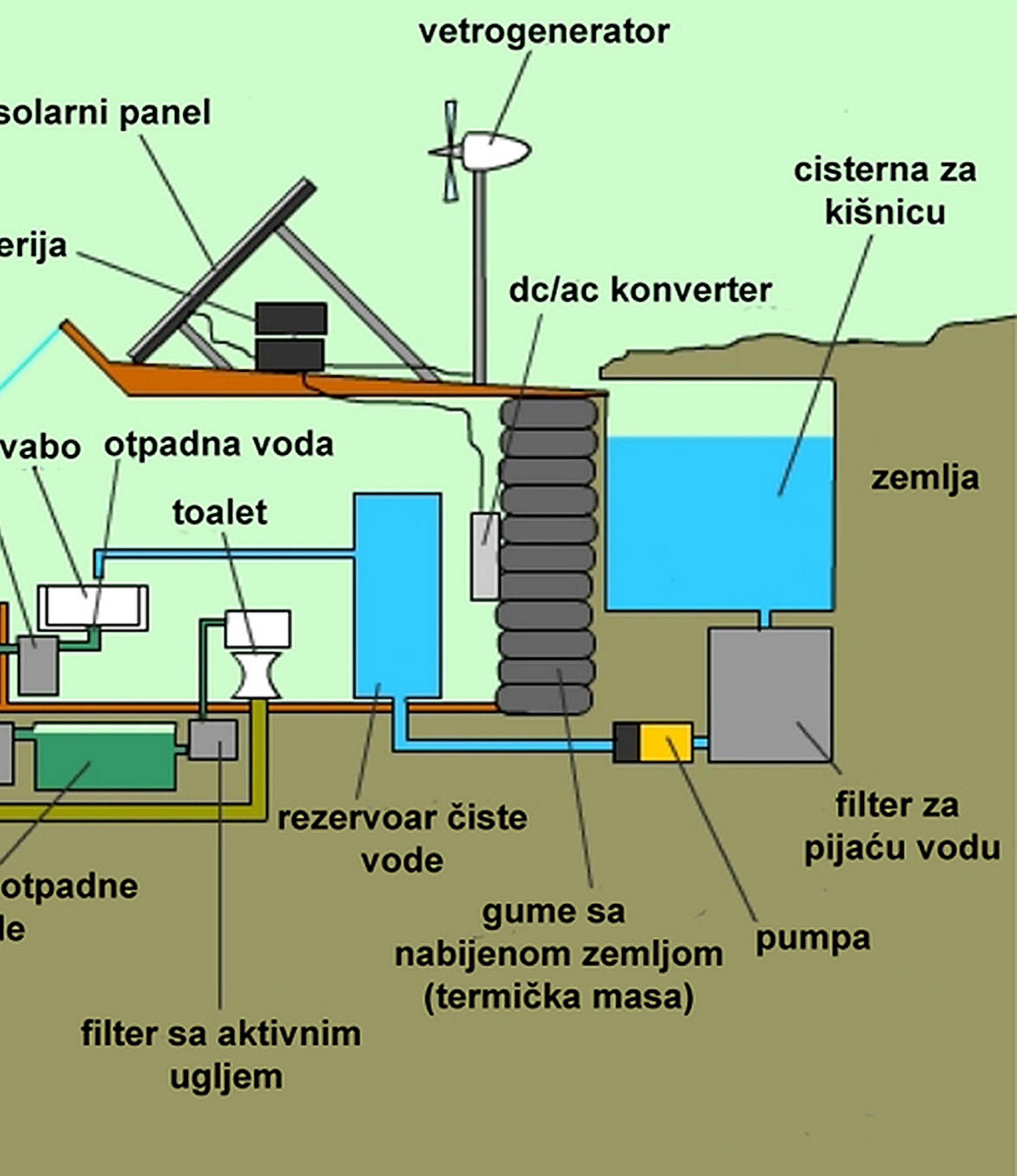
Svež vazduh dolazi prirodnim sistemom ventilacije. Na gornjim delovima staklenika nalazi se deo koji se po potrebi može otvoriti, a ustajali vazduh izlazi kroz krovne svetlarnike koji se takođe mogu otvarati.

Zidovi koji nisu noseći se mogu zidati od raznih materijala, a praktikuju se staklene i plastične flaše, limenke i drugi zanimljivi materijali u kombinaciji sa betonom. Gradićelji ovde mogu biti veoma kreativni i formirati zanimljive oblike od raznobojnih flaša.

Earthship je objekat koji sam sebe greje i hlađi, prečišćava svoju vodu i ponovo je koristi. Ovi objekti uživaju u svim vremenskim uslovima. Kada je napunjeno kišovito oni prikupljaju vodu, kada je vetrovito oni generišu besplatnu energiju, a kada je toploto i sunčano, oni prikupljaju besplatnu električnu i toplotnu energiju. Objekti građeni ovom metodom se mogu videti u gotovo svakoj američkoj državi, Kanadi, a sve ih je više i u evropskim zemljama.

PRVA KUĆA U SRBIJI IZGRA

Primer prelepe earthship kuće se može videti i kod nas i to u selu Brusnica, na 3 kilometra udaljenosti od Gornjeg Milanovca.

Vlasnici ove kuće su dvoje umetnika, Bojan Jovanović i Smilja Ignjatović. Značajan deo njihovog rada je zasnovan na ponovnoj upotrebi materijala i reciklaži. U tom smislu, earthship metod gradnje je za njih bio otkrovenje i od trenutka kada su ga otkrili, nije bilo dileme kako će izgledati njihova buduća kuća.

Kuća je nastala kao proizvod dvogodišnjeg proučavanja svih dostupnih metoda alternativnog graditeljstva sa posebnim akcentom na earthship.

Plac su zakupili 2011. godine, a već u decembru iste godine počeli da sakupljaju odbačene materijale, staklene flaše, gume, prozore, vrata... U junu 2012. godine su počeli da grade kuću, a očekuju da će je kompletно dovršiti do jeseni ove godine, kada će biti useljiva.

DENA EARTHSHIP METODOM

Ceo projekat, od crteža do izvođenja je delo

Bojana i Smilje. Kako je dodatni par ruku tokom gradnje i više nego dobrodošao, njihovi prijatelji i brojni volonteri sa svih strana sveta su im pomagali. Do sada je u pomoć priteklo oko 20 ljudi iz Nemačke, Engleske, Poljske, Hrvatske, Danske i Amerike, koji su došli do njih putem mreže organizacija - WWOOF i organizacije koja pomaže volonterima da pronađu i rade na gradnji earthship-a u Evropi-EEBU.

Za gradnju su, osim guma, koristili staklene flaše, limenke, zemljani malter, slamu, drvo, beton, cigle, ali cigle nisu kupovali već su se potrudili da pronađu stare koje su ponovo iskoristili. Bilo im je potrebno oko 300 automobilskih guma koje su dopremili iz Beograda. U Beogradu se gume na deponijama mogu nabaviti besplatno, za razliku od šumadijskog kraja gde postoje fabrike za reciklažu guma, pa bi u tom slučaju morali da ih kupuju.

Za izgradnju zida od guma dugačkog 25 metara i visokog 2 metra bilo je potrebno mesec dana i puno napornog fizičkog rada.

Bojan i Smilja još uvek ne žive u ovoj kući jer ona nema neophodni staklenik koji služi za regulisanje temperature, a i enterijer još uvek nije sasvim završen. I pored toga, unutrašnja temperatura je, zahvaljujući ukopanosti i termičkoj masi zida od guma, izvanredno izbalansirana i u ekstremnim spoljašnjim uslovima. Izgradnja staklenika se planira za ovu godinu, a staklo će biti ponovo iskorišćeno.

Ova zanimljiva earthship kuća ima zeleni krov i kompostni toalet, tj wc šolju bez vodokotlića, a to znači i bez septičke jame. Sva otpadna voda iz kuće se reciklira.

Bojan i Smilja su osnovali i nevladinu organizaci-

ju sa ciljem i željom da realizuju projekte iz oblasti edukacije o održivoj gradnji. Pored toga, bave se i permakulturom koju takođe promovišu i za koju su već organizovali dva PDC sertifikovana kursa za oko 50 polaznika, koliko ih je prošlo kroz ove kurseve.

Njihov cilj je da budu potpuno samoodrživi i nezavisni od komunalnih i elektro mreža, da sami uzgajaju svoju hranu i životinje.

EARTHSHIP KUĆA U FRANCUSKOJ

U Francuskoj pokrajini Bretanji izgrađena je kuća koja je odličan primer kreativne upotrebe automobilskih guma za gradnju. Kuća je smeštena na placu površine 1.5 hektara, okružena je hrastovima koji stvaraju savršen ambijent za opuštanje i organskom baštom gde se uzgaja hrana.

Za gradnju zidova upotrebljeno je oko 1.000 automobilskih guma i 150 tona zemlje. Kao rezultat su nastali zidovi koji zadržavaju toplotu zimi, a leti održavaju unutrašnji prostor hladnim.

Kuća se lako zagreva zahvaljujući termičkoj

masi i sunčevoj energiji. Tome pomaže i južno orijentisan dvostruko zastakljen staklenik, koji omogućava i visok stepen osunčanosti.

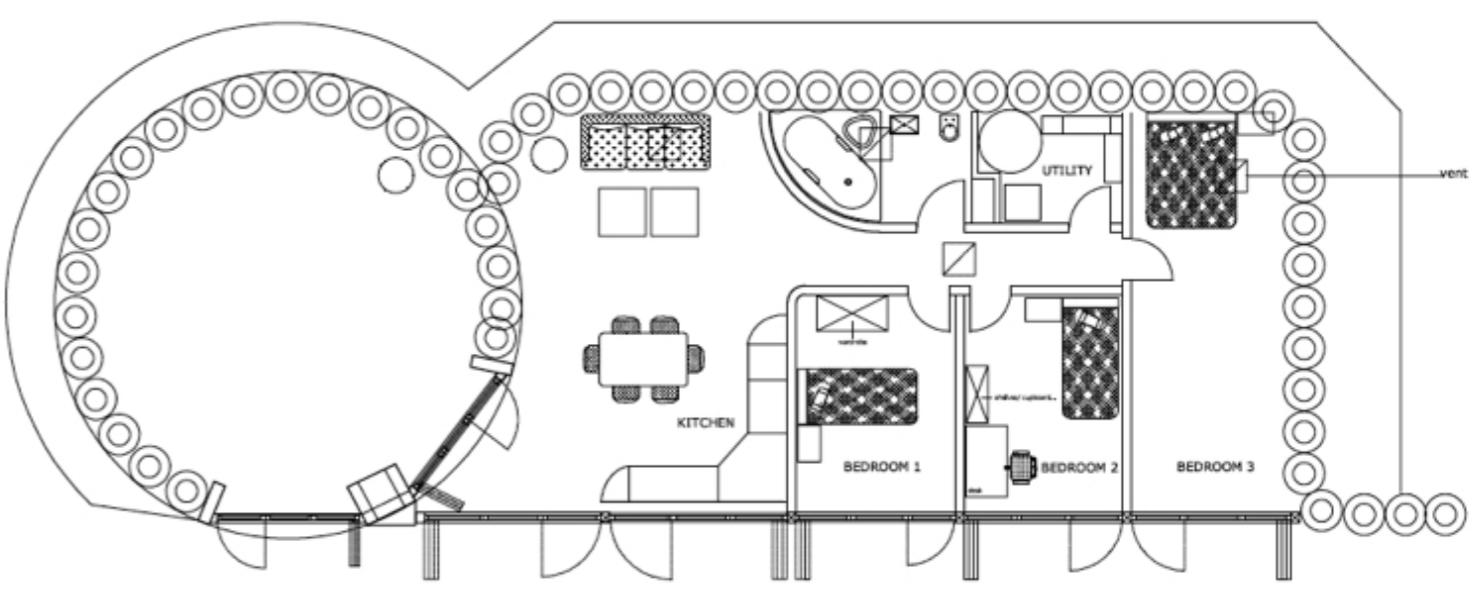
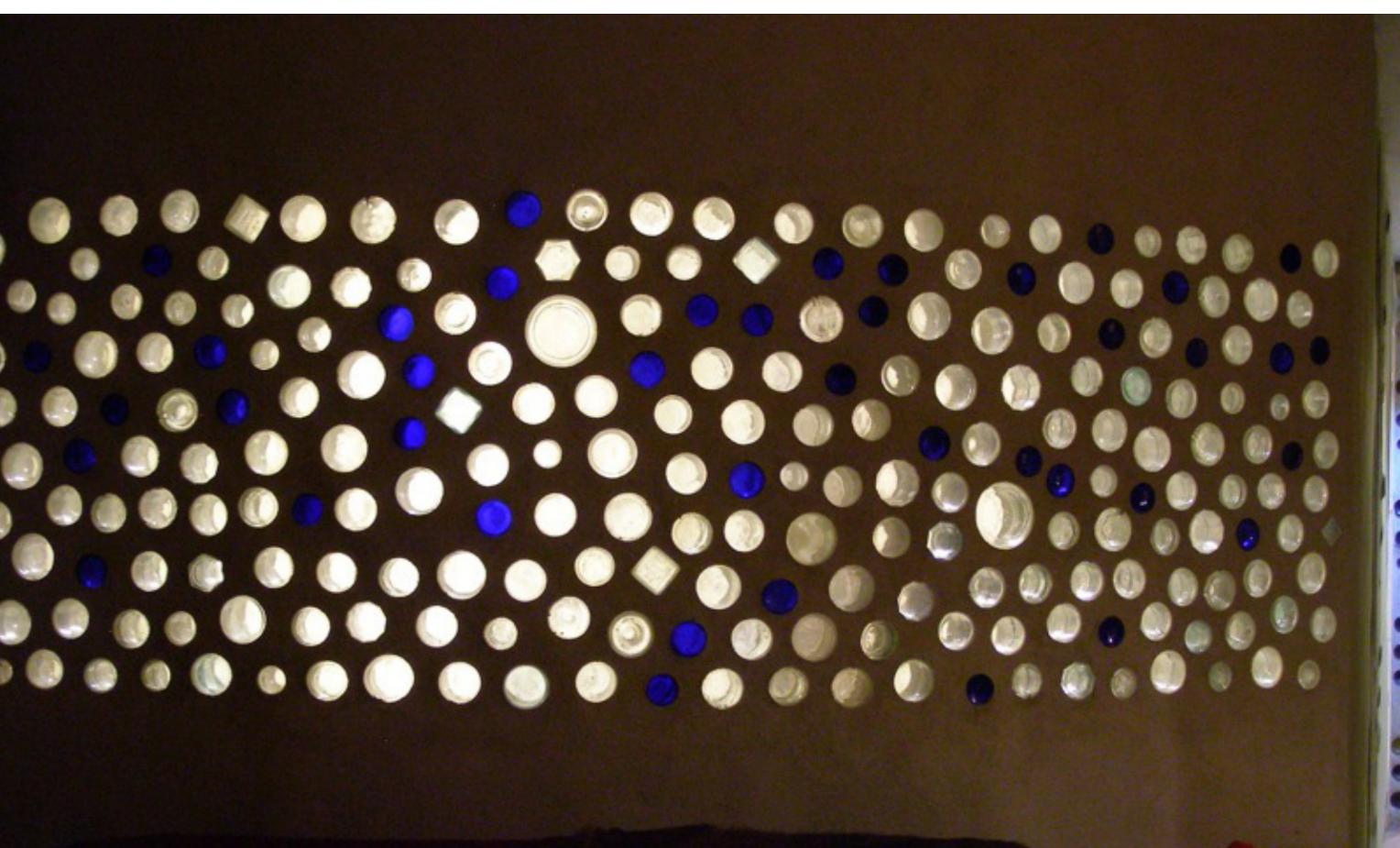
Kuća poseduje sistem od 14 fotonaponskih panela nominalne snage 2.3kW, a ovaj sistem na godišnjem nivou proizvede više električne energije nego što ukućani troše, pa se višak prodaje elektrodistributivnoj mreži.

Na krovu je smešten solarni sistem za zagrevanje potrošne vode koji se sastoji od dugačkih crnih creva kroz koje protiče voda. Creva su prekrivena staklenim pločicama, vodu zagrevalju sunčevi zraci i tako zagrejana voda se skla-

dišti u velikom bojleru i ukućanima je uvek dostupna.

Ova kuća nije u potpunosti bez kontakta sa mrežom. Naime, u njoj se nalazi dvojni sistem za snabdevanje vodom. Na vodovodnu mrežu su povezane slavine za piće vodu u kuhinji i kupatilu. Sva ostala voda koja se koristi je filtrirana kišnica, koja se sakuplja u dva velika rezervoara kapaciteta 10.000 litara. Ako je potrebno, ceo sistem se vrlo lako može povezati samo na vodovodnu mrežu, što može biti korisno u slučaju čišćenja cisterni ili dugih sušnih perioda.

KOKESHI

Tekst: Teodora Kovrlja

Sigurno ste negde videli drvene, šarene lutkice koje svojim izgledom donekle podsećaju na ruske babuške. Napravljene su od kvalitetnog drveta, nemaju ruke i noge, usled čega im je telo cilindričnog oblika na kome je oslikan kimono. U pitanju su Kokeshi lutke.

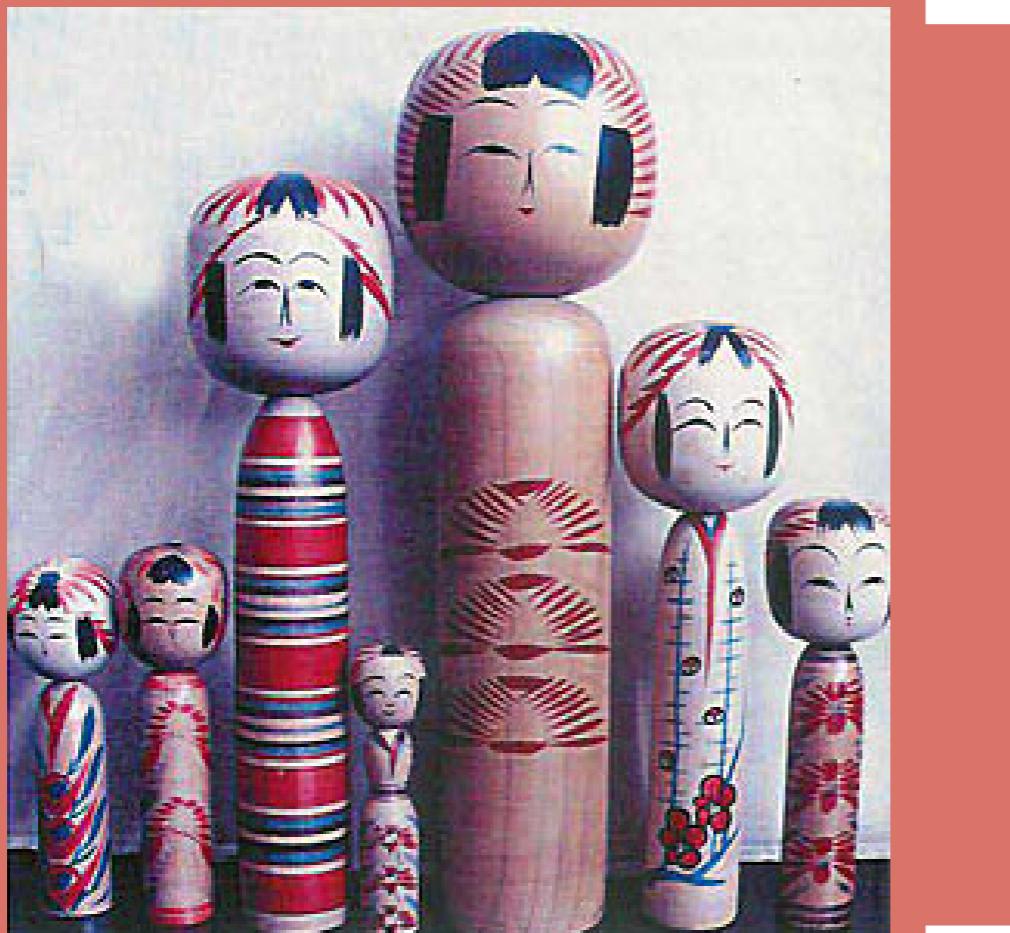

Kokeshi lutke potiču iz Japana, iz tradicionalnog Tohiku regiona na severu zemlje. Ovaj deo je poznat po banjama, spa centrima, lepoj prirodi i planinskim pejzažima. Ovi predeli su ostavili svog traga na izgled Kokeshi lutaka.

Poznavaoci japanske kulture i tradicije navode da je istorija Kokeshi lutaka stara više od 400 godina. Počele su da se prave kao igračke namenjene deci, da bi vremenom postale traženi suveniri i na kraju kolekcionarski primerci. U svojoj dugoj istoriji koristile su se na različite načine. Jedan od mogućih je bio i lutke za masažu u spa centrima. Kako su pravljene i prodavane u regionu koji je poznat po banjama i odmaralištima ne čudi ova namena. Lutke se zagrevaju i koriste za masažu ramena i leđa.

Kokeshi lutke su veoma značajne za Japanese i njihovu tradiciju. Svake godine, početkom septembra ljudi iz celog Japana dolaze u Naruko-onsen spa odmaralište gde se organizuje festival posvećen ovim lutkama. Na festivalu svoje rukotvorine izlažu i nadmeću se tradicionalni i moderni majstori, a pobedniku Premijer uručuje nagradu (verovatno zato što ne znaju za funkciju PPV).

Pri izradi Kokeshi lutaka postoje dve osnovne vrste. Tradicionalne Kokeshi lutke i Kreativne Kokeshi (Shingata).

Tradisionalne su jednostavnijeg dizajna sa manjim brojem detalja, a za njih je karakteristično da se mogu raspoznavati lutke napravljene u različitim delovima zemlje jer svaki region koji ih pravi ima svoju tradiciju, karakteristične boje i izraz pa je kolezionarima i poznavacima lako da prepoznaju iz kog kraja dolazi određena figura. Tradicionalno se prave od drveta, često od dva odvojena komada koji se nakon fine obrade montiraju. Trup se ukrašava floralnim i linearnim motivima kako bi se stekao utisak bogatog kimona. Sve lutke su ručno oslikane pa ne postoji mogućnost da pronađete dve istovetne.

Najčešće se koriste trešnjino drvo, javorovo, persimon i najpoznatije drvo belog drena, a najzastupljenije boje su crna, crvena, žuta i ljubičasta.

Kreativne s druge strane, nastaju nakon velike popularnosti i potražnje stranaca za tradicionalnim Kokeshi lutkama, nakon II svetskog rata. Kreativne odlikuje veći broj detalja, kosa koja više nije samo oslikana već ima svoju formu. Osim toga umetnici imaju slobodu da kreiraju lutke po svom ukusu, a ne u skladu sa normama koje propisuje tradicija. Umetnicima je data mnogo veća sloboda za kreativno izražavanje. S druge strane, Japanci nemaju preterano dobro mišljenje o modernim, kreativnim Kokeshi lutkama za koje tvrde da nemaju veliku vrednost.

Tradisionalne Kokeshi se proizvode u 6 prefekatura Tohiku regiona, a svaki kraj ima svoje specifičnosti kada je dizajn u pitanju. Ono što je zajedničko svim ovim podvrstama je da izražavaju lepotu i umetnost kroz jednostavnost.

Kokeshi lutke kako tvrde njihovi tvorci čine savršen poklon za nekoga koga volite, posebno imajući u vidu njihovu unikatnost zbog ručne izrade. U radionicama u kojima ih i danas izrađuju moguće je dodatno ih personalizovati. Često se poklanjaju deci zbog verovanja da donose sreću i vode računa o njima. U Japanu je često da Kokeshi bude prva dečija igračka, a koliko cene ovu tradiciju govori i podatak da kada završe školu na poklon dobijaju jedinstvenu Kokeshi lutku.

Među tradicionalnim Kokeshi lutkama razlikuju se Tsuchiyu, Togatta, Yajiro, Naruko, Sakunami, Yamagata, Kijiyama, Nanbu, Tsugaru, Zao-takayu, i Hijioro lutke. Najčešće su imena dobijale po regiji iz koje potiču.

Kokeshi su veoma značajne antropoložima i sociologima budući da se na njima može uočiti puno osobnosti svakog kraja i perioda. Iako su na prvi pogled veoma slično oslikane, izvesne razlike u obliku, veličini i šarama su primetne. Interesantno je da one odražavaju ideal ženske lepote i sa tog stanovišta je zanimljivo posmatrati kako su se te predstave s godinama menjale. Uprkos tome što lutke imaju vrlo jednostavno ukrašena i oslikana lica, moguće je razlikovati čitav spektar emocija koje one na svojim malim licima pokazuju.

Najveća razlika koja se može primetiti u izrazu tiče se oblika i izgleda očiju. Prepostavimo da je i ovaj detalj na neki način povezan sa momom i shvatanjem lepote. Tako neke figure imaju krupne okrugle oči, neke imaju bademaste, a neke blago zakrivljene.

Naruko Kokeshi su najzastupljenije i veoma su značajne za ovaj region. U čast ovih lutaka glavna ulica nosi naziv „Kokeši ulica“ i u njoj se i danas nalazi pregršt radionica koje su otvorene za posetioce i dozvoljavaju da posmatrate tradicionalne drvodelje dok stvaraju ove lutkice. Naruko Kokeshi potiču iz Bunka-Bunsej ere iz

Togatta-Kokeshi

Yajiro Kokeshi

Edo perioda (1603-1867). U to vreme farmeri su počeli da prave ove lutkice u toku zime da bi ih posle na proleće kada turisti dođu u banju prodavali kao suvenire ili poklanjali svojoj deci. U početku su tretirane kao dečija igračka i suvenir, da bi kasnije njihov značaj uvideli odrasli koji su počeli da prave kolekcije i čuvaju ih kao ukrasne predmete.

Sakunami Kokeshi u odnosu na Naruko imaju relativno kratku istoriju. Počele u da se proizvode na početku Meiji ere (oko 1870.) One se razlikuju po još nečemu. One su izuzetak među Kokeshi lutkama i po tome što su inspirisane urbanim motivima i oblašću Sendai, umesto prirodom i planinskim predelima koji su najčešća inspiracija drvodeljama.

Togatta Kokeshi su proizvedene u Mijagi pre-

fekturi. Ovo je druga najpopularnija oblast u kojoj se proizvode tradicionalne Kokeshi (prva je Naruko). U ovoj oblasti se nalazi poznato odmaralište i spa centar nastali još u Edo periodu, a pored njih je tradicionalno selo Sinchi Kokeshi u kome se i danas prave ove tradicionalne figure.

Yajiro Kokeshi se prave u Yajiro selu koje je udaljeno oko kilometar od poznatog odmarališta-banje Kamasaki. Izgledom dosta podsećaju na lutke nastale u regionu Togatta zbog sličnih korena. Meštani žive mirno od poljoprivrede i proizvodnje ovih lutkica.

Hijoro Kokeshi su se razvile u Hijori odmaralištu u Ocura-mura, Jamagata prefekturi. Ova banja ima veoma dugu tradiciju. Izgled lutaka je mešavina izgleda onih iz Togatta i Naruko regije.

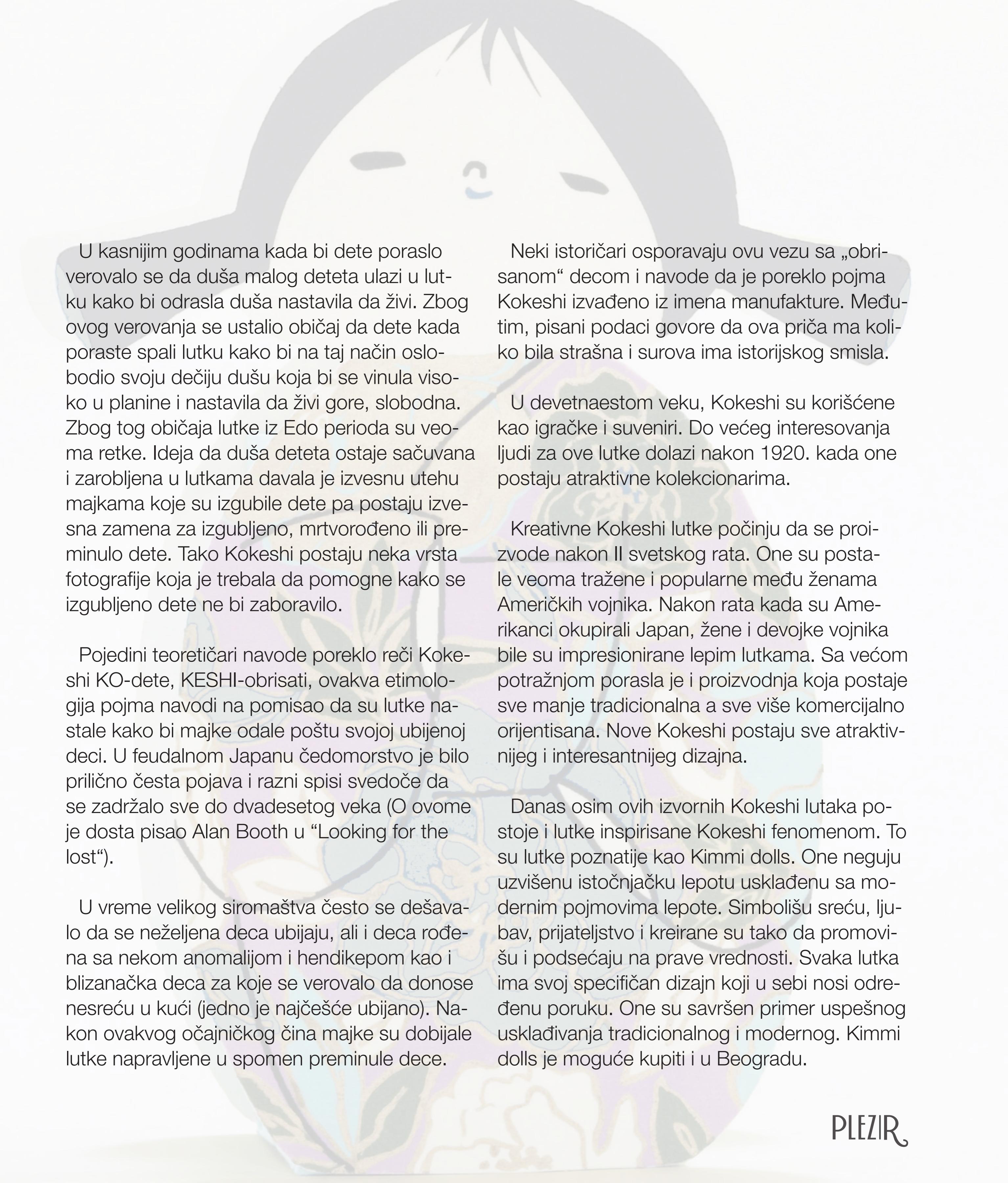
Izrada Kokeshi lutaka uprkos njihovom svedenom i jednostavnom izgledu nije ni malo jednostavna i laka. Drvodelja je tradicionalno sam morao da seče, zatim suši, smanjuje na odgovarajuću veličinu, odvaja višak drveta, polira ga i na kraju farba i ukrašava. Ključna stavka u njihovoj izradi je poliranje koje je verovatno najdugotrajniji postupak kako bi se drvo dovelo do savršenstva. Lutke su najčešće pravljene od dva odvojena komada drveta. Na ovaj način je moguće vrteti glavu lutke koja proizvodi škri-pavi zvuk koji imitira zvuk dečijeg plača. Prve Kokehi su često bile neoslikane ali izrezbarene. Po ovome se može zaključiti iz kog perioda su potekle. Među tadašnjim stanovnicima ovih

krajeva je vladalo uverenje kako lutke treba u jednom trenutku odrastanja zapaliti pa je zbog ovakve tradicije danas preostalo vrlo malo tih prvih tradicionalnih lutaka.

Istorija ovih lutaka je prilično kontroverzna. Postoje nekoliko različitih priča o razlogu njihovog nastanka i tome šta su one predstavljale. Kroz istoriju one su povezivane sa pobačajem i čedomorstvom. Smatrane su zaštitnicima dece i čuvarama njihove duše.

Lutke su prema verovanju pazile na svoje vlasničecu dok odrastaju i štitile ih da se ne povrede. One su obično poklanjane novorođenčadi. Odatle one mobilne glave koje oponašaju dečiji plač.

U kasnijim godinama kada bi dete poraslo verovalo se da duša malog deteta ulazi u lutku kako bi odrasla duša nastavila da živi. Zbog ovog verovanja se ustalo običaj da dete kada poraste spali lutku kako bi na taj način oslobođio svoju dečiju dušu koja bi se vinula visoko u planine i nastavila da živi gore, slobodna. Zbog tog običaja lutke iz Edo perioda su veoma retke. Ideja da duša deteta ostaje sačuvana i zarobljena u lutkama davala je izvesnu utehu majkama koje su izgubile dete pa postaju izvensna zamena za izgubljeno, mrtvorodeno ili preminulo dete. Tako Kokeshi postaju neka vrsta fotografije koja je trebala da pomogne kako se izgubljeno dete ne bi zaboravilo.

Pojedini teoretičari navode poreklo reči Kokeshi KO-dete, KESHI-obrisati, ovakva etimologija pojma navodi na pomicao da su lutke nastale kako bi majke odale poštu svojoj ubijenoj deci. U feudalnom Japanu čedomorstvo je bilo prilično česta pojava i razni spisi svedoče da se zadržalo sve do dvadesetog veka (O ovome je dosta pisao Alan Booth u "Looking for the lost").

U vreme velikog siromaštva često se dešavalo da se neželjena deca ubijaju, ali i deca rođena sa nekom anomalijom i hendihekonom kao i blizanačka deca za koje se verovalo da donose nesreću u kući (jedno je najčešće ubijano). Nakon ovakvog očajničkog čina majke su dobijale lutke napravljene u spomen preminule dece.

Neki istoričari osporavaju ovu vezu sa „obrisanom“ decom i navode da je poreklo pojma Kokeshi izvađeno iz imena manufakture. Međutim, pisani podaci govore da ova priča ma koliko bila strašna i surova ima istorijskog smisla.

U devetnaestom veku, Kokeshi su korišćene kao igračke i suveniri. Do većeg interesovanja ljudi za ove lutke dolazi nakon 1920. kada one postaju atraktivne kolekcionarima.

Kreativne Kokeshi lutke počinju da se proizvode nakon II svetskog rata. One su postale veoma tražene i popularne među ženama Američkih vojnika. Nakon rata kada su Amerikanci okupirali Japan, žene i devojke vojnika bile su impresionirane lepim lutkama. Sa većom potražnjom porasla je i proizvodnja koja postaje sve manje tradicionalna a sve više komercijalno orijentisana. Nove Kokeshi postaju sve atraktivnijeg i interesantnijeg dizajna.

Danas osim ovih izvornih Kokeshi lutaka postoje i lutke inspirisane Kokeshi fenomenom. To su lutke poznatije kao Kimmi dolls. One neguju uzvišenu istočnačku lepotu uskladenu sa modernim pojmovima lepote. Simbolišu sreću, ljubav, priateljstvo i kreirane su tako da promovišu i podsećaju na prave vrednosti. Svaka lutka ima svoj specifičan dizajn koji u sebi nosi određenu poruku. One su savršen primer uspešnog usklađivanja tradicionalnog i modernog. Kimmi dolls je moguće kupiti i u Beogradu.

FOTO: MILJANA VUKOVIĆ

Marko Šelić Marčelo GLAS NOVIH GENERACIJA

Intervju:
Marija Bokić

Marko Šelić Marčelo, talentovani srpski pisac i muzičar poreklom iz Paraćina, pravi je primer za postizanje uspeha kroz obrazovanje, ulaganje ogromne količine energije u ono što radi i kroz upornost u zalaganju za prave vrednosti. On je dokaz da multitasking ne mora ići na uštrb kvaliteta, iza sebe ima četiri studijska albuma, dva romana i zbirku raznovrsnih tekstova, urednik je strip redakcije „Veseli četvrtak“, a trenutno radi na petom albumu pod nazivom „Napet šou“ i nastavcima trilogije „Malterego“. Nedavno je koncertom u beogradskom Domu Omladine proslavio 10 godina svog postojanja na sceni, a nas su zanimali njegovi utisci sa istog, viđenje uspeha i dalji planovi vezani za književno stvaralaštvo.

KAKO DEFINIŠEŠ USPEH I DA LI SEBE SMATRAŠ USPEŠNIM?

Čini mi se da su tu stvari poprilično jasne: uspeti znači izvesti nešto što si zamislio, što je savršenije moguće, uz što manje grešaka. Nešto što si ti zamislio, a ne nešto što drugi nameću kao poželjnu zamisao. Ako ćemo tako, imam, kao i svi, i uspehe i neuspehe. Važno je da čovek na ovo drugo gleda samo kao na stvari koje još nije uspeo da uspe.

Svojim najvećim uspehom smatram činjenicu što se u ovakvoj zemlji bavim upravo onim čime želim da se bavim. Sastoјci tog uspeha su stav i inat, a žrtva je organizam: da ne bih radio ništa od onoga što neću, ono što hoću raspoređujem na mali million frontova i istovremeno radim gomiletinu stvari, uz previše kafe, cigara i nespavanja. Toliko sam ogrezao u "multitasking" da čak i kad spavam, sanjam tri sna odjednom. Međutim, bavljenje pisanjem i jezikom donelo mi je ostvarenje svih snova iz detinjstva i to su mi nekako posebno draga postignuća: oduvek sam voleo strip, i eto me u strip redakciji Veselog četvrtka (uvodni tekstovi i adaptacija prevoda), dok za kuću Darkwood prevodim i adaptiram sjajan

ZAJEDNO SAMI
2008.

O LJUDIMA, PSIMA I MIŠIMA
2009.

serijal Lokot i ključ; volim pozorište, pa me pisanje povezalo i sa time (pesma Gola vera za istoimenu predstavu Juga Radvojevića, postavljanje mog romana Zajedno sami na daske DADOV-a, pesma Pegla kao „Odjavna špica“ predstave Klasni neprijatelj Peđe Stojimenovića, dramatizacija/scenario predstave Istraživač noćnih mora Nikole Zavišića, uskoro i saradnja sa Kokanom Mladenovićem); obožavam crtače, a prepoznatljivost vokala (za koji se čulo zbog pesama, za koje se čulo zbog tekstova) odveo me je do pozajmljivanja glasa za crtani serijal Leteći ljubimci i film Turbo. Sve u svemu, radim baš sve što volim, i upravo dok ti ovo kucam shvatam koliko sam srećan.

DA LI SMATRAŠ DA TE NAJBOLJE RAZUME MLADA PUBLIKA? KOLIKO TI ZNAČI ČINJENICA DA UTIČEŠ NA FORMIRANJE STAVOVA MLADIH LJUDI?

Nije stvar u tome što najbolje razume, nego što najpažljivije sluša. Koliko ljudi prestane aktivno da prati muziku već negde oko svoje dvadeset i neke godine? Mnogo. Previše. Eto u čemu je stvar. A evo u čemu je problem: tviter-era već je dobrano ubila i pažnju kod mlađih ljudi, pa kad i oni batale, na kraju

više neće ni postojati potreba da stvaralaštvo ima ikakav podnivo, ikakav smisao, bilo šta što nije do bezoblika sažvakana i po mogućству izrazito kratka informacija. Sve će se svesti na unakaženi haiku: kratko, ali glupo. Imaćemo decu koja ne mogu mentalno da se probiju

“

**SASTOJCI TOG USPEHA
SU STAV I INAT, A ŽRTVA JE
ORGANIZAM: DA NE BIH RADIO
NIŠTA OD ONOGA ŠTO NEĆU,
ONO ŠTO HOĆU RASPOREĐUJEM
NA MALI MILLION FRONTOVA
I ISTOVREMENO RADIM
GOMILETINU STVARI, UZ PREVIŠE
KAFE, CIGARA I NESPAVANJA**

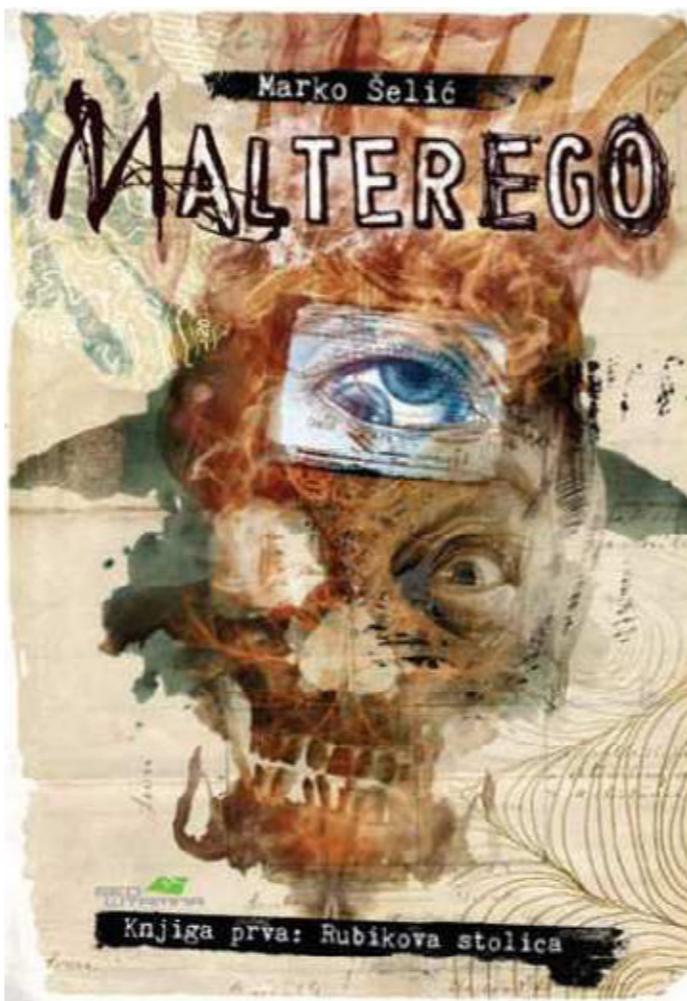
do kraja rečenice duže od 140 karaktera, imaćemo novine koje će se sastojati samo iz naslova i slika. No dobro, sreća je, pa uvek ima izuzetaka. A što se nekakvog uticaja tiče, verujem da angažovano stvaralaštvo treba da bude putokaz ka zaključcima, ali ne i sam zaključak. Naravno, govorim Apsolutno onako kako mislim i verujem, ali uprkos tome, mora da važi ono Canetovo „da li veruješ meni, ili misliš svojom glavom?“ Stvaraoci pokreću ljudе na razmišljanje, posle koga eventualno dođe klimanje glavom, za razliku od političara, koji ljudе pokreću na klimanje glavom, posle koga u najboljem slučaju nikad ne dođe do razmišljanja.

ZA KOJU OD SVOJIH PESAMA BI MOGAO REĆI DA NAJPOTPUNIJE OSLIKAVA STANJE U DRUŠTVU DANAS?

„Minut čutanja“. Za vaše čitaoce koji je nisu čuli, evo kratkog sadržaja: to je 60 sekundi tišine.

U JEDNOM OD SVOJIH TEKSTOVA KAŽEŠ DA „ČOVEK MOŽE BITI ISKREN I KAD NIJE LIČAN“ PA TAKO STVARAŠ PESME O IZMIŠLJENIM LIKOVIMA (SVETI BES, TRI PRSTA, BLUZ O DUHU IZ BOCE, PEGLA...) KROZ KOJE SE NAJBOLJE DA PRIMETITI DA JE SVAKI TVOJ TEKST PRAVO UMETNIČKO DELO. NA KOJU OD OVAKVIH PESAMA SI NAJPONOSNIJI, ODNOŠNO, KOJA TI JE POSEBNO DRAGA?

O, hvala na komplimentu. Međutim, autori su uvek lični, to je neizbežno. Stvaralaštvo je u samoj svojoj srži jedan duboko intiman čin. Stih koji si navela poručuje nešto drugo: iako je umetnost uvek lična, rijaliti era donela je fanatičnu naklonjenost autobiografskom pristupu, do mere da se fikcija doživljava kao oblik laganja. Prilično nakaradno, jer je za jednu priču najmanje važno je li ona istinita ili nije – ona se bazira na ideji, poruci, lepoj rečenici, likovima, zapletu, emociji koju izazove. Pride, autobiografske stvari nisu došle u fokus zbog neke opšte društvene tendencije ka istini, nego zbog one najniže potrebe da se dozna tuđa intima. Vrhunac tog posrnuća su oneigrane emisije a la „Preljubnici“ i tako to, gde se nešto izmišljeno i prejadno napisano i odglumatano prezentuje malograđanima kao

**MALTEREGO
2012.**

nečija stvarna intima, i oni to zato gledaju. Dakle, ovo je jednačina: hoće se istina, a zapravo se hoće tuđa intima, a zapravo ne bilo koja, nego neka koja sadrži posrnuće, blam, nesreću, svađu, uvredu.

Nazad na muziku, ne znam koja mi je najdraža niti razmišljam o tome, sve su pisane jednakim elanom.

NOVA PESMA „PEGLA“ ODUŠEVILA JE I TVOJE VERNE SLUŠAOCE, ALI I LJUDE KOJI DO „PEGLE“ NISU PRACTILI TVOJ RAD. DA LI MISLIŠ DA POPULARNOST PESME PROISTIČE IZ VISOKE SVESTI LJUDI O PROBLEMU NASILJA ILI JE, NJEN CILJ DA NA TAJ PROBLEM SKRENE PAŽNJU KOJE NEMA DOVOLJNO?

Ovo drugo. Mada, nikad nisam bio pristalica teze da je većina baš tako nesvesna. To nesuočavanje s problemima ne potiče od nesvesti, nego od duboko ukorenjenog osećaja bespomoćnosti. Pokretanje polemike važan je korak za svako društvo, ali dok vlastodršci ne preduzmu nešto konkretno, to je sve pisanje uz vetar.

RAD KOG DOMAĆEG PISCA NAJVIŠE CENIŠ I ZAŠTO?

To nije dobro pitanje za ljude koji čitaju, to je za starlete: navedu ono jedno što su pročitale, pa milina. Ja bih navodio i obrazlagao do sutra.

DA LI PREPORUČUJEŠ KNJIGE SVOJIM PRIJATELJIMA I DA LI BI MOGAO DA IZDVOJIŠ NEKO DELO KOJE JE NA TEBE OSTAVILO JAK UTISAK?

Naravno, i preporučujem, i slušam preporuke. A za drugi deo pitanja važi isti odgovor kao maločas, svaki put kad me pitaš rekao bih nešto drugo. Pošto me pitaš upravo sad,

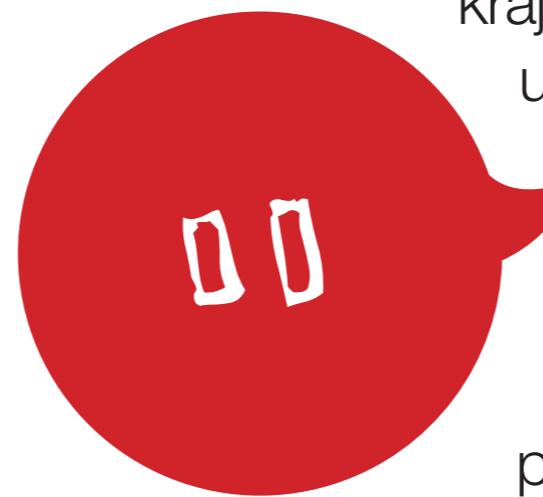
reći ču ti da se trenutno oduševljavam idejom da Poova priča "Đavo perverznosti" objašnjava mnogo toga kod Dostojevskog (Marmeladova, recimo). Uopšte, to je priča koja nam rasvetljava nešto duboko naopako u čoveku inače, i već danima razmišljam o njoj.

NA SAJMU KNJIGA U BE-OGRADU 2012. GODINE PROMOVISAO SI SVOJU NOVU KNJIGU, PRVI DEO TRILOGIJE „MALTEREGO“. GLAVNI LIK LEO PODSEĆA NA TEBE SVOJIM GODINA-MA, STAVOVIMA, ČINJENI-COM DA VAŽI ZA OŠTROU-MNOG MUZIČARA I PO JOŠ MNOGO ČEMU. KOLIKO SU LEO I MARKO ŠELIĆ ZAI-STI SLIČNI?

Eh, ali Leo je visok, lep, ima bradicu, dugu kosu, odlično peva i virtuoze je na gitari, blago si ga njemu. U svemu ostalom, on jeste deo mene, ali veoma poseban deo mene: u svakom trenutku on je ili mnogo bolja ili mnogo lošija osoba nego ja.

U PROŠLOSTI SI SPOMINJAO RAD NA ZBIRCI PRI-ČA. DA LI SI ODUSTAO OD IDEJE DA OBJAVIŠ TA-KVU ZBIRKU, DA LI SU PRIČE MOŽDA PRETOČE-NE U NEKA DRUGA DELA ILI I DALJE NAMERAVAŠ DA ZBIRKA PRIČA JEDNOM UGLEDA SVETLOST DANA?

Nisam se bavio kratkom pričom veoma dugo, godinama, i u pravu si, ideje su otišle na druga mesta. No, zašto ne, jednom. Sigurno ne pre

kraja Malterega. Trenutno su sve snage usmerene na novi album – Napet šou biće objavljen u maju. Uporedo s time radim na spomenutim songovima za Kokanovu verziju Nušićeve (tragi?) komedije Dr, drugom delu Malterega i prevodenju Lokota i ključa.

**MAHOM ŽIVIM POVUČENO,
TE ME KONCERTI I KNJIŽEVNE
VEČERI ZAPRAVO POTPUNO
IZMESTE IZ SVAKODNEVICE, TO
SU ONI TRENUCI KAD ZAPRAVO
SHVATIŠ DA SE SVE TO ŠTO
RADIŠ TIČE JEDNOG NE TAKO
MALOG BROJA LJUDI I DA SVE
IMA SMISLA. NEVOLJA JE ŠTO SE
SUTRA UJUTRU SETIŠ DA SE
TAKO ISTO OSEĆA I KARLEUŠA**

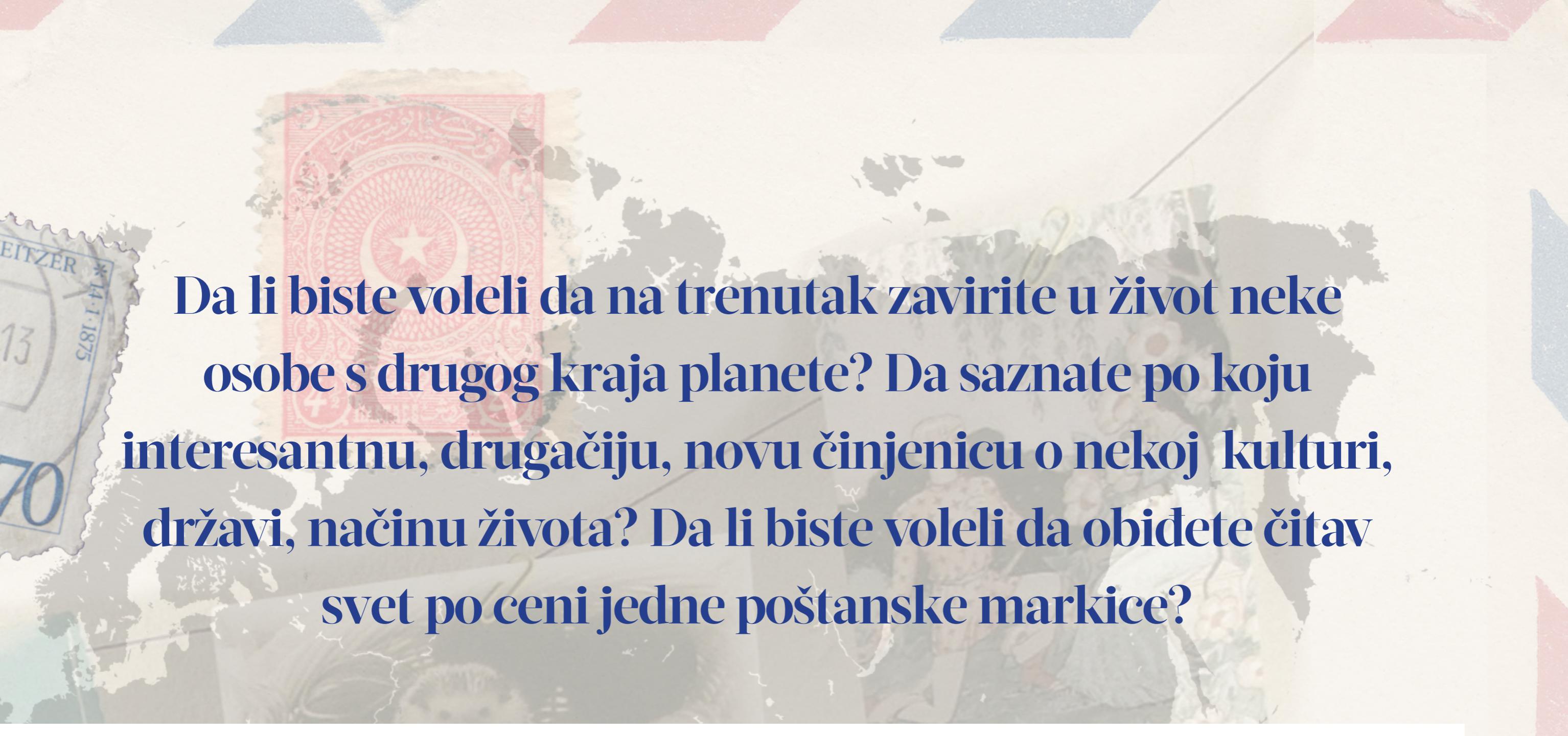
NEDAVNO SI KONCER-TOM U DOMU OMLADINE PROSLAVIO 10 GODINA OD SVOG DEBITANTSKEGO ALBUMA. DA LI SI ZADO-VOLJAN ATMOSFEROM NA KONCERTU? DA LI POSTOJI SAN O ARENI I PROSLAVI 30. GODIŠNJI-CE OD PRVOG ALBUMA KOJI NASLUĆUJEMO IZ PESME „SVETLA GORE“?

O, ma Arena je tu samo simbol velikog prostora za koji svi znaju, naglasak nije na tome: to nije san o megalomanisanju, već

san o trajanju. O tome da grupa ljudi ostane tako dugo zajedno i tako čvrsto povezana. To je ono najlepše čemu se nadamo i čemu težimo. A na koncertu je stvarno bilo ludački lepo, sjajna razmena energije između publike i nas, i mnogo emocija. Mahom živim povučeno, ako izuzmeš obaveze – čak i sasvim obično, te me koncerti i književne večeri zapravo potpuno izmeste iz svakodnevice, to su oni trenuci kad zapravo shvatiš da se sve to što radiš tiče jednog ne tako malog broja ljudi i da sve ima smisla. Nevolja je što se sutra ujutru setiš da se tako isto oseća i Karleuša.

RAZGLEDNICAMA NA PUT OKO SVETA

Tekst i fotografije: Andjela Vučković

Da li biste voleli da na trenutak zavirite u život neke osobe s drugog kraja planete? Da sazname po koju interesantnu, drugačiju, novu činjenicu o nekoj kulturi, državi, načinu života? Da li biste voleli da obidete čitav svet po ceni jedne poštanske markice?

Sajt koji se zove **Postcrossing** vam sve ovo omogućava, potpuno besplatno i bez ikakvih obaveza, a sve što vam je potrebno jesu razglednice i dobra volja. O čemu se radi?

U pitanju je sajt za razmenu razglednica sa ljudima iz čitavog sveta i funkcioniše na sledeći način: vi nasumično odabranoj osobi pošaljete razglednicu, a zauzvrat, neka nasumice odabrana osoba je šalje vama. Ovo je suštinska ideja sajta, ali ako želite da se upustite u razmenu, potrebno je da znate još po koji detalj o tome kako zapravo funkcioniše slanje i primanje razglednica preko ovog sajta.

Pre svega, potrebno je registrovati se na adresi www.postcrossing.com i prilikom registracije uneti svoje tačne podatke – ime i prezime, punu adresu i PAK broj (ako ne znate vaš PAK broj, možete ga pronaći na ovoj stranici). Ne brinite, vaši podaci su zaštićeni i biće

prosleđeni samo osobama koje izvuku vaš profil da vam pošalju razglednicu. Ovo je prva i osnovna stvar prilikom registracije, jer ukoliko ne unesete sve podatke tačno, razglednica neće stići do vašeg sandučeta. Druga, takođe bitna stvar, prilikom učlanjivanja na sajt jeste kreiranje vašeg korisničkog profila. Na vašem profilu je potrebno da napišete nešto malo o sebi, koja su vam interesovanja, kako provodite slobodno vreme, čime se bavite i tako dalje. U vašem profilu takođe možete naznačiti kakve biste razglednice želeti da dobijate, na primer, pejzaže, turističke, sa likom životinja, vintage razglednice, sa reprodukcijama umetničkih slika i tako dalje, ili pak kakve razglednice ne želite da dobijete. Najčešće označene kao neželjene jesu reklamne razglednice koje se dobijaju prilikom različitih kupovina, kao promotivni materijal i slično. Imajte u vidu da će sve što napišete u profilu, od vaših interesa do preferiranih razglednica, uticati na nekog od postcrossera prilikom odabira.

Dakle, što više napišete o sebi i tome šta volite, nekome s druge strane ekrana će biti lakše da odabere razglednicu za vas i da smisli o čemu da vam u njoj piše. Kada ste se registrovali i napravili profil, prva sledeća stvar koju treba da uradite jeste da pošaljete vašu prvu razglednicu. Kada „izvučete“ prvu adresu iz bubnja, vaš profil automatski upada u taj isti bubanj i vi postajete kandidat za primanje razglednice. Ono što je izuzetno bitno napomenuti jeste pisanje kodova na razglednicama. Svaki put kada izvučete adresu, uz nju ćete dobiti i kod od skraćenice za vašu državu i par brojki, a taj kod morate obavezno zapisati negde na razglednici. Za šta taj kod služi? Kada primalac dobije vašu razglednicu, otići će na sajt i uneti kod, te će tako postojati dokaz da ste zapravo poslali razglednicu, a primalac će dobiti vaš profil kako bi mogao da vam se zahvali.

Jedna od najvećih čari Postcrossing –a jeste upravo ta neizveznost i element iznenadenja. Pošto je odabir pošiljaoca i primaoca potpuno nasumičan, vi ni u jednom trenutku ne znate koju ćete državu i osobu izvući, kao što nikada ne znate odakle i kada tačno vama stiže razglednica, te je onda momenat kad slučajno ugledate nešto šareno u poštanskom sandučetu još slaći nego što bi bio da je očekivan. Otkako sam deo ove zajednice bezbroj puta mi se dogodilo da mi dok pijuckam jutarnju kafu poštar ulepša dan sa pregršt razglednica sa potpuno različitim krajevima sveta. Onda ih natene, jednu po jednu, zagledam, čitam po

nekoliko puta, zatim sedam za kompjuter da se zahvalim pošiljaocima i da povežem sadržaj razglednice sa likom i profilom osobe. Na jedan trenutak se osećate povezano sa nekim ko je hiljadama kilometara daleko od vas, a ko je opet odvojio vreme da pročita vaš profil i izabere neku baš posebnu razglednicu za vas i ispiše na njoj nešto malo što će vama značiti, bilo da je to delić njegovog svakodnevnog života, možda omiljeni film, preporuku za knjigu ili muzički album, da nacrtava neku sitnicu ili nalepi sličicu... Sve zavisi od osobe, ali ono što je zagarantovano jeste trenutak sreće kada budete u rukama držali to parčenje kartona koje vam je omogućilo da na bar kratko „svratite“ u neku zemlju koju možda nikada nećete posetiti, ili za koju možda niste ni znali da želite da je posetite. Osim osnovnog principa „izvlačenja iz bubnja“, na vašem profilu možete čekirati opciju da želite direktnu razmenu razglednica (direct swaps), tako da će članovi sajta moći da vas slobodno kontaktiraju. U ovom slučaju, nema garancije kao sa „bubnjem“, kada znate da kada šaljete uvek i vi dobijate, već sve zavisi od poverenja i poštenja postcrossera.

Posle osnovnog principa po kojem sajt funkcioniše, mislim da je korisno znati i ponešto što može samo iskustvo da vam pruži. Pre svega, dolazimo do prvog i osnovnog pitanja koje vam je do sad verovatno palo na pamet – gde kupiti razglednice? Kao neko ko je par meseci u stalnoj potrazi za njima, moram vam priznati da je potraga za onim interesantijim, drugačijim i posebnim prava avantura. Pre svega, pripremite se na potencijalne situacije u kojima će vas gledati kao vanzemaljca kada budete ušli u prvu usputnu knjižaru i tražili razglednicu, jer nažalost, pisma i razglednice danas retko ko šalje. Ali, u bolje opremljenijim knjižarama ili poštama možete naći razglednice i to one standardne turističke, sa slikama Beograda i njegovih znamenitosti. Ukoliko želite neke koje nisu turističkog tipa, preporučujem ulične slikare u Knez Mihajlovoj ulici koji imaju

razglednice sa reprodukcijama svojih umetničkih dela, ili knjižaru Krug u istoj ulici koja ima lep izbor sa reprodukcijama umetničkih dela naših velikih slikara. Ako volite nešto autentično, lepo i unikatno, preporučujem da pogledate razglednice iz Sitničarnice Maje Bu koje su mala umetnička dela za sebe. Ako ste kreativni, možete i sami napraviti svoju razglednicu, bilo štampanu ili ručno oslikanu i ukrašenu, postoji dosta postcrossera koji vole one koje su ručni rad. Ukoliko ste u potrazi za vintage razglednicama ili kolekcijama najrazličitijih razglednica, svratite do neke od buvljih pijaca ili delova gradskih pijaca na kojima se prodaju polovne i stare drangulije. Na primer, na Kalenić pijaci sam par puta zatekla čoveka koji je imao celu tezgu prekrivenu samo razglednicama i tu je bilo zaista pravih dragulja i sve koje sam tu kupila su absolutno oduševile svoje nove vlasnike. Ovo su neka od mesta koje sam usput otkrila, no verovatno ih ima još mnogo u Beogradu, a tako i po svim ostalim gradovima. Treba samo loviti i čeprkati, što sve ovaj hobi čini još zabavnijim i uzbudljivijim, a i dodatno dragocenim kada nađete baš posebnu razglednicu za koju znate da će vašem postcrossing paru izmamiti osmeh na lice.

Kada pronađete razglednice koje vam se dopadaju, moji saveti što se tiče ispisivanja i slanja razglednica su:

*Uvek šaljite avionski. Tako ćete biti najsigurniji da će razglednica stići na svoju destinaciju, a ujedno je to i najbrži način. Nalepnice za avionsko slanje su besplatne, odnosno, troškovi su pokriveni markicom i možete ih dobiti na šalterima u pošti.

*Šaljite ono što biste voleli da dobijate. Potrudite se oko odabira razglednice i sadržine, uvažite male želje i predloge koje je naveo primalac u svom profilu, kao što biste voleli da se i oko vaše razglednice neko potrudi i uloži vreme i dobru volju za sastavljanje i odabir.

*Budite strpljivi. U neke države će razglednice stići za par dana, a u neke kroz dva ili tri meseca. Neke će se možda i zagubiti. Na primer, najbrža razglednica koju sam ja poslala je u Nemačku stigla za sedam dana, a jedna je do Ukrajine putovala osamdeset i četiri dana. Nemöjte da vas obeshrabri čekanje, vaše strpljenje će se višestruko isplatiti.

*Sami birajte markice. Mnogi postcrosseri su ujedno i kolecionari markica, a i oni koji nisu će se obradovati kada ugledaju pažljivo odrbrane markice u uglu razglednice. Za avionsko slanje razglednice u inostranstvo potrebna je markica u vrednosti od pedeset dinara, ali umesto da vam zalepe samo jednu markicu u toj vrednosti, koja je aktuelna u tom trenutku, tražite da izaberete više markica manje vrednosti čiji je zbirni iznos pedeset dinara. Tako će razglednice izgledati mnogo lepše i možete biti sigurni da ćete obradovati nekoga, a pogotovo kolezionare.

*Budite kreativni. Ako ne želite da pravite svoju razglednicu, kreativnost možete iskazati kroz poruku koju ćete na njoj napisati. Osim teksta možete zlepiti različite nalepnice, nacrtati ne

što interesantno ili ukrasiti razglednicu washi trakom. Opcije su beskonačne, a izbor je na vama.

Sva moja dosadašnja iskustva sa ovim sajtom su bila zaista i više nego pozitivna. Ljudi su se trudili da odaberu razglednice koje sam napisala da volim, pisali su mi najrazličitije stvari o sebi, svakodnevnom životu, interesatne informacije o svojoj kulturi ili zemlji. Isto tako, odabir svake razglednice koju sam ja slala je bio posebno zadovoljstvo za mene, potraga za savršenom razglednicom, smišljanje poruke, ukrašavanje sitnim detaljima, biranje najlepših markica... Sve u svemu, podjednako je bilo lepo smišljati za druge, kao i biti iznenaden onim što su drugi osmislili za vas. Neretko uzmem da iščitavam sve razglednice koje sam dobila do sada i pomislim koliko su one zaista moje malo bogatstvo. Koliko ljudi, životnih priča, „proputovanih“ zemalja i pređenih kilometara, a da je za to bilo potrebna samo registracija na jednom sajtu i malo dobre volje. Tako u mojoj (skromnoj početničkoj) kolekciji možete naći razglednice iz Japana, Holandije, Rusije, Finske, najrazličitijih država SAD, Ukrajine,

Kanade, Kine, Mongolije... Najmlađi pošiljalac u mojoj maloj kolekciji je devetogodišnji Nika iz Ukrajine, koji je uz pomoć mame sastavio tekst, a on sam me je neverovatno raznežio svojim crtežom, dok je najstariji član od kojeg sam dobila razglednicu šezdesetosmogodišnja Margit iz Finske, koja mi je poslala par dece-nija staru razlednicu kupljenu na nekom davnom letovanju u Egiptu. Tako još među mojim razglednicama možete naći priču o porodici ratara iz sela u Japanu, priču o neostvarenim željama jedne Nemice, preporuke za knjige iz Poljske ili recept iz beloruske kuhinje.

Da jednog dana, sasvim slučajno, surfujući blogovima, nisam naletela na usputno pominjanje ovog sajta, ostala bih uskraćena za jedno zaista lepo iskustvo. Čekajući sledeću priliku za neko lepo putovanje, ja putujem svakog meseca u par različitih država i sve preko jednog parčenceta kartona. Nije li to nešto što svako treba da proba? Zato brzo prekopajte stare kolekcije neispisanih razglednica iz detinjstva ili posetite najbližu knjižaru i započnite i vi vaše putovanje oko sveta.

TALENTOVANI FOTOGRAFI AMATERI

Tekst: Nina Simonović

Fotografije:
Lazar Zagorac,
Slobodan Tihi Radonjić

Svedoci smo prebrzog tehnološkog napretka u savremenom svetu i kako je sve samo na jedan klik daleko od nas. Tim jednim klikom mnogi beleže svoje jutarnje kafe, dragi osmeh, uspomene sa putovanja. Ali koliko njih, tj. nas pre tog klika pomisli da iskoristi ono dobro svetlo koje se pomalja iza, da sagleda kadar iz novog ugla i eksperimentiše sa kompozicijom? Fotografija se odavno uvukla u našu svakodnevnicu i postala sredstvo komunikacije. Njome hvatamo delić vremena i ostavljamo naš trag sledećim generacijama.

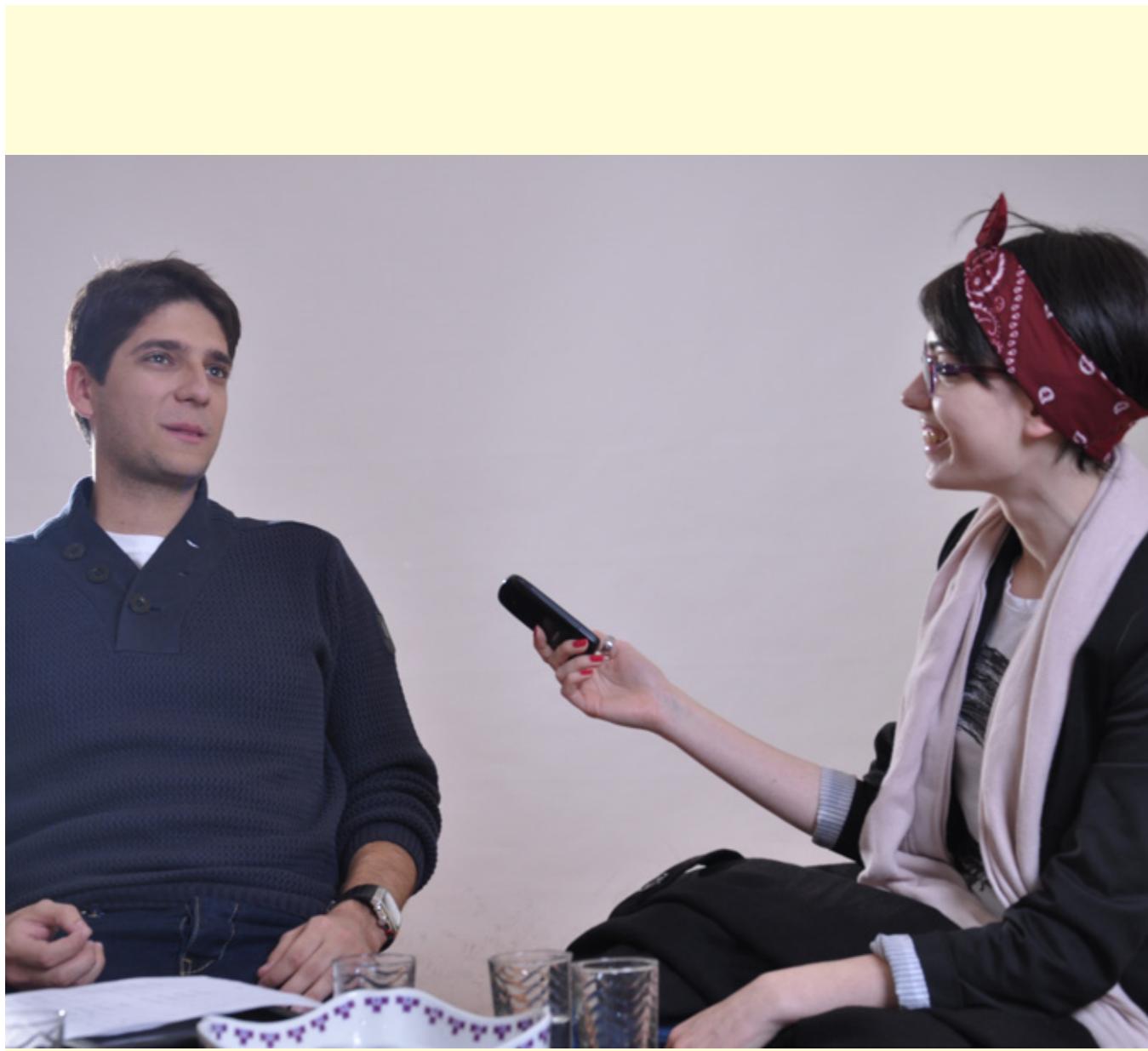

Ova priča ide u čast fotografiama-amaterima. Nemojte da vas obeshrabri ovo "amater" što često može zvučati degradirajuće, u prevodu to zapravo znači "ljubitelj". To je ona najlepša fotografija koja se radi iz čiste ljubavi i entuzijazma prema istoj. Mnoga velika imena u svetu fotografije – pa čak i majstori fotografije – bili su i jesu amateri, ljubitelji. Sve nas spaja i karakteriše inovativnost, drugaćiji pogled na svet i želja da upravo taj ugao predstavimo okolini i ukažemo na njega. Ranije nije bilo mnogo mogućnosti da zainteresovani pojedinci nauče trikove i tajne ovog zanata, ali danas postoje brojne radionice i kursevi koje vas mogu uputiti u ovu oblast umetnosti.

U želji da vam približim na koji način je moguće zakoračiti u svet fotografije, ako je već volite i želite da "testirate" svoju kreativnost, razgovarala sam sa timom koji stoji iza Foto kluba FON iz Niša i Škole kreativne fotografije.

Fotografija

Predsednik Foto kluba Ivan Tošić, FA1 FSS (fotograf amater 1.klase u foto savezu Srbije), kaže da je FON osnovala '95. grupa mladih entuzijasta okupljena oko ideje kreativne fotografije, koja je došla na ideju da prezentuje svom gradu svoje rade, kao i da svoj grad prezentuje negde šire kroz fotografiju kao najpogodniju formu za tako nešto. FON je pionir po mnogo čemu u Nišu. Prva škola kreativne fotografije krenula je 2005. godine, a ove godine već organizuju dvanaestu po redu. Ovo je jedini aktivni foto klub u Nišu, koji je pokrenuo i međunarodno takmičenje fotografa pod nazivom Foto Finiš. Foto Finiš je jedinstvena ideja

Ovo je jedini aktivni foto klub u Nišu, koji je pokrenuo i međunarodno takmičenje fotografa pod nazivom Foto Finiš

– 24 fotografa odgovara na 24 teme u roku od 24 časa koje dobiju neposredno pre početka takmičenja. Na kraju takmičenja dvadesetčetvoročlani međunarodni žiri bira pobjednike. To je odlična prilika za druženje fotografa i uvek se organizuje za vreme Nisville-a, što je još jedan razlog za dobru prezentaciju Niša. Tošić tvrdi da je danas poenta iskazati se u originalnosti i ideji, jer se tehnička strana u naše vreme lako savladava.

Petar Blagojević, Danica Tomašević i ostatak mlađeg organizacionog tima škole kreativne fotografije mi je pričao o konceptu iste, predavačima, daljim planovima...

Mnoga velika imena u svetu fotografije, pa čak i majstori fotografije, bili su, i jesu amateri, ljubitelji

KOME JE NAMENJENA FONOVA ŠKOLA KREATIVNE FOTOGRAFIJE I ŠTA IMA ZA CILJ PO ZAVRŠETKU PREDAVANJA?

Ona je pre svega namenjena amaterima koji nemaju nikakvo ili malo predznanje o fotografiji. Akcenat stavljamo na osnove fotografije i na kreativnu, amatersku izlagačku fotografiju. Kod nas ne postoji ni ograničenje u godinama, imali smo polaznike srednjoškolce ali i one dosta starije, što znači da godine u ovom poslu nisu presudne. Mi želimo da im probudimo ljubav i entuzijazam prema kreativnoj fotografiji kao umetnosti. Ne želimo da zvučimo pretenciozno i kažemo da im posle ove škole garantujemo uspeh u komercijalnom svetu fotografije. Nije nam cilj da pravimo komercijalne fotografе koji će tvrditi da su profesionalci. Naprotiv, samo im približavamo svet fotografije kroz sve njene oblasti i nijanse. Naravno, njihova je odluka da li će nakon škole otici u komercijalu i dodatno se školovati za to, individualno preko online kurseva ili knjiga, jer danas svako ide trbuhom za kruhom. Cilj nam je da naši polaznici pronađu i izraze sebe kroz fotografiju, da ne imitiraju ono što je već viđeno nego da kroz svoj rad iskažu ono što ih razlikuje od drugih.

KOJE SVE OBLASTI FOTOGRAFIJE SU OBUHVACENE PREDAVANJIMA I KO SU VAŠI PREDAVAČI?

Škola traje tri meseca, s tim što se po završetku planira izložba fotografija polaznika nastalih u toku iste. To je najveća razlika između naše i ostalih škola fotografije koje trenutno postoje u Nišu. Uvodna predavanja su najviše posvećena tehnicu, imamo i predavače koji ih uvode u svet likovnosti, upravo da bi došlo do izdvajanja umetnosti pojedinca u odnosu na grupu. Organizujemo brojne izlete i foto-druženja kako bi polaznici mogli praktično da prime ne sve ono naučeno na predavanjima. Stalni predavači su Goran Švabić, FA1 FSS AFIAP; Jovica Krstić, dipl. filmski TV snimatelj, nekadašnji profesor fotografije niške umetničke škole, trenutno radi na RTS-u; Miljan Nedeljković sa Fakulteta umetnosti u Nišu, koji pokriva likovnost, teoriju forme, zlatni presek, kompoziciju - sve ono u čemu se slikarstvo i fotografija prepliću; Saša Đorđević, niški fotograf koji radi za Betu, koji pokriva reportažnu fotografiju. Iz škole u školu menjaju se gostujući predavači, neki od njih su Imre Szabo, akademski slikar Branislav Marković Umbra, makedonski sportski fotograf Associated Pressa Đorđe Ličković, majstor fotografije Zoran Purger... Osim pomenutih oblasti, obuhvatamo i studijsku fotografiju, a novina od ove godine su i predavanja vezana za autorska prava fotografa i mali foto-trikovi u okviru kojih se radi noćna i

klupska fotografija, time-lapse, light-painting i sl. Takođe je zanimljivo i korisno što se u toku svake škole održava i otvaranje Foto kolonije u Sićevu, na kojoj učestvuјe 12 gostiju – istaknutih fotografa – kako iz naše zemlje tako i iz inostranstva. Polaznici imaju priliku da budu na otvaranju, da se druže sa gostujućim fotografima i nauče nešto od njih.

PO ČEMU SE TEKUĆA 12. ŠKOLA KREATIVNE FOTOGRAFIJE RAZLIKUJE OD PRETHODNIH?

U svaku školu unosimo nešto novo, jer nas svaka prethodna obogaćuje za određeno znanje i svaki put pokušavamo nešto da unapredimo u odnosu na prethodnu grupu. Ova 12. po redu škola će biti više posvećena praktičnom radu, imaćemo više izleta u gradu, više ćemo raditi individualno sa svakim polaznikom što u ranijim školama nije bio slučaj. Više pažnje će se обратити na Photoshop, iako je nemoguće sve o tome naučiti za tako kratko vreme. Takođe smo se u ovoj sezoni malo više fokusirali na tehniku fotografisanja, jer su nam prethodni polaznici zamerali što ne mogu lepo da ispolje kreativnost koju mi potenciramo jer imaju slabo tehničko znanje o fotografiji. Mada, ko je kreativan on će umeti i znati da se izrazi i kasnije, ali neophodno je prvo savladati tehničke stvari. Od ove godine naš Foto klub FON je dobio i svoj web sajt, tako da se tu mogu saznati sve najnovije vesti o samom klubu, foto školi ali i planovi o istoj.

KAKVA OPREMA JE POTREBNA POLAZNICIMA?

Nemaju svi aparate koji koštaju par stotina ili hiljada evra, a nisu im ni potrebni. Uz naša predavanja, kritike i savete svako može izvući ono najbolje od svoje opreme. Onaj ko ima "oko" umeće da to iskoristi i na "malom" aparatu. Na kraju krajeva, mnogi naši polaznici su izlagali i učestvovali na konkursima sa fotografijama napravljenim običnim kompaktnim digitalcem. Svi naši predavači kažu da što ti je jednostavnija oprema više se oslanjaš na svoju kreativnost, jer nema digitalne opreme koja će ceo posao da završi umesto tebe.

KAKVI SU PLANOVI ZA BUDUĆNOST ŠKOLE KREATIVNE FOTOGRAFIJE?

Svaka nova škola je izazov za sebe i što se tiče prostora i što se tiče predavača i polaznika. Nemamo velike planove, već idemo iz škole u školu. Na kraju svake polaznici rade evaluaciju predavača i svojih predviđenih očekivanja. Tako da analizom završnih evaluacija radimo pripremu za svaku narednu grupu. Škola se organizuje jednom godišnje, ali ipak dalje planove ostavljamo mlađem organizacionom timu koji je ove godine najjači. To su bivši polaznici koji mogu da posvete više pažnje svakom polazniku ponaosob, ali i da na osnovu svojih iskustava u školi usavršavaju ono što je dobro i menjaju i prilagođavaju ono što ne valja.

ŠTA JE SA STARIJIM POLAZNICIMA, SIGURNO POSTOJE NEKI KOJI SU SE ISTAKLI SVOJIM TALENTOM?

Uvek postoje oni koji nastave aktivno da se interesuju i istražuju ovu oblast, neki su ostali u organizacionom timu škole, drugi su se ozbiljno

posvetili svetu fotografije i izgradili karijeru iako, opet napominjemo, nama nije cilj da stvaramo komercijalne fotografе. Neki su se okrenuli izlagackoj fotografiji i grade sebi ime na taj način, postoje mnogi koji su već priznati fotografii: Žarko Aleksić, Željka Aleksić, Dragana Stanković, Ivan Aleksić, Dimitrije Nikolić koji je sada fotograf Večernjih Novosti, Danilo Dimitrijević i Milan Mitić su proputovali svet radeći kao fotografi na kruzerima i u elitnim svetskim hotelima, Brankica Paunković uspešno radi Stock fotografiju... Možemo biti ponosni na naše polaznike, jer ova škola nije pretenciozna ali može biti dobra odskočna daska.

Jedan od predavača, Goran Švabić, tvrdi da je prednost ove škole fotografije širok dijapazon kako polaznika tako i predavača. Sve te "razlike" među njima daju veliki spektar znanja onima koji su željni da izadu iz ustaljenih okvira u umetnosti. Navodi citat na taliru iz 16. veka koji kaže šta je to što ove mlade ljude treba da izdvoji od mnoštva koje svakodnevno škljoca: "Svetlost i sočivo kakvu korist daju onima što pamet i pogled nemaju?".

Jovica Krstić, iako diplomirani filmski snimatelj, svestan je da je fotografija i dalje nedovoljno istražena oblast koja je našla način da uđe u sve pore društva. Za nove polaznike 12. škole, na osnovu prvog utiska kaže da su znatiželjni, što je dobar preduslov za pronalaženje sebe kroz fotografiju. Mnogi od njih su početnici, ali na osnovu iskustva iz prethodnih škola smatra da će im ovo iskustvo mnogo značiti za usavršavanje znanja i praktičnu primenu već naučenog, ali to će pre svega biti jedno lepo druženje gde će istaćati svoj ukus i zapažanje, kako bi fotografije kojima će se kasnije prezentovati bile deo jednog trenutka, doživljaja i vremena.

Ja vam, budući da sam i sama završila ovu školu pre par godina, mogu reći da je jedno od lepših i pozitivnijih iskustava koje sam imala. Oni vas uče da razmišljate izvan okvira, a ipak ostanete dosledni svojim afinitetima, da uvek gurate sebe preko granice, jer se najčešće tako otkriju novi vidici i testira vaša mašta kroz naizgled obične stvari. U toj školi sam naučila kako da moja kreativnost radi za mene i ste-kla sam, sada već višegodišnje prijatelje koji su uvek tu kada zatreba doza inspiracije.

MOŽETE IH
PRATITI PUTEM:

• SAJTA

FACEBOOK STRANICE

Analogna fotografija

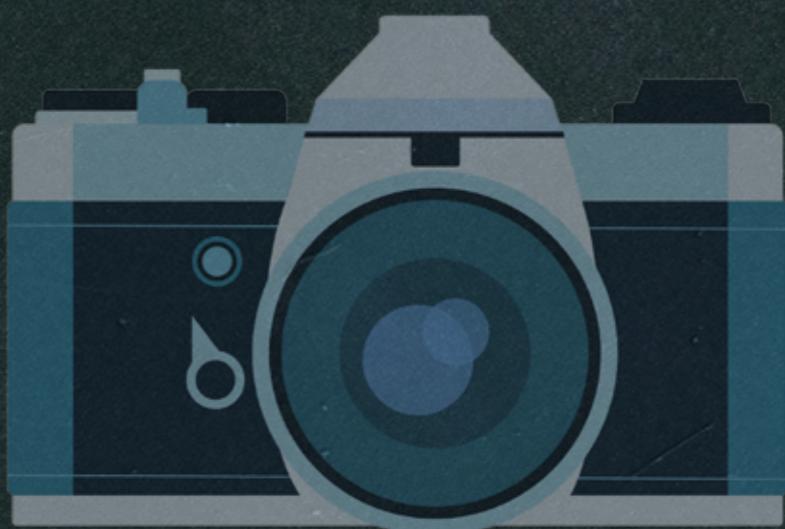
Tekst i fotografije: Aleksandra Skorupan

Poslednjih godina analogna fotografija je doživela ponovni procvat – a nije teško uvideti i zašto. Bavljenje ovim vidom fotografije pružiće vam mogućnost da uživate u njenoj ne-predvidivosti, dozi nostalgičnosti koju donosi sa sobom, iščekivanju rezultata i lepoti nesavršenosti. Ona nas vraća korenima fotografije i pruža nam mogućnost da na malo „siroviji“ način istražimo sve njene aspekte.

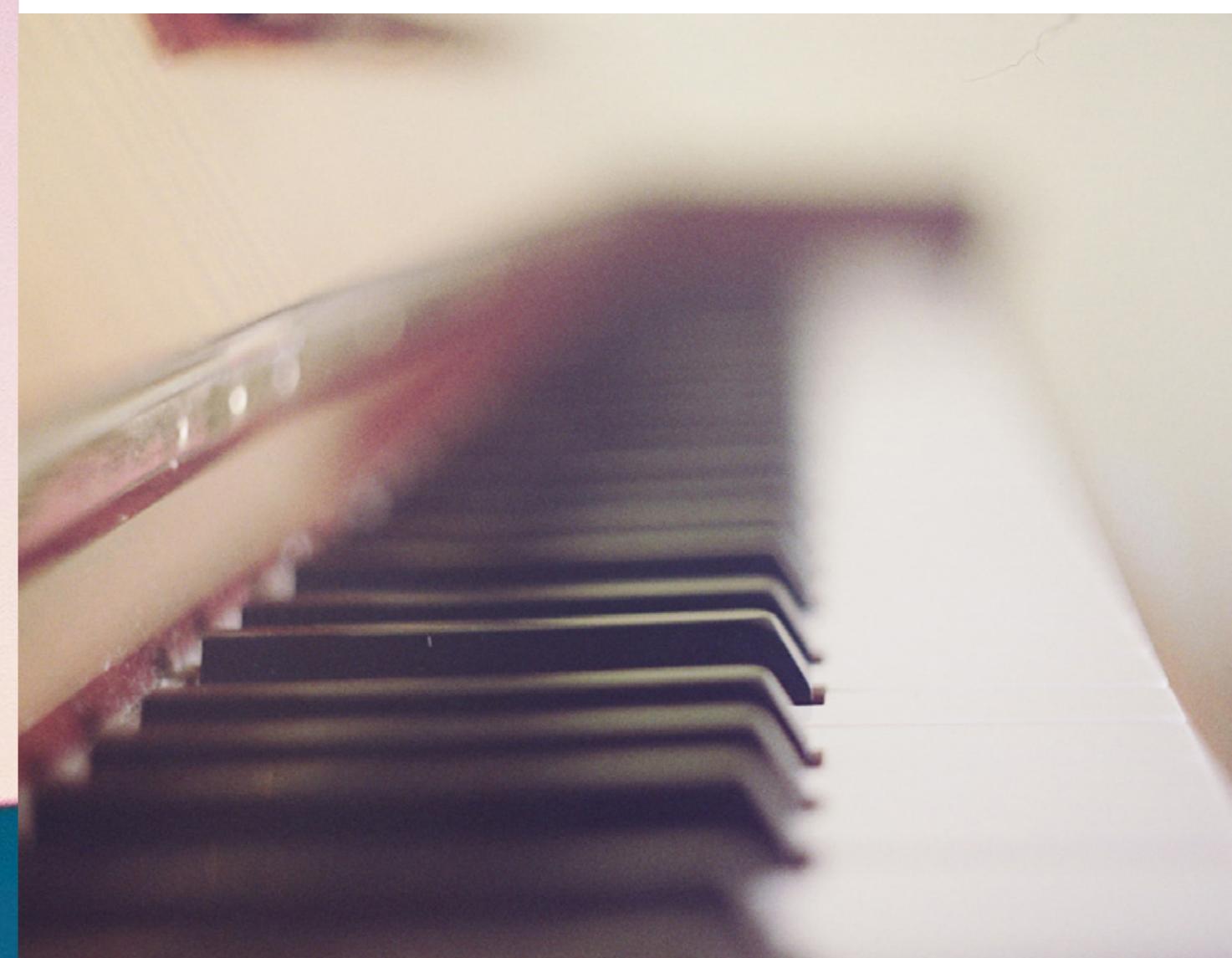
Ono što mnoge fotografе početnike privlači ovom vidu fotografije jeste činjenica da za malo novca možete nabaviti aparat koji je po karakteristikama mnogo sličniji skupim DSLR aparatima nego što su to obični digitalci. U

pitanju su analogne SLR (Single-Lens Reflex) koje su zapravo isto što i DSLR – samo nisu digitalne. Naučiće vas sve o otvoru blende, ekspoziciji, ISO osetljivosti, itd i spremi vas za vaš prvi ozbiljniji aparat.

Osim toga, na internetu postoje brojne zajednice ljubitelja analogne fotografije, pa čak možemo reći da je ona postala umetnički pokret i filozofija. Frakcija koja se posebno izdvaja svojom autentičnošću jeste lomografija – koja podrazumeva fotografisanje plastičnim Lomo kamerama – ali o tome ćemo neki drugi put. Do tada, zgrabite neki stari fotoaparat i otkrijte sve čari analogne fotografije.

PLEZIR

Online špartanje

Teodora Kovrlija

inhabitat je sajt koji ljubiteljima dizajna i ekologije svakodnevno nudi pregršt zanimljivih vesti i informacija od autora širom sveta. Pregledan dizajn i interesantne teme najbolja su preporuka za ovu adresu na koju ćete se često vraćati.

advancedstyle je blog jednog Njutorčanina koji se specijalizovao za netipičan vid street style fotografija. On dokumentuje zanimljive outfit kombinacije starijih sugrađana. Njegova ideja je bila da pokaže da stil s godinama postaje sve bolji, a rezultat te ideje je njegov popularni blog i knjiga u kojoj su objavljene njegove fotografije.

Indiewire

AWARDS · TELEVISION · BLOGS · FILMMAKING

BOX OFFICE · INTERVIEWS · FESTIVALS · CRITICWIRE · SUNDANCE · TRAILERS

BY PHILIPPE ROBERT
DECEMBER 3, 2013 @ 11 AM
0 COMMENTS

of the Day: Alex Karpovsky in 'Folk
Funny Guy'

Indiewire

indiewire je sajt za sve filmljupce. Ovde ćete imati prilike da čitate preporuke, recenzije, gledate trejlere filmova i serija koji vas mogu zainteresovati. Ukoliko volite sedmu umetnost, obavezno memorišite ovu stranicu.

Lily Pebbles ima svoj **blog** i **youtube kanal** na kojima možete pratiti njene recenzije kozmetičkih proizvoda, ali i tutorijale koji će vam pomoći ukoliko niste vični šminkaju, a ukoliko ste pristalica svedenog, pomalo sportskog stila sviđeće vam se i njeni modni saveti. Simpatična Britanka će vas šarmirati svojom duhovitošću i ne-

BuzzFeed

buzzfeed zanimljive informacije iz celog sveta, smešni video snimci i zabavni testovi duhovite tematike, najbolja su preporuka za sajt su koji će vam prijati nakon napornog dana ili kao predah između učenja.

Lifestyle Food Rewind Celeb Music

Pizza by the Slice

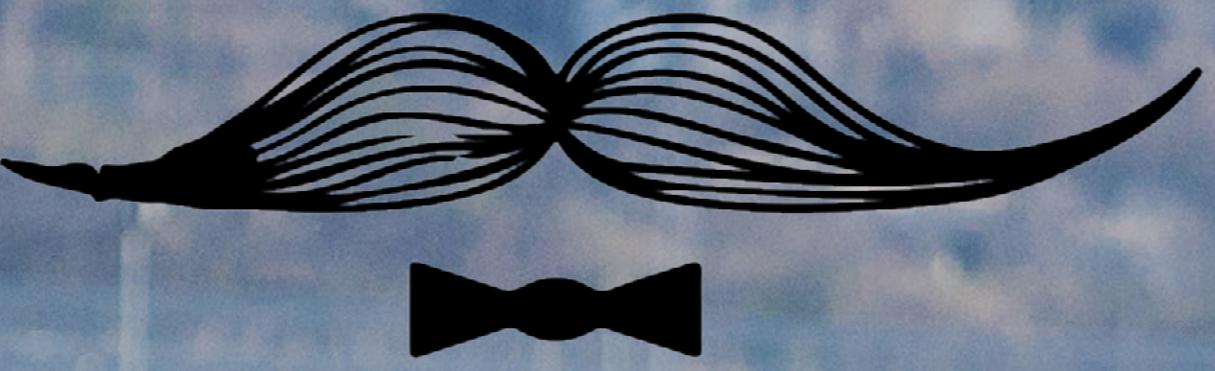
9 RULES

9 Albums That Are Now 20 Years Old

Meet Audrey: A Special Turtle's Story

Audrey spent the first 20 years of her life living in a bucket. Today she's the spokes-turtle for LittleResQ, a turtle rehabilitation and rescue organization located out of Toronto.

Moda

STYLE BY ADRIAN

OLD SCHOOL GENTLEMAN

Tekst:
Teodora Kovrlija

Fotografije:
Aleksandra Skorupan

O muškoj modi, današnjim muškarcima i stilu razgovarali smo sa Aleksandrom Rankovićem, domaćim blogerom od koga bi dobar deo muškaraca imao šta da prepiše i nauči kada je poznavanje mode i stila u pitanju. On ruši predrasude o modernim muškarcima i pokazuje da su za gentlemana najvažniji stav i maniri

Kupujem često dizajnersku i second hand odeću ili svratim do Kalenić pijace gde nalazim super naočare kakve niko nema u gradu.

ŠTA ZA TEBE ZNAČI DOBAR STIL?

Stil sveobuhvatno predstavlja izraz stanja duše. Veoma mi je važno kakav utisak odajem u susretanju sa ljudima pa se trudim da zadržim ono prepoznatljivo, stil koji odaje sigurnog, stabilnog i snažnog muškarca.

U SRBIJI ALI I REGIONU POSTOJI MALI BROJ KVALITETNIH MUŠKIH BLOGOVA. ŠTA TE JE NAVELO DA POČNEŠ DA BLOGUJEŠ?

Razmišljaо sam ranije o broju blogova koje pišu muškarci na našim prostorima i drago mi je što ne postoji masovna produkcija. Susreli smo se poslednjih godina sa pojmom nekog vida mržnje usmerene ka novim blogerkama zato što je taj hobi postao sredstvo lične promocije.

Uvek sam bio naklonjen onom klišeu gde ostajem veran kvalitetu, a ne kvantitetu.

Nakon jednog davno održanog takmičenja u stajlingu, pod nagovorom svog prijatelja, osvnuo je Style by Adrian koji u to vreme nije imao jasnu viziju svog cilja i koji se kasnije izborio za svoje mesto u prepunoj blogerskoj zajednici.

TSVJET PRISTUP MODNOM BLOGU SE DOSTA RAZLIKUJE OD UOBIČAJENOG KOJI PODRAZUMEVA OUTFIT POSTOVE ILI PAK MODNE TEKSTOVE NA DNEVNOJ BAZI. NAIME TVOJI POSTOVI SU NE TAKO REDOVNI, ALI U POTPUNosti MODNO ZAOKRUŽENI. KAKO NASTAJU MALE MODNE PRIČE KOJE SMO IMALI PRILIKE DA VIDIMO?

Hvala na divnom komplimentu!

Moje ideje za editorijale nastaju u nezamislivim situacijama gde odmah uzimam papir i olovku (nekada u pola noći) i sve stikere lepim na zid pa mi spavaća soba izgleda na kraju kao investigation prostorija. Nakon toga kreće okupljanje fenomenalnih ljudi koji često sudeluju u ostvarivanju moje zamisli i svim snagama guramo da to izgleda odlično i da pokažemo da Srbija ima nezamenljive talente.

Najviše volim dan samog snimanja zato što nastojim da održavam dobar vajb između tima i od toga napravim pravu zabavu.

DA LI SI ZADOVOLJAN POSTIGNUTIM I KAKVE SU REAKCIJE ČITALACA I LJUDI IZ TVOJE OKOLINE?

Jesam. Povremeno dobijam mejlove od nekolice ljudi koji mi pišu da u mom radu nalaze inspiraciju.

Ja sam, najprostije rečeno, srećan čovek ukoliko znam da sam nekom pružio ideju ili ga

oslobodio okova nametnutih uticajem društva.

Srbija nije Beograd, a moji čitaoci dolaze sa različitih strana unutrašnjosti gde mi pišu o te-skobi koja ih prati ukoliko odstupaju od nametnutih trendova u svom gradu. Nastojim da im ukažem na to da su oni ti koji kreiraju naš sle-deći dan!

KOLIKO TI JE MUZIKA VAŽNA I DA LI IMA UTICAJA NA SCENE KOJE U GLAVI SMIŠLJAŠ DOK NAM PRIČAŠ SVOJE MODNE PRIČE?

Odrastao sam u porodici koja ima istančan ukus, pa samim tim muzika je neizostavni deo našeg života. Ona je bila oduvek primarni izvor inspiracije, a najviše se to može osetiti u edito-rijalima Notorious i Let them eat cake.

Muzika je moj pokretač.

TVOJ STIL JE ZA VREME OTKAD BLOGUJEŠ DOSTA EVOLUIRAO, ČINI SE DA SI I TI USPUT SAZRELIO. KO ILI ŠTA JE UTICALO NA OVU OČIGLEDNU PROMENU?

Pronalazio sam se isuviše dugo, istraživao, ramišljao ko sam ja i kada sam došao do odgovora kakav čovek želim biti nastala je promena koja je ukazala na to da sam sazreo.

Povremeno sam proučavao ostale blogove i video tu velike sličnosti između momaka čiji način odevanja mogu videti na ljudima koje srećem na putu do prodavnice.

Hteo sam nakon toga napraviti nešto prepoznatljivo, koncept koji bi privlačio čitaoce da iznova posećuju Style by Adrian.

NA ULICAMA NAJČEŠĆE SREĆEMO MUŠKARCE U TRENERKAMA, PATIKAMA, GOTOVO UNIFORMISANE I OBUČENE BEZ IKAKVE IDEJE ILI PAK ONE KOJI SU JASNO OPREDELJENI ZA NEKI STIL I PO-NOVO UNIFORMISANI (ROKERI, PANKERI, HIPHO-

PERI..). STIČE SE UTISAK DA MODERNI MUŠKARCI PORED SVE BOGATIJEG IZBORA VIŠE NE UMEJU DA SE OBUKU KAO PRAVI MUŠKARCI. ŠTA TI MSLIŠ U ČEMU JE PROBLEM? DA LI SU MASOVNO NEZAINTERESOVANI ZA MODU ILI SE SAMO TRUDE DA NE ISKAČU IZ MASE?

Smatram da je strah dominantan faktor u rasuđivanju. Strah od toga da li će postati predmet ismevanja u društvu koje je obeleženo predrasudama. Nakon ovoga se postavlja pitanje da li je čovek sa takvim strahovima pravi muškarac?

Aksesoori su od velike važnosti za sveukupan izgled. Nikada stan ne bih napustio bez sata i prstenja koji nose ime Milanovog brenda "Iskra". Zimi je to uglavnom šal

Stil sveobuhvatno predstavlja izraz stanja duše. Veoma mi je važno kakav utisak odajem u susretanju sa ljudima pa se trudim da zadržim ono prepoznatljivo, stil koji odaje sigurnog, stabilnog i snažnog muškarca.

Naši dizajneri se bore sa problemom finansija koje ih ograničavaju u izboru materijala i promocije njihovog brenda, a kupovna moć i osvešćenost srpskog naroda je na nezavidnom nivou

KAKO VIDIŠ DOMAĆU MODNU SCENU I MUŠKU MODU?

Naši dizajneri se bore sa problemom finansija koje ih ograničavaju u izboru materijala i promocije njihovog brenda, a kupovna moć i osvešćenost srpskog naroda je na nezavidnom nivou.

Imamo pregršt kreativnih ljudi koji u poslednje vreme donose avangardnu modu, međutim smatram da to nije najbolji izbor za ove prostore.

Muška moda nije vredna pomena.

RAD KOG DIZAJNERA BI IZDVOJIO I ČIJU ODEĆU BI PRIVATNO NOSIO?

Rick Owens sigurno zbog postapokaliptične mode koju godinama predstavlja.

ŠTA OBLAČIŠ KADA IMAŠ LENJ, OPUŠTEN DAN I NISI RASPOLOŽEN ZA SREĐIVANJE?

Imam mali broj takvih dana. :) Ni tada ne odstupam od svojih načela. Kapetan ostaje veran svom brodu.

KOGA BI OD NAŠIH MUŠKARACA IZDVOJIO KAO OSOBU OD STILA?

Rekao bih da je to naš fotograf Miodrag Obradović.

GDE NAJČEŠĆE KUPUJEŠ ODEĆU I DETALJE?

Znate, volim ponekada da izdvojam vreme i krenem u potragu za odećom kao u potragu za zlatom.

Kupujem često dizajnersku i second hand odeću ili svratim do Kalenić pijace gde nalazim super naočare kakve niko nema u gradu.

U tržni centar uđem dva puta godišnje kada me muka natera da kupim nešto osnovno.

A nakit... Nadam se da neću sada biti pretenциозан, ali imam svoje ljude koji mi prave nakit na osnovu mojih ideja i zamisli. Tužite me, ali volim jedinstvene stvari.

KOLIKI ZNAČAJ PRIDAJEŠ AKSESOARU I BEZ ČEGA NE NAPUŠTAŠ KUĆU?

Aksesoari su od velike važnosti za sveukupan izgled. Nikada stan ne bih napustio bez sata i prstenja koji nose ime Milanovog brenda "Iskra". Zimi je to uglavnom šal. Skoro sam pogledao šta imam u ormanu i uvideo da imam više šalova nego majica, a najmiliji mi je jedan

koji vučem kraj sebe već deset godina. Njega je štrikala moja baka koja je izvrsna u tome!

ŠTA NIKADA NE BI OBUKAO NA SEBE?

Nikada ne bih nosio neke uniseks komade ili nešto što sjaji. Ne bih takođe nosio odeću od sintetičkih materijala kao ni stvari iz New Yorkera.

KOJI JE TVOJ STAV O KOZMETIČIM TRETMANIMA I NEZI ZA MUŠKARCE, KAKVA JE TVOJA BJUTI RUTINA?

Imam zdrav stav o tome i odajem veliko poštovanje muškarcima koji vode računa o tome, ali ja sam vam pomalo van tih trendova. Umijem se sapunom i namažem lice kremom.

Ništa mi više nije potrebno.

Veliku pažnju posvećujem doduše svojoj kosi

i bradi. Moj frizer ima svoj salon/berbernicu koji je star preko sto godina (porodična linija) i on vodi računa o tome. Pravi manly ugodač.

Takođe koristim samo dva parfema godinama. Jedan je "V Valentino", a drugi "YSL Opium". Oba imaju drvenaste mirisne note.

ŠTA SI ŽELEO DA BUDEŠ KAD SI BIO MALI?

Pilot!

Maštao sam o tome da budem pilot, jer čitavog života sam bio na avio relaciji BG-PG i imao sam priliku da posetim kokpit nekoliko puta. Osećaj pokretanja velike mašine i osećaj odgovornosti nad velikim brojem ljudi su bili razlozi moje želje.

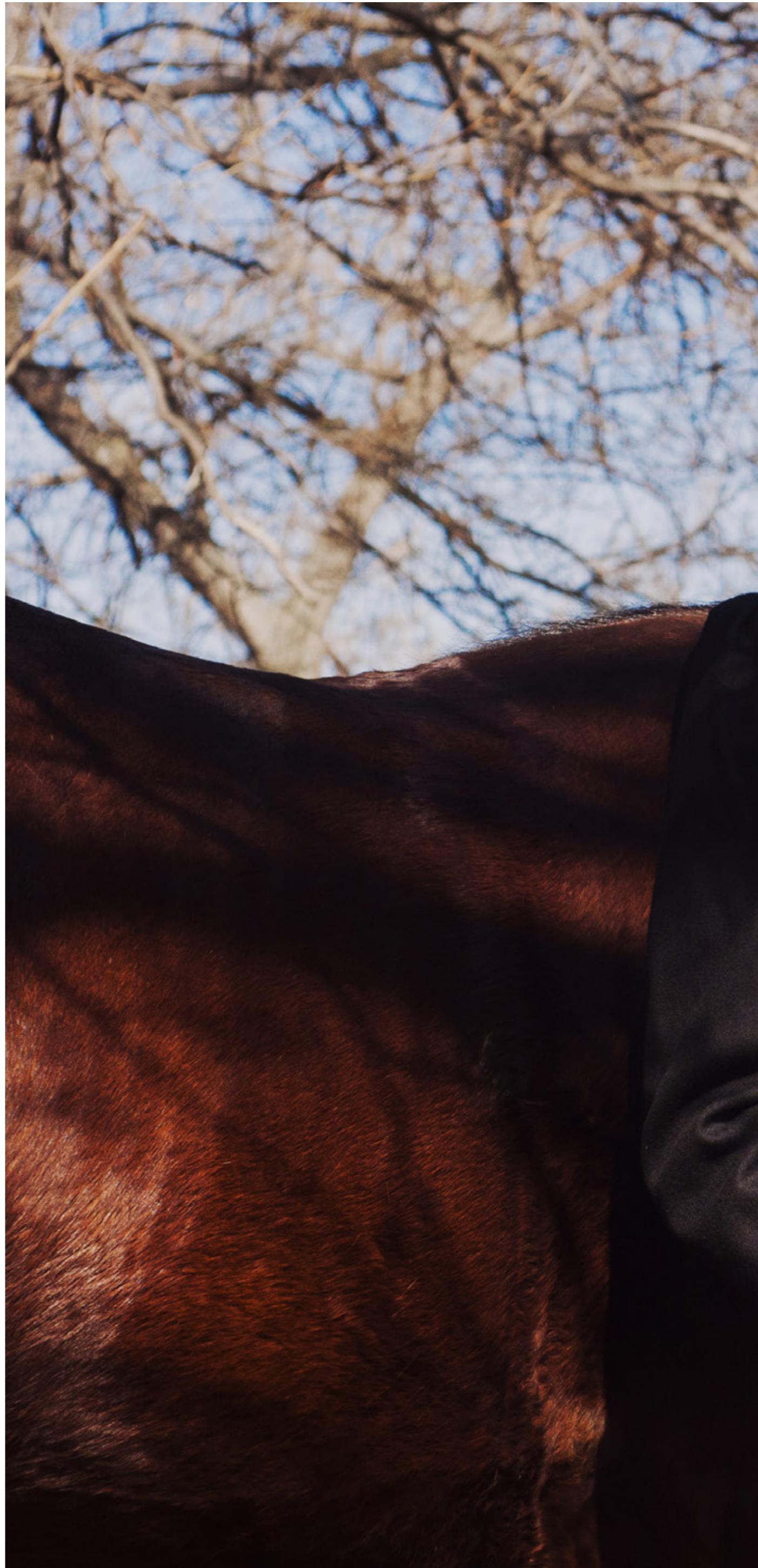
Međutim, život me je okrenuo u drugom pravcu kada sam imao neke zdravstvene smetnje ranije.

STUDIRAŠ NOVINARSTVO, DA LI SEBE NAKON ZA- VRŠENIH STUDIJA VIDIŠ KAO NOVINARA ILI KAO MODNOG UREDNIKA I STILISTU?

Novinarstvo studiram već dve godine uspešno. Imam sjajan tim profesora koji mi postepeno otkrivaju sve divne i manje blistave strane ove profesije. Moj cilj jeste biti glavni i odgovorni urednik muškog časopisa koji bi u sebi sadržao izuzetno zanimljive teme.

KAO BUDUĆI NOVINAR, PRETPOSTAVLJAM DA PRATIŠ VEĆINU DOMAĆIH ŠTAMPANIH I ELEK- TRONSKIH MEDIJA. U KOJOJ REDAKCIJI BI MO- GAO DA SE ZAMISLIŠ I VOEO DA SE NAĐEŠ ?

Moram da čitam sve, a to zamara. Što više čitam prag tolerancije ka vestima i izveštajima, reportažama, komentarima i kolumnama mi postaje niži. Voleo bih svoj rad ostvariti među ljudima koji se ne bave politikom ili tabloidnim novinama.

PLEZIR

Srbija nije Beograd, a moji čitaoci dolaze sa različitih strana unutrašnjosti gde mi pišu o teskobi koja ih prati ukoliko odstupaju od nametnutih trendova u svom gradu. Nastojim da im ukažem na to da su oni ti koji kreiraju naš sledeći dan!

KADA SE NE BAVIŠ BLOGOM I OBAVEZAMA NA FAKULTETU, KAKO SE RELAKSIRAŠ? DA LI IMAŠ NEKI FILM ILI KNJIGU KOJU IZNOVA ČITAŠ, A KOJE BI ŽELEO DA PREPORUČIŠ ČITAOCIMA PLEZIRA?

U takvim momentima ne znam šta bih pre radio kako bih okrepio telo i duh. Družim se sa svojim psom Lanom, pogledam (iznova) American horror story ili 'Allo 'Allo, slušam soundtrack filma Amelie i čitam zaista iznova dve knjige.

Prva je prvenac Mladena Petrovića "Art deko u rečima", a druga je "Dnevnik Fride Karlo". Ukoliko iko može da dođe do Art deka svakako bi bilo poželjno da obrate pažnju na to.

KAKVI SU TI DALJI PLANOVİ VEZANI ZA BLOG?

Blogujem, dakle postojim. Šalim se, naravno. Nastojim da zabavim svoje čitaoce i predstavim novine, a uskoro kreću nove saradnje sa određenim brendovima pa ću gledati da to savršeno uklopim u koncepciju bloga Style by Adrian.

*Fb stranica
Instagram*

PLEZIR

VAŠA KOŽA U TRIDESETIM, ČETRDESETIM, PEDESETIM I ŠEZDESETIM

Tekst: Snežana Tatljak Nikolić

PLEZIR

S

tarenje kože nije samo posledica prolaznosti vremena, nego je takođe prouzrokovano i spoljašnjim faktorima naše okoline. Pre svega, tu je štetno delovanje sunčevih zraka, ali i uticaj atmosferskog zagađenja kao i loših životnih navika (pušenje, neadekvatna ishrana, bogata ugljenim hidratima). Moramo biti svesni činjenice da se starenje ne može zaustaviti, ali sigurno se može usporiti i odložiti. Sa pravilnom negom lica najbolje je početi na vreme, još pre nego što koža počne da se vidljivo opušta, pre nego što nastanu bore.

Moramo biti svesni činjenice da se starenje ne može zaustaviti, ali sigurno se može usporiti i odložiti. Sa pravilnom negom lica najbolje je početi na vreme, još pre nego što koža počne da se vidljivo opušta, pre nego što nastanu bore

Prve vidljive promene nastaju posle dvadesete godine. Prve linije na licu se pojavljuju oko očiju, na čelu i nazolabijalnoj regiji, kao posledica istezanja mišića lica (mrštenje, smejanje). U periodu puberteta, koji se završava do kraja ove decenije života, pod dejstvom spoljnih faktora, unutrašnjih i naslednih faktora dolazi do formiranja tipa kože. Shodno tome, koji je tip kože prisutan, primanjuje se i odgovarajuća nega. Nega suve kože se sastoji u korišćenju preparata koji treba da nadoknade izgubljene lipide oštećenog hidrolipidnog zaštitnog sloja i izgubljenu vodu zbog nedostatka faktora vla-

ženja u ćelijama epiderma. Masna i aknozna koža su posledica veće aktivnosti sebacealnih žljezda koje luče sebum. Kod ovih tipova kože preparati za čišćenje kože su mnogo važniji od preparata za negu kože. Prvi treba da imaju odmašćujuće, anti-septičko i keratolitičko dejstvo, a drugi adsorbentno dejstvo. Takođe je poželjno korišćenje maski sa adstringentnim i adsorbentnim dejstvom i preparata za piling kože. Generalno, preparati koji se koriste u ovoj deceniji života, neophodno je da sadrže supstance za hidrataciju kože.

Prvi znaci oštećenja kolagena i elastina javljaju se kao posledica biološkog starenja kože i kao posledica UV zračenja posle tridesete godine. Koža počinje da gubi svoju elastičnost, čvrstinu i sjaj i javljaju se prve površinske bore na mestima gde su do skoro bile linije (čelo, regija oko očiju, nazolabijalna regija i regija između obrva). Za negu kože ovog životnog doba, preporučuju se preparati koji će pored hidratacije omogućiti i revitalizaciju kože. U tu svrhu koriste se vitamin A, C, E, F, koenzim Q10, beta-karoten i drugi. Smatra se da ovi vitamini utiču na sintezu kolagena i štite ćeliju od oksidativnog stresa, pa tako redukuju fine bore i povećavaju zategnutost kože. Osim toga, vitamin A i koenzim Q10 pokazuju zapaženo dejstvo dužom upotrebom, pa je preporučljivo da se sa njihovom primenom počne posle tridesete godine.

Rezultati kliničkih studija pokazali su značajno smanjenje pojave solarnih keratoza i karcinoma skvamoznih ćelija svakodnevnom upotrebom

proizvoda sa $\text{SPF} \geq 15$. U cilju što bolje zaštite kože, dermatolozi preporučuju za dnevnu zaštitu izloženih delova kože tokom cele godine proizvode sa SPF najmanje 15, uz obavezno pokrivanje i UVA oblasti spektra.

POSLE ČETRDESETIH, DOLAZI DO POVEĆANJA SUVOĆE KOŽE ZBOG SMANJENJA MEĐUĆELIJSKIH LIPIDA,

intenzivnog nagomilavanja mrtvih ćelija epiderma, pojave pigmentacija u vidu pega ili fleka, a fine linije bora bivaju izraženije zbog veće degradacije kolagena. Preparati koji se preporučuju posle četrdesete treba da sadrže, pored supstanci za hidrataciju i revitalizaciju kože i supstance za regeneraciju kože. Glavne aktivne supstance koje ostvaruju efekat regeneracije kože su: ne-saponifikovana frakcija avokadovog i sojinog ulja, ekstrakti i koncentrati Aloe vere, derivati vitamina A, određeni proteini i njihovi derivati, antioksidansi. Takođe je neophodna UV zaštita, ne samo korišćenjem kremova sa visokom zaštitom od sun

Unutrašnji faktori koji utiču na strukturu lica i doprinose pojavi bora, čine promene u ekspresiji (izrazu) mišića, smanjenju subkutanog masnog tkiva, stalnoj sili gravitacije i smanjenju koštane mase lica i hrskavice

Starenjem, postoji smanjenje senzorne percepcije za lagan dodir, osećaj vibracije i povećanja praga za bol. Sa godinama opada broj epidermalnih Langerhansovih ćelija koje predstavljaju ćelije imunog sistema kože. Ova smanjena sposobnost imunog sistema starijih, čini ih više podložnim infekcijama kao i većoj mogućnosti za razvoj kancera.

ca, već i boravkom u hladovini, nošenjem naočara, šešira i lagane odeće sa dugim rukavima u periodu najvećeg zračenja. Veoma je važna prevencija starenja kože da ne bi došlo do pojave solarnih oštećenja kože ili karcinoma. Prema novijim shvatanjima stručnjaka, najvažniji preparati u sprečavanju procesa starenja su oni koji sadrže UV apsorbense i antioksidante.

PEDESETE GODINE ČINE PERIOD KADA PROMENE STARENJA KOŽE BIVAJU VIDLJIVE

VIDLJIVE, što se najviše vidi na koži osoba koje nisu regularno koristile kvalitetne proizvode za zaštitu od sunca. Bore su dublje, vidljive su staračke pege kao i prošireni kapilari. Koža postaje suvija. Za period posle pedesetih, preporučuje se posebna grupa proizvoda. Menopauza je posebni period života žena. Ona nosi sa sobom drastičan pad sinteze hormona (estrogen i progesteron) koji igraju važnu ulogu u sintezi kolagena i elastina. Koža postaje suva, više osetljiva, gubi elastičnost i sjaj. Bore su dublje i veoma vidljive na vratu. U ovoj deceniji potrebni su kozmetički proizvodi koji će pored hidratacije, regenerisati prirodni balans i revitalizovati kožu. Od aktivnih supstanci koje se nalaze u dnevnom kremu su i supstance za izbeljivanje pigmentacija kože (vitamin C, AHA

kiseline, PHA kiseline, polifenoli iz biljnih ekstrakata, niacinamid, arbutin, aloezin i dr.), koje više ili manje postižu smanjenje pega i fleka kao posledicu bioloških ili solarnih promena na koži.

KOD NEKIH OSOBA POSLE ŠEZDESETIH, POSLE MENOPAUZE, DOLAZI DO STABILIZACIJE HORMONSKOG DISBALANSA.

Bore, kapilari i pigmentisane fleke su normalne pojave, ali su manje vidljive ako se koža pravilno štiti preparatima za zaštitu od sunca.

Promene koje su nastale hronološkim starenjem i fotostarenjem kože jako su izražene u ovom periodu života. Kliničke manifestacije hronološkog starenja kože uključuju kseroze, opuštenost kože, bore, labavost kože i pojavu različitih vrsta benignih neoplazmi kao što su seboreične keratoze i hemangiomi.

Unutrašnji faktori koji utiču na strukturu lica i doprinose pojavi bora, čine promene u ekspresiji (izrazu) mišića, smanjenju subkutanog masnog tkiva, stalnoj sili gravitacije i smanjenju koštane mase lica i hrskavice. Linije koje daju izraz lica nastaju kao posledica stalnog izvlačenja mišića lica, koje na kraju dovode do stvaranja dubokih nabora. Sila gravitacije koja kontinuirano ima uticaj na telo, pogoda i kožu, pagotovo meka tkiva što rezultira opuštanjem kože. Opuštenost kože je naročito istaknuta na gornjim i donjim kapcima dajući im kesast

izgled, na obrazima i predelu vrata. Nasuprot izgledu mladalačkog lica, kod koga je masno tkivo difuzno raspoređeno, kod starijih, masno tkivo ima tendenciju akumulacije u paketima, a zatim, kada na masno tkivo deluje gravitacija, dolazi do opuštanja kože i ona postaje oklembaćena. Konačno, kao i drugi delovi skeleta, kosti lice godinama gube u svojoj masi. Resorpcija kosti posebno je izražena u kostima mandibule, maksile i frontalne kosti. Gubitak koštane mase u ovim oblastima povećava oklembaćenost kože lica i doprinosi gubljenju konture između podvaljka i vrata, koja je inače u mladosti vidljivo odvojena.

Starenjem, postoji smanjenje senzorne percepције za lagan dodir, osećaj vibracije i povećanja praga za bol. Sa godinama opada broj epidermalnih Langerhansovih ćelija koje predstavljaju ćelije imunog sistema kože. Ova smanjena sposobnost imunog sistema starijih, čini ih više podložnim infekcijama kao i većoj mogućnosti za razvoj kancera.

U ovom periodu života potrebno je koristiti anti-ageing kozmetičke preparate i proizvode za reparaciju (obnavljanje) kože. To su kremovi sa fiziološkim mehanizmom dejstva ili biološki kremovi, jer sadrže biološki aktivne supstance (vitamine, enzime, antioksidanse, fitohormone, UV adsorbense). Ovi preparati sadrže sofisticirane nosače aktivnih supstanci, kako bi se omogućila njihova sposobnost penetracije u kožu, kontrolisano oslobođanje i usmereni transport u kožu i kroz kožu. U tom cilju kao nosači kozmetički aktivnih supstanci koriste se lipozomi, nanozomi, nanoemulzije, polimerne ili čvste lipidne nanočestice.

Poznata kozmetička kuća L’Oreal (Revitalift) sadrži nanokapsule kao nosač za retinilpalmitat (proretinol). Preparat pod nazivom Renova ®

(Orth-Neutrogena), registrovana u SAD kao lek, sadrži tretinoin (0,025%-0,05%) u emolijentnoj podlozi. Koristi se za popravljanje izgleda kod starenja i fotostarenja kože, isključivo uz nadzor dermatologa. Ovaj preparat povećava glatkoću kožne teksture, smanjuje sitnije bore i površinska oštećenja kože.

Većina autora se slaže da se bioaktivni preparati mogu primenjivati od 40.godine života, onda kada nastaju fiziološke degenerativne promene na koži.

Nega

Tekst: Teodora Kovrlija

Fotografije: Aleksandra Skorupan

O tome kako negovati kožu i izbegavati toksične materije u kozmetici, u Pleziru smo već govorili. Sve veća svest ljudi da utiču na one faktore rizika koji su do njih i pokušaju da se hrane što zdravije, vežbaju, vode računa o svom psihofizičkom zdravlju dovela nas je do naše dve današnje sagovornice. Potreba da znamo šta putem kozmetike unosimo u svoj organizam naveli su nas da se okrenemo prirodnoj kozmetici. Dve sestre uspešno mučkaju čarobne sastojke za lepotu, a kao rezultat svega nastala je Sabi kozmetika.

KAKO STE ODLUČILE DA KRENETE SA IZRADOM PRIRODNIH PROIZVODA?

Nas dve smo radile zajedno u svom salonu lepote i razmišljale smo o tome kako smo okružene mnoštvom skupih, ekskluzivnih proizvoda koji zaista jesu delovali, ali sa druge strane osećale smo da nešto nedostaje-jednostavnost! Poželetele smo da napravimo nešto prirodno od neprerađenog bilja i nerafinisanih biljnih ulja koja nam stižu direktno iz prirode, a ne iz neke farmaceutske kompanije. Proces nam se veoma svideo. Ručno branje cvetova, lekovitog bilja, zatim mešanje ulja, topljenje pčelinjeg voska imalo je gotovo terapeutski efekat. Okružene opojnim mirisima koji su se širili salonom, uživale smo u svojim pokušajima i promašajima kako bismo iz prirode dobili ono najlepše i najdelotvornije za svaki tip kože. Nakon puno eksperimenata otkrile smo da se u prirodi krije svaki lek i da ona poseduje rešenje za negu

Proizvodi su napravljeni od najkvalitetnijih sastojaka, neke smo lično uzgojili u našim baštama. Naši proizvodi ne sadrže toksične hemikalije, iritanse ili konzervante

naše kože. Tako je korak po korak nastala Sabi kozmetika.

KAKO STE ODABRALE IMA SABI?

Sabi na japanskom znači lepota stečena godinama, a to je upravo ono čemu težimo. Lepota i spolja i iznutra.

PO KOM PRINCIPU BIRATE SASTOJKE I U ČEMU JE TAJNA VAŠIH PRIRODNIH PREPARATA?

Naši proizvodi su pre svega nastali iz ljubavi. Inspirisani prirodom, motivisani jednostavnošću, preuzele smo na sebe odgovornost da stvorimo nešto u šta verujemo svim srcem. Mi verujemo da je koža veza između unutrašnje i spoljašnje lepote. Pa zašto staviti na vaše telo nešto što neće podržati celokupno zdravlje uma, tela i duha? Proizvodi su napravljeni od najkvalitetnijih sastojaka, neke smo lično uzgojili u našim baštama. Naši proizvodi ne sadrže

toksične hemikalije, iritanse ili konzervanse. Mi nastojimo da održimo prirodni efekat biljnih sastojaka, a proizvodi su proizvedeni u malim serijama, čime su delotvornost i svežina očuvani. Osim toga od skoro imamo još jednu novinu. Budući da podržavamo reciklažu, odlučili smo da kupcima omogućimo da ukoliko nam vrate staklenu ambalažu pri sledećoj kupovini dobiju popust od 200 dinara.

KAKVE PROMENE STE VI PRIMETILE OTKAD STE POČELE DA UPOTREBLJAVATE PRIRODNU KOZMETIKU?

Pre svega, nema iritacija! Donekle se vodimo i principom ne stavljati na kožu nešto što ne biste stavili u usta. S obzirom da svi naši proizvodi obiluju vitaminima, mineralima i masnim kiselinama koža je savršeno negovana, nahranjena i prosto blista.

Naši prijatelji i poznanici nam svakodnevno

javljaju, pogotovo oni sa problematičnom kožom (ekcemi, osetljivost, itd.) da su konačno našli pravo rešenje za svoju kožu...

STIŽE NAM PROLEĆE, KAKVU NEGU PREDLAŽETE ZA OVAJ PERIOD GODINE?

Sada je najbitnije da uradimo piling kože, kako lica tako i tela, da vratimo svežinu koži tako što ćemo ukloniti izumrle ćelije. Nakon toga hidratacija kože je jako bitna. U periodima kada se menjaju godišnja doba koža je pogotovo podložna isušivanju. Prirodni buteri za telo su idealno rešenje, savršeno upijaju i hrane kožu.

Evo i jednog jednostavnog saveta za ovaj period godine kada kreće mnoštvo svežih namirnica. Kad god jedete neku voćku (jagode, grožđe, kiwi, itd.) slobodno uzmite delić i razmažite po koži, ostavite na licu oko 20-30 minuta i isperite mlakom vodom. Voće poseduje prirodne voćne kiseline i vitamin C koji će nahranići vašu kožu. Probajte, ne možete pogrešiti! I naravno, ne zaboravite da pijete dosta tečnosti, prvenstveno vode! Za kraj, ne zaboravite da je nekad manje više, pa pazite da ne "zatrپavate" vašu kožu sa previše proizvoda jer jednostavnost je ključna!

KAKO ČITAOCI MOGU PORUČITI VAŠE PROIZVODE?

Možete posetiti našu website stranicu

www.sabihandmade.com

i facebook stranicu

www.facebook.com/sabi.handmade

gde se možete upoznati sa paletom naših proizvoda, koja je uvek u porastu. Za sve dodatne informacije, možete nam po-

slati e-mail na **sabi.handmade@gmail.com**

ili nas pozvati na sledeće brojeve telefona,

063 20 50 40 i 064 204 2006

Proizvodi se mogu preuzeti lično u našem salonu

ili dostaviti putem kurirske službe.

Za sve narudžbine preko 3000 din, dostava je besplatna.

PLEZIR

Zdravlje

VEŠTAČKI MINERALI, VITAMINI I MULTIVITAMINI

i još po neka zabluda

Tekst: Andrijana Kovrlja

Dok nas putem svih raspoloživih medija „bombarduju“ raznim tabletama koje „garantovano“ rešavaju naše zdravstvene probleme, činije sa voćem u domaćinstvima su sve praznije. Finansijski gledano, s obzirom na opštu besparicu, očekivano je da će ljudi pre kupovati čarobne tablete koje navodno sadrže baš onoliki procenat svih mogućih vitamina koji su potrebni našem organizmu, nego skoro svakodnevno kupovati sve skuplje voće i povrće. Retko ko se zapita, šta se sve nalazi u tim tabletama osim tih vitaminina i kako je to moguće da nešto što je vestački proizvedeno bude kvalitetnije i bolje po naš organizam od nečega što je priroda stvorila?

Farmaceutske kuće mudro izostavljaju da napišu ceo sastav, ako se ipak nadje neki rađoznali kupac, pa su jednostavno umesto da se pohvale da ljudima prodaju talk, boje, natrijum benzoat, metil – celulozu, carnauba vosak, silikon, titanijum dioksid i sve to u službi dobrog zdravlja, napisali na deklaraciji „ostali sastojci“. Donekle je i očekivana takva politika poslovanja, jer kada bi ljudi zaista živeli zdravo i izbegavali veštački proizvedene sastojke neophodne za dobro funkcionisanje, koga bi te iste farmaceutske kompanije kasnije brižno lečile od raznih bolesti čiji su im razvoj, deceniju ili dve ranije oni sami potpomogli. Neke od tih bolesti su artritis, krhke kosti, rak, Parkinsonova i Alchajmerova bolest.

S OBZIROM DA SE U TABLETAMA ČESTO NALAZI I MNOGO VEĆA DOZA VITAMINA NEGO ŠTO SE TO PREPORUČUJE, ČESTI SU I KONTRA EFEKTI. **MEĐU NAJOPASNIJIM U POGLEDU POVEĆANE DOZE SPADAJU VITAMINI A, D, E, K KOJI SE NE RASTVARAJU U VODI VEĆ U MASTIMA, PA PREKOMERNA KOLIČINA IZAZIVA POREMEĆAJ U ZGRUŠAVANJU KRVI, REMETE RAD CENTRALNOG NERVNOG SISTEMA, URUŠAVAJU IMUNITET.**

Takođe razne multivitaminske tablete međutim ostalim sastojcima sadrže i još neprihvatljive sastojke, što je dokazano kod sportista koji su ih konzumirali. S obzirom na to da Svetska agencija za borbu protiv dopinga zvanično nije zabranila korišćenje nijednog multivitaminског proizvoda sportisti su ispaštali. Naime, nakon što je izražena sumnja da neki multivitaminski i multimineralni preparati sadrže i nedozvoljene supstance, austrijska vlada je, 2006. godine, angažovala tim stručnjaka da detaljno ispituju sve sastojke koji jesu i nisu navedeni na deklaraciji. Istraživanje je pokazalo da je čak u 80% ispitanih preparata, različitim proizvođača, registrovana prisutnost nekih, za sport ne dozvoljenih jedinjenja. Najveći broj vitamina i minerala, uglavnom američke proizvodnje, bili su zagađeni anaboličkim steroidima, doping sredstvom čiji su efekti pogubni po zdravlje.

Ono što treba napomenuti je da je par meseci nakon objavljanja rezultata tog istraživanja automobil rukovodioca studije odleto u vazduh, a njegovom pomoćniku su na zidovima kuće osvanula razne uvrede i pretnje.

Problem kod veštačkih vitaminina je i taj što ako se u jednoj tableti nalazi više takvih vitamina, stvaraju se taložni, toksični proizvodi za organizam zbog njihove međusobne interakcije. Čak ni onaj mali procenat sintetičkih vitaminina koji očekujemo da će nam barem malo pomo-

ći, zapravo nam stvara problem u vidu gomilanja u organizmu potpuno beskorisne materije. Reč je o tome da nisu samo vitmini zaslužni za dobro zdravlje, naravno uloga prirodnih vitamina je neosporna, ali studije su dokazale da naše zdravlje poboljšavaju i druge materije kojih ima samo u prirodnim proizvodima.

Kalcijum je takođe neophodan za zdravlje čoveka, naročito za dobro stanje kostiju. Većina ljudi veruje, jer im je to mišljenje nametnuto, da su mleko i mlečni proizvodi ono što nam zasigurno obezbeđuju dovoljnu količinu. Mada, istina je malo drugačija. Dokazano je da se u mleku kalcijum nalazi u takvom obliku u kojem ga naš organizam ne prepoznaje kao potrebnu materiju, nego je gomila, a samim tim naš organizam u nedostatku kalcijuma počinje da ga uzima iz kostiju i one postaju slabije i krhke. Osim što se konzumiranjem mleka zavaravamo da radimo nešto dobro, takođe njime наруšavamo zdravlje i to iz više razloga. Prvi, zato što mleko koje je nama dostupno u marketima je tretirano antibioticima da bi bilo „dugotrajno“, a drugi je što ni ono najčistije i najprirodnejše mleko ne čini uslugu odraslomu

čoveku jer vremenom gubimo enzime u želudcu koji su zaslužni za njegovo varenje.

Isto to se dešava i sa kalcijumom u tableta-ma, gomila se u organizmu. Jedini pravi kalcijum se može naći u biljkama kao što su zeleno lisnato povrće, kelj i spanać.

austrijska vlada je, 2006. godine, angažovala tim stručnjaka da detaljno ispituju sve sastojke koji jesu i nisu navedeni na deklaraciji.

Istraživanje je pokazalo da je čak u 80% ispitanih preparata, različitim proizvođača, registrovana prisutnost nekih, za sport ne dozvoljenih jedinjenja

Moda

MODNI CIRKUS

U 4 NAJZNAČAJNIJE MODNE METROPOLE

Tekst: Isidora Žakula

Ljubitelji mode jedva su dočekali najnovije kolekcije za predstojeću jesen i zimu koje su pripremili vodeći svetski dizajneri. U periodu od 29. januara do 5. marta, revije su predstavljene u četiri najznačajnije modne metropole: Njujorku, Londonu, Milanu i Parizu.

NEW YORK

Viktorija Bekam *Victoria Beckham*

Poš (Posh) nam je predstavila elegantnu kolekciju koja naginje ka minimalističkom šiku. Od boja korišćene su crna, bela i crvena. Velike cvetne aplikacije upotpunile su crno-bele modele. Silueta je ženstvena i elegantna. Pantalone sa širokim nogavicama i crne haljine prate detalji od krvna i lančići na kaputima.

Zak Pouzen

Zac Posen

Zak Pouzen je predstavio raskošne haljine spremne za crveni tepih. Inspirisan prirodom, od boja je primenio nijanse crvene, teget i crne. Elegantni dizajn doprinosi savršenom izgledu, a pažnju je privukla Koko Roša (Coco Rocha) koja je na pistu izašla noseći haljinu boje terakote sa spuštenim ramenima i naglašenim bokovima.

Mark Džejkobs

Marc by Marc Jacobs

Britanke, Kejti Hilier (Katie Hillier) i Luela Bartlei (Luella Bartley) imenovane su kreativnim direktorkama novoimenog brenda **Mark by Mark Džejkobs**. Inspiraciju su pronašle u japanskim crtanim filmovima i nindžama. Odeća je sportska i urbana, namenjena gradskim devojkama. Jakne, haljine i farmerke su obogaćene štampanim ilustracijama britanskog umetnika Fergusa Purcela (Fergus Purcell).

PARIZ

H&M

Čuveni švedski brend H&M koji je prošle godine prvi put predstavio svoje modele za jesen/zimu 2013. i ove sezone je održao uspešnu reviju i dobio pozitivne kritike. Izuzetno kreativan tim ljudi koji stoji iza ovog brenda, prostor u kome se održava revija pretvorio je u urbanu gradsku sredinu čijim glavnim ulicama su šetale manekenke. Veliku pažnju privukli su materijali kao što su kašmir, krvno, svileni saten, prozirni til i krep svila. Izgled je bio upotpunjena prirodnom, raspuštenom kosom, minimalnim detaljima i "zadimljenim" očima. Ležerne i pre svega ženstvene modele činile su uske mini haljine, široki i strukturani kaputi, kožne i krznene jakne, svilene čipkane sukњe i čizme do kolena. Sve to iz prvog reda pažljivo su posmatrale Olivia Palermo (Olivia Palermo), Džesika Alba (Jessica Alba), Solanž Nouis (Solange) i Džordan Dan (Jourdan Dunn).

PLEZIR

Dior

Raf Simons je ove sezone predstavio jedinstvenu kolekciju u kojoj je akcenat bio na kroju i paleti primarnih boja. Dominantna je bila proporcija i asimetrija u modelima kaputa i sakoa sa suknjama blagih falti, čineći savršen balans poslovnog i večernjeg izgleda. Kao i u prethodnim kolekcijama, kaputi su savršeno skrojeni, sivi sa krznom i sportski crveni sa predimenzioniranim rukavima. Kraj je pripao večernjim toaletama, a u prvom planu su bile prozirne i svetlucave haljine nošene preko klasičnih majica kratkih rukava.

Balmain

Balmain

Oliver Rusting se ovog puta okrenuo militari (military) stilu. Paletu boja činile su crna, oranž, plava i zelena i po koji animal print. U prvom planu su jakne u braon-sivoj boji, krznene majice, peplum bluze, kožne jakne, ali i parke sa krznenim detaljima. Ovu kolekciju predvodile su Rouzi Hanington Vitli (Rosie Huntington-Whitley) i Džoan Smals (Joan Smalls).

Balensijaga Balenciaga

Jedan od omiljenih dizajnera mlađih poklonika mode, Aleksander Veng (Alexander Wang), predstavio je kolekciju inspirisanu futurizmom. Arhitektonski kroj i elegantna paleta boja, pretočeni su u superslim pantalone, kapute, rolke i svilene bluze sa naborima. Značajnu ulogu čine detalji kao što su rajsferšlusi i čuveni muf. Vang je ispratio još jedan trend, a to je nošenje duplih torbi.

LONDON

Roksanda Ilinčić

Naša najuticajnija kreatorka Roksanda Ilinčić i ove sezone je predstavila upečatljivu kolekciju. Vešto i smelo kombinovala je stil karakterističan za pedesete godine prošlog veka sa apstraktnim modelima. Poznata po upotrebi raznolikog kolrita, ove sezone dominiraju kraljevsko plava, cigla braon i bež boja. Suknje krase različite forme, a haljine su oplemenjene mozaikom u koralnoj i svetloplavoj boji.

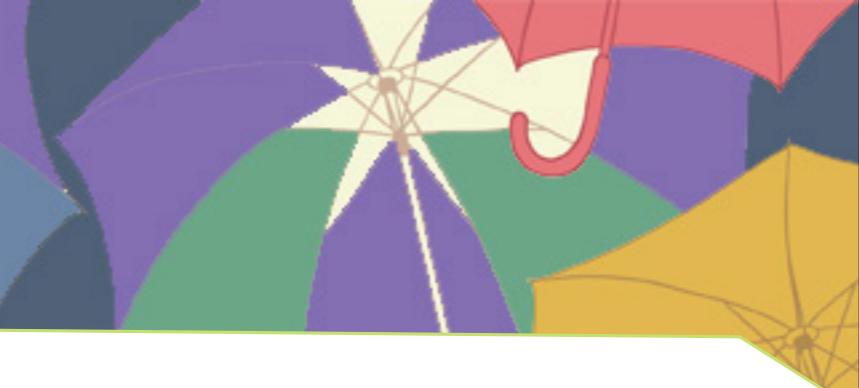

Barberi Prorsum

Burberry Prorsum

Jedna od naiščekivanijih revija londonske nedelje mode je svakako Barberi Prorsum (Burberry Prorsum) iza koga stoji Kristofer Bejli (Christopher Baily). Izrazito lagana kolekcija upotpunjena je materijalima kao što su najfinija čipka i šifon. Haljine, kratke bajkerske jakne i nezaobilazni trenč činili su srž ove kolekcije. Svaki model nosio je marame sa apstraktnim dezenima i inicijalima manekenki. Čast zatvaranja revije pripala je Kari Delevinj (Cara Delvingne) koja je bila ispraćena muzikom Palome Fejt (Paloma Feith).

Meri Katranzu

Mery Katrantzou

Meri Katranzu (Mery Katrantzou), karakteristična po svom umetničkom pristupu pokazala je još jednu nezaboravnu kolekciju. Haljine dužine do poda bez rukava, mini haljine dugih rukava, asimetrične suknje i komadi od pliša ukrašeni šljokicama i srebrnim detaljima čine srž ove ekstravagantne kolekcije. Pored raznovrsnih motiva kombinovani su i različiti materijali, a osim tamnijih boja prisutna je bila i po koja svetlija nijansa.

MILANO

Emporio Armani

Armani nam je predstavio posve jednostavnu kolekciju, pomalo inspirisanu muškom modom. Revija je otvorena različitim tonovima sive boje. Modeli nose suknje i pantalone sa širokim nogavicama, obuća je takođe u sivim tonovima dok su torbe crne i krznene. Od boja pored sive, dominiraju crna i svetlo zelena i po koji animal print. Sada već čuveni ombre efekat primenjen je na svili i krznu.

Dolče i Gabana

Dolce & Gabbana

Domeniko (Domeniko Dolce) i Stefano (Stefano Gabbana) su pripremili pravu bajku, a revija je otvorena rečenicom "Jednom davno, na Siciliji...". Haljine su u bogatim nijansama crvene, ljubičaste i crne. Simbol ovogodišnje revije predstavljen je u vidu zlatnog ključa koji je uspešno zamolio novčić prisutan prošlog leta. Elegantnu notu prate čipkani i transparentni detalji. Crvena kapuljača, srebrni ukrasi za glavu i crni kaputi šalju nas u bajkoviti svet mašte.

Moskino Moschino

Svoju prvu kolekciju na čelu modne kuće Moskino (Moschino) predstavio nam je Džeremi Skot (Jeremy Scott), poznat po svom unikatnom i kreativnom radu. Inspiraciju je pronašao u svojoj domovini i američkom lancu brze hrane MekDonaldsu (McDonalds), čiji je logotip vešto transformisao u novi simbol kuće. Crvena i žuta boja dominiraju na haljinama, majicama i uniformama, a primetan je upliv hip-hop estetike. Naš omiljeni junak, Sundjer Bob, kralji kapute, dukseve i pantalone.

Emilio Puči

Emilio Pucci

Piter Dundas (Peter Dundas) nas je još jednom podsetio zašto volimo Emilio Puči (Emilio Pucci). Raskošno krupno pletivo konbi-nuje sa uskim puloverima koji su obogaćeni resama. Prikazana su odela od pliša, kožne pantalone i šortsevi u braon, kaki, zlatnoj i crnoj, kao i žutoj i crvenoj boji. Torbe sa ručkama sa elemen-tima čipke i krvna i visoke čiz-me od kože i sandale sa tankim kaiševima odlično su upotpunili Dundasovu zamisao. Reviju su zatvorile haljine inspirisane dva-desetim godinama prošlog veka.

ALEKSANDAR JOKSIMOVIĆ

velikan jugoslovenske mode

Tekst: Minja Cvetković

Vreme je da u ovoj rubrici направимо мали предах од историје западне моде прве половине двадесетог века и да се вратимо у нешто ближу прошлост... Нашу прошлост. Из tog razloga, тема данашње приče јесте модни дизajner Aleksandar Joksimović, човек за кога је на vrhuncu slave знао цео свет, који је odbio да radi за модну kuću Dior, представљао земљу u najboljem svetlu, revolucionарним idejama promenio dotadašnju modu, а онда se почетком devedesetih godina povukao iz javnosti. Knjiga „Aleksandar Joksimović. Moda i identitet“, autorkе D. Velimirović pruža novi pogled na modu u doba socijalizma i kroz primer ovог kreatora objašnjava na koji način se prepliću politički, ekonomski i modni свет, a ja vam u nastavku teksta dajem sažeti prikaz.

KOLEKCIJA "PROKLETA JERINA"

MINI HALJINE OD KRZNA IZ KOLEKCIJE "VITRAŽ"

Priča o Aleksandru Joksimoviću isprepletana je sa pričom o stanju modne industrije u našoj zemlji četrdesetih godina dvadesetog veka. Nakon Drugog svetskog rata kada su istočno-evropski socijalistički režimi, među njima i jugoslovenski, priglili ranu boljševičku ideologiju, došlo je do zvaničnog odbijanja zapadne mode koji se najbolje može opisati parafraziranim idejom „zašto menjati dužinu suknje, ako je postojeća već dobra“ Lune Vučo. Ovo odbijanje zapadne mode imalo je dve posledice. Jednom kada se socijalizam ogradio od brze sene modnih trendova i inovacija modnog sveta, morao se uspostaviti novi preovlađujući stil koji

je podrazumevao praktičnu, jednostavnu i besklasnu odeću koja namenjena radnoj ženi. Za originalnost, individualnost i kreativnost nije bilo mesta, stoga je modne dizajnere poput Ruže Koen, Lenke Lam Majer i Rebeke Jakovljević Amodaj smenila jugoslovenska konfekcija sa svojim prosečnim krojevima i dizajnom. Nezadovoljni domaćom industrijom i demode odećom koja im je bila nametnuta, ljudi su se okrenuli šivenju kod krojača ili u domaćoj radnosti, snabdevanju na crnom tržištu ili u komisionima. Ubrzo je zemlju zadesio nesklad između proizvodnje i potrošnje koji je trebalo ispraviti. Tako je situacija krenula na bolje početkom šezde-

setih godina zahvaljujući poznatim šoping turama u Trstu, komercijalnim reklamama koje su doatile veću ulogu u predstavljanju proizvoda i usponom nove srednje klase koja je imitirala zapadne potrošačke navike kako bi li demonstrirala svoj status. Više se nije mogao ignorisati preveliki broj zamerki na račun jugoslovenske modne industrije i želja za individualizmom. Kreiranje odeće koja bi stajala u magacinima, ignorisanje modnih trendova i odsustvo osećaja šta je to što tržište traži, samo su neke od primedbi koje su bile iznete u beogradskom listu Bazar zahvaljujući kojima je na scenu ponovo stupio modni kreator kao personifikacija modnog napretka i poboljšanja. Prvi personalizovani modni kreator na jugoslovenskom području bio je upravo Aleksandar Joksimović. Njegova matična kuća, u kojoj je godinama bio zaposlen i sa kojom je obišao svet, bila je Centrotextil. Kako je i sam jednom prilikom rekao, Milica Babić je bila ta koja je primetila njegov talenat i od koje je naučio sve što zna o kostimografiji. U to vreme kada je jugoslovenska modna industrija krenula da se modifikuje, počeo je i Joksimović da proučava naš folklor, da posećuje muzeje, manastire, proučava freske i literaturu. Inspiraciju je pronalazio u Vizantiji i srpskom srednjovekovnom slikarstvu. Mnogi veruju da mu je upravo ova okrenutost tradiciji donela svetsku slavu i priznanje. Postao je zvezda čije su se kolekcije nestrpljivo iščekivale i bile centralni događaj mnogih muzičkih spektakala, a revije redovno reprizirale. Godine 1968. dobio je i javnu afirmaciju kada je beogradski Međunarodni sajam pod imenom „Moda u svetu“ ustanovio nagradu Zlatni paun. Uspeh Joksimovićevih kreacija iskoristio je politički establišment radi promocije zemlje u što boljem svetlu, možemo to nazvati parola „kultura i moda u službi mar-

**Kolekcija Simonida je
1967. godine prikazana na
Međunarodnom modnom festivalu
u Moskvi, zajedno sa kolekcijama
Koko Šanel, Kristijana Diora i
Pjera Kardena. Inspiraciju je
pronalazio u Vizantiji i srpskom
srednjovekovnom slikarstvu.**

Moda, Oni su je promenili

ketinga“. Tako su njegove kolekcije, uključujući i dve najpoznatije – Simonida i Prokleta Jerina, bile sastavni deo privrednih izložbi i mnogih međunarodnih manifestacija. Kolekcija Simonida je 1967. godine prikazana na Međunarodnom modnom festivalu u Moskvi, zajedno sa kolekcijama Koko Šanel, Kristijana Diora i Pjera Kardena. Tradiciji okrenute stanovnike Moskve, Simonida je oborila sa nogu zahvaljujući svojim specifičnim zvonasto krojenim rukavima preuzetim iz srednjevekovne vizantijske odeće i ornamentacije sa kamenih frizova manastira Gračanica i Dečani. Dve godine kasnije, u okviru prve jugoslovenske privredne izložbe u Parizu, prikazana je i Prokleta Jerina. Iste godine, francuski magazin ELLE napravio je obimnu repor tažu o ovoj kolekciji, a naredne godine na naslovnu stranu uvrstio i model iz iste. Ali, do toga ne bi došlo da je Joksimović poslušao savete ljudi koji su mu sugerisali da odustane od prikazivanja kolekcije da mu se ne bi smejali. Izgleda da su se specifičan kroj zubuna koji je činio osnovu kolekcije, ornamenti u vidu terzijskog veza na koži, materijali koji imitiraju rustično su kno i modni detalji poput stilizovane šajkače, nekim činili previše folklorni.

Svakako da bi od njegovih kolekcija trebalo spomenuti i Eminu koja je bila izložena u okviru manifestacije „Nedelja Beograda u Rimu“ 1971. godine, Anu Karenjinu i Formula 1 prikazane 1974. godine u Dizeldorfu, ali za promociju jugoslovenske mode tog vremena podjednako je važna i osoba koja je nosila njegove kreacije – Jovanka Broz. Joksimović je svake godine specijalno za nju kreirao po nekoliko kostima i haljina. Imajući u vidu da je ona bila „pokretna

reklama“ jugoslovenske mode, njegove kreacije je nosila i prilikom važnih međunarodnih susreta. Uprkos svim priznanjima koje je Joksimović dobio, socijalistički režim nikada nije dozvolio da se na modnog kreatora gleda kao na genija koji ima autoritet nad svojim delima. Naprotiv, trgovinsko preduzeće Obnova sklopilo je ugovor sa Centrotextilom po kome je po izuzetno povoljnoj ceni otkupilo uzorke i modele iz njegove kolekcije Vitraž, pa ste tako tuniku iz ove kolekcije mogli da kupite za tadašnjih pedeset dinara. Drugi problem bilo je prisvajanje određenih modela bez naknade od strane onih na visokim pozicijama, o čemu govori i sam Joksimović: „To samo nestane. Uopšte se ne zna ko odnese... Samo dođu čerke rukovodioca...“ Niška cena odeće visoke mode govorila je dosta o stvarnom statusu modnog dizajnera. Kobni zaokret u njegovoj karijeri desio se 1978. godine kada je, po nalogu poslovnog rukovodstva Centrotextila, postao kreator trećerazrednih firmi. Dizajner čiji su modeli korišćeni u svrhu

ekskluzivne promocije zemlje, čije je ime bilo svetski poznato i cenjeno, oštećen je zahvaljujući tome što je demokratska vlast u zemlji bila samo prividno demokratska, a politički rukovodioci su imali poslednju reč. Zahvaljujući izlagaju preduzeća državnim i političkim organima, ona više nisu imala dozvolu da samostalno donose ni najbanalnije odluke, poput određivanja cene odevnih komada. Njegovi kontakti sa Jovankom Broz mu takođe nisu mnogo pomogli. Rukovodioci Centrotextila bili su uplašeni zbog njihovih povremenih susreta te su ga izolovali iz sveta visoke mode onog trenutka kada je i Jovanka izolovana od Tita. Za razliku od modnih kreatora na zapadu, čiji je talenat bio, ne samo prihvaćen već i smatrani nezamenjivim i čija je vizija nastavila da živi nakon njihove smrti, modni dizajner u doba socijalizma bio je zamjenjiva vrsta. Sa jedne strane, u javnosti figura i sredstvo promovisanja jugoslovenske mode u što boljem svetu, a sa druge sputavan od strane rukovodioca iste te zemlje.

U ŠOPINGU SA MINIJOM

Minja Cvetković

Pedesete,
retro i
ostali billy
detalji

DEICHMANN
TUFNASTA
TORBA, CENA
2290 DINARA

✓
Cesto je potraga za stvarima koje odgovaraju baš vašem stilu već pola uživanja i divan je osećaj kada potpuno neplanirano naletimo na savršenu torbu ili par cipela koji nam je gotovo neophodan. Ali, za sve one koji više vole da pre višečasovnog lutanja gradom prvo ispitaju onlajn ponudu prodavnica, ili pak da kupuju iz fotelje, izdvojila sam nekoliko detalja koje bih, moram da dodam i sama rado posedovala. Ukoliko ste ljubitelj mode pedesetih, rokabili, sajkobila i hororbili stila, mislite da bi upadljiva ogrlica sa lastama mogla da osveži vašu kombinaciju ili jednostavno želite malo da eksperimentišete, u svakom se slučaju nadam da ćete pronaći nešto za sebe, jer vas u sledećem broju očekuju predlozi odevnih komada koji će se savršeno slagati sa ovim modnim dodacima.

FACEBOOK
STRANICA CHIC A
MOTE, TUFNASTE
MINDJUSE PO CENI
OD 300 DO 450
DINARA

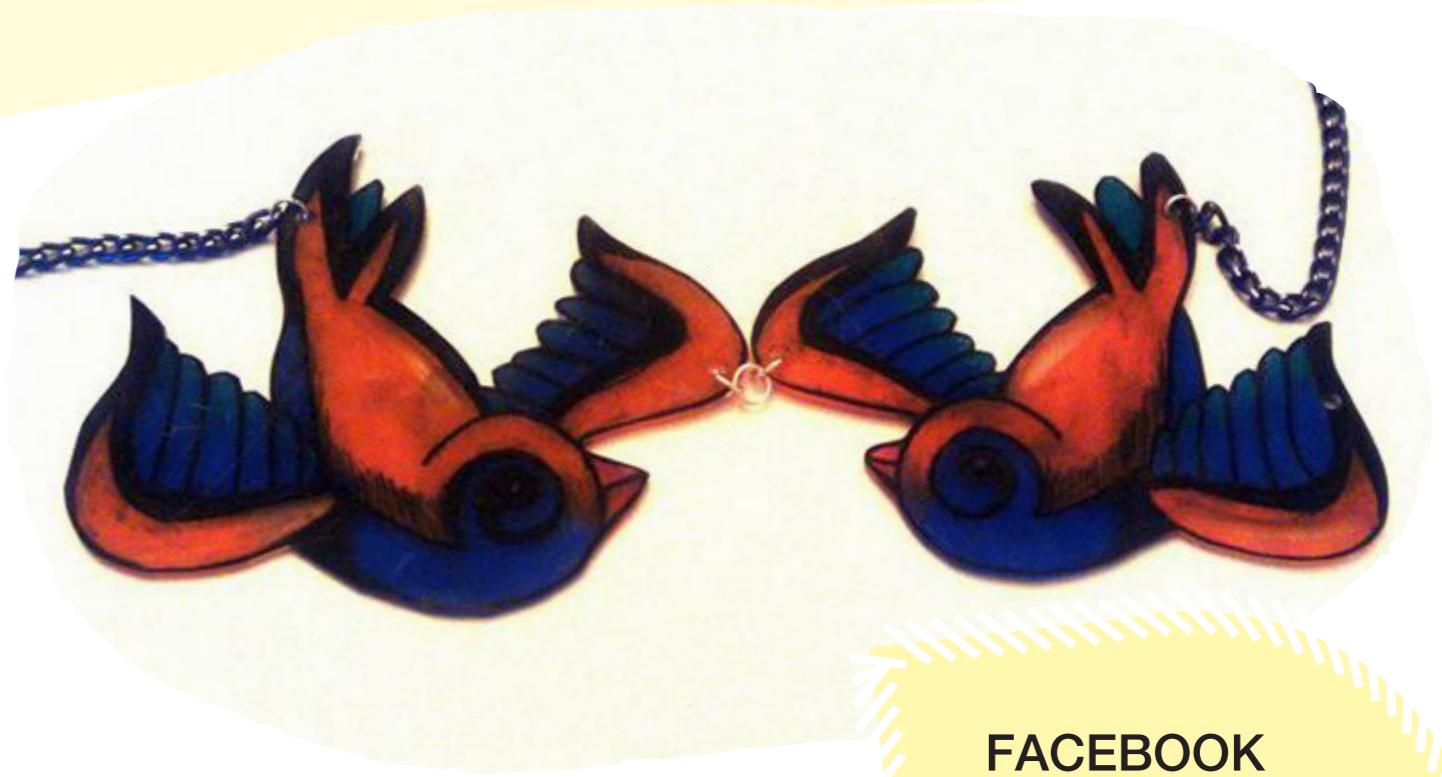
Chic a Mote
WWW.FACEBOOK.COM/CHICAMOTE

BERSHKA
TUFNASTA
MARAMA ZA
KOSU, CENA 499
DINARA

FACEBOOK
STRANICA
VICTORIA POISON,
TUK CIPELE, CENA
OKO 8085 DINARA
(70 EURA)

FACEBOOK
STRANICA
ADDICT, LASTE
OGRLICA, CENA
500 DINARA

DEICHMANN
ANIMAL PRINT
TORBA, CENA
2290 DINARA

FACEBOOK
STRANICA
HIPSTA BUVLJAK,
LAKOVANE
OKSFORDICE,
CENA OKO 4161
DINARA (36 EURA)

FACEBOOK
STRANICA RED
CAT NAKIT,
OGRLICA 550
DINARA

DEICHMANN
CIPELE, CENA
2290 DINARA

MACKASTE NAOCARE,
IMA IH KOD KINEZA OD
300 DO 500 DINARA ILI NA
PARADOX STANDU GDE JE
U TOKU AKCIJA DVA PARA
PO CENI JEDNOG

HM TORBA,
CENA 2199
DINARA

HM CVECE ZA
KOSU, CENA
399 DINARA

FACEBOOK STRANICA
VICTORIA POISON,
NAOCARE MACKASTE
2, CENA OKO 1734
DINARA (15 EURA)

OFFICE
SHOES, KITTEN
KRIPERSICE,
CENA 3143
DINARA

GIANFRANCO
FERRE RAM ZA
NAOCARE, NA
SAJTU MOJE
KRPICE.RS, CENA
3500 DINARA

PLEZIR

ŠTA NOSE NAŠE ULICE?

Srđan Šveljo i kako je propao (srpski) street style

Minja Cvetković

U JEDNOM OD PRETHODNIH BROJEVA POZABAVILA SAM SE ISTORIJOM STREET STYLE-A SA STANOVNIŠTA ANTROPOLOŠKINJE SOFI VUDVARD, KAO I OBJAŠNJENJEM NJEGOVOG PRELASKA IZ DOMENA SUBKULTURNOG U MEJNSTRIM. DA LI JE ISTA „BOLJKA“ ZAHVATILA I NAŠ ULIČNI STIL, ŠTA JE TO ŠTO LJUDI NAJČEŠĆE I NAJRADIJE NOSE, GUBI LI SE INDIVIDUALNOST NA NAŠIM ULICAMA I DA LI JE ONA IKADA POSTOJALA, JESU SAMO NEKE OD TEMA O KOJIMA SAM PROĆASKALA SA SRĐANOM ŠVELJOM, ZALJUBLJENIKOM U MODU I MUZIKU, ČOVEKOM KOJI JE IZUZETNO TEORIJSKI POTKOVAN I KOJI SE NE LIBI DA KAŽE ŠTA MISLI

London

ZA POČETAK, KADA VEĆ PRIČAMO O STREET STYLE-U, KAKO BI GA TI DEFINISAO I ŠTA JE TO ŠTO OVAJ STIL ODVAJA OD OSTALIH, PO ČEMU JE SPECIFIČAN?

Street style baš i nema neku svoju definiciju, ali ime govori dovoljno i na neki način ga i definiše. On je recimo ona druga slika svakog grada, uglavnom metropole, ne ono što je jednolično obučena gomila koju prvo zapaziš, već kad dva put trepneš ili protrlijaš oči – e onda ugledaš te street style „cvećke“ koje su tu... još upadljivije od onih navedenih, da ulepšaju, da osveže, da daju taj touch koji svi mi koji ljubimo modu tražimo kada šetamo ulicama nekih drugih gradova. To je ono drvo koje retki vide od tolike šume :)

Street style je ulična moda koja ne podleže aktuelnim trendovima već igrom kombinacija dotiče sve ono što možda aktuelni trend ne promoviše. Ponekad je i taj trend prisutan, ali vidljiv samo na

malo drugačiji i slobodnije upakovani/kombinovan način.

A može i ovako. Street style je moda koju nose hrabri, koju stvaraju maštoviti, koja inspiriše one kojima nedostaje ideja. Street style je sve ono što ne vidimo u izlozima, sve ono što simbolizuje slobodu u modnom smislu.

DA LI SVAKO OD NAS POSEDIJE STREET STYLE ILI POSTOJI NEKA KARAKTERISTIČNA ODEĆA KOJU VEZUJEŠ ZA TAJ POJAM?

Sigurno je da većina poseduje u ormaru komade garderobe koje bi opet svako od nas obukao na drugačiji način. Ali street style je način ne samo odevanja nego i života... To prati i muzika koju slušaš, knjiga, film... Samo lifestyle koji je kulturno obogaćen može dati dobar i upadljiv street style. Sve je to vrlo povezano i nikada ne smemo ni pomisliti da će nas ona priča „imam

novac i kupiću dizajniranu skupu garderobu“ staviti u red onih koji imaju stila (street stila). Ipak mora postojati i osnova za to, u glavi, u nama... kako za sve ono što nosimo, tako i za sve što govorimo, pišemo i kako se kroz razne web opcije predstavljamo.

U JEDNOM OD PRETHODNIH BROJEVA, PIŠUĆI TEKST O OVOM FENOMENU, BAZIRALA SAM SE NA MIŠLJENJU SOFI VUDVARD KOJA, UKRATKO, KAŽE DA JE STREET STYLE NEKADA BIO POZORNICA ZA ISPOLJAVANJE KREATIVNOSTI I INDIVIDUALNOSTI, MESTO GDE SU SE PRIPADNICI SUBKULTURA „IGRALI“, A DANAS SE ZBOG VELIKIH OČEKIVANJA MOŽEMO RAZOČARATI USLED POGLEDA NA JEDNOLIČNO OBUCENE LJUDE. DA LI BI SE TI SLOŽIO SA NJOM ILI NE?

U potpunosti, posebno kada je u pitanju moj grad, naša zemlja. Jednoličnost je samo uzrok

svemu onome što se dešavalo iza nas decenija i traje i traže. Jednoličnost ne samo ulične mode, jednoličnost muzike (jer eto slučajno sam već sedamnaest godina DJ, a imam i jedanaestogodišnje radijsko iskustvo pa mogu da komentarišem), jednoličnost zabave, mišljenja, života. Sve to kad se spoji u glavi, duši, pa se sa tim kreće na ulicu međ’ svet, što bi se reklo, ne može biti drugačije nego dosadno, bez boje, dezena... i jednolično u svakom smislu, pa i modnom.

GENERALNO, KAKVO JE TVOJE MIŠLJENJE O STREET STYLE-U U SRBIJI?

Kada zažmurim i zamislim ulice Srbije ja ne vidi dim ljudi već gomilu, masu braon-crno-sivu koja tumara, prolazi, dolazi, odlazi... Da ne pričam o smrknutim i tužnim licima koja su na pognutim glavama. Čak i staviti neki kolorit, nešto što je

Beograd

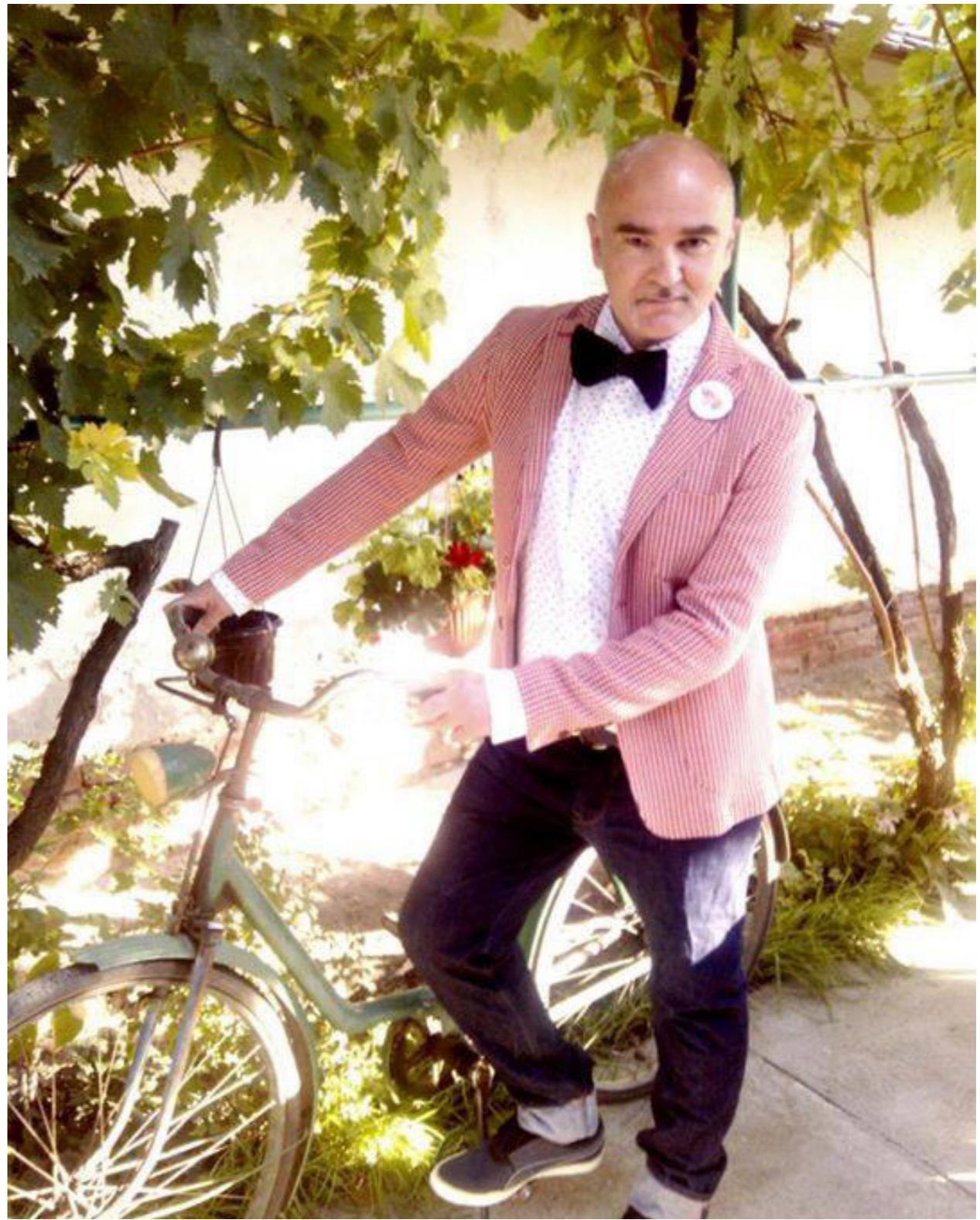
Belgrade Street style

šara, bilo bi totalno pogrešno jer nekako ne ide uz ta smušena lica i izgubljene poglede. Sećam se kasnih osamdesetih pa i „problematičnih“ devedesetih gde je Srbija imala street style na koji sam bio ponosan.

Novi Sad je imao svoju grupu ljudi koji su ga nesvesno promovisali, bili neobični, okupljali se na par mesta na kojima se vrtela i muzika koja je pratila ceo stil (Miš, Garuda, žuta Kuća, Atrium... a kasnije Contrast, House, Big Mama, Out), zvali su ih „alternativci“, ponekad bi dobili i neko pogrdno ime ali to je sve bilo nekako normalno, niko nikoga nije fizički maltretirao (što se danas dešava) i svako je bio free da bude ono što jeste i izgleda u skladu sa tim.

Beograd kao centar bio je nalik Londonu, ulicama su zaista šetali ljudi koji su inspiraciju pronašli u raznim subkulturama, inspiracija je stizala iz svetskih magazina, muzike, filma. To je vreme kada se budi modna scena i kada svi na neki

Kada zažmurim i zamislim ulice Srbije ja ne vidim ljudе već gomilu, masu braon-crno- sivu koja tumara, prolazi, dolazi, odlazi... Da ne pričam o smrknutim i tužnim licima koja su na pognutim glavama

način kreiraju sebe i svoj izraz, koji su predstavljali na ulici, pre svega, pa tek onda u klubovima i među prijateljima. Ja ne znam da li se ikada desilo da odem do Beograda, a da ne vidim neka neobično obučena, svetski stilizovana, i meni predivna bića koja prolaze Knez Mihajlovom ili borave u nekom klubu.

Sasvim južna priča zvana Niš imala je savršenu underground scenu koja je uticala na to kako će ljudi izgledati, i to je slična priča kao i sa Novim Sadom, valjda zato što je Beograd Beograd, centar i metropola, onda smo mi severni i oni južni uvek gurali neku svoju priču ne bi li taj BGd zapazio. U tom guranju bilo je mnogo ali mnogo dobre mode, dobrih ideja i savršenog lifestyle-a koji je proizvodio nešto što tada i nije imalo ime street style, ali smo ga prepoznавали kao dobro, kreativno i svojstveno umetničkom svetu.

KAO NEKO KO JE IMAO PRILIKE DA SE UPOZNA SA TIM „ULIČNIM DUHOM“ DRUGIH ZEMALJA, KAKO BI UPOREDIO SITUACIJU TAMO I OVDE? DA LI BI, NA PRIMER, NEKO IZ INOSTRANSTVA KO SE BAVI MODOM MOGAO U NAŠEM STREET STYLE-U DA VIDI NEŠTO ŠTO BI BILO NOVO I UPEČATLJIVO U ODНОСУ NA DRUGE ZЕMLJE?

Situacija tamo je da su ljudi slobodni za razliku od nas ovde, slobodni u svakom smislu pa samim tim i modnom. Izgledati kako želiš, igrati se modom i svim onim što ona pruža i zbog čega postoji, napolju je to stvar slobode i tolerancije onih koji se baš i ne bi tako zaigrali ali im ne smeta, a ovde je to danas domen hrabrosti, ludosti i spremnosti na to da kada izadeš možeš biti opasno iskritikovan od ulice, možeš biti javno prozvan, ali i pretučen... Ovde je to postala stvar (ne) tolerancije, (ne)informisanosti, jer većina ljudi nije mrđnulo dalje od svog „ognjišta“ pa ne znaju da postoji i nešto tamo negde. Ti stranci koji se bave

NYC je simbol slobode, street style-a... grad koji živi modu 24/7, a moda mu za to uzvraća jer svi koji nešto znače u modi, oni koji pokušavaju, oni koji već traju, svi oni idu u osvajanje baš tog NYC-ja, a ljudi koji tamo žive i nose modu na njegovim ulicama

modom i inspiraciju pronalaze na ulicama teško bi danas u Srbiji 2014-te mogli da zapate neki modni ulični virus koji već nisu negde pokupili.

KOJA JE TO ZEMLJA KOJA JE OSTAVILA NAJBOLJI UTISAK NA TEBE, ZA KOJU BI MOGAO, NA OSNOVU ONOGA ŠTO SI VIDEO NA ULICAMA, DA KAŽEŠ DA SU LJUDI NAJBOLJE ODEVENI I ZBOG ČEGA? I POSTOJI LI ZEMLJA KOJU DO SADA NISI IMAO PRILIKE DA POSETIŠ, A VOLEO BI BAŠ ZBOG STREET STYLE-A KOJI JE ODLIKUJE?

Uvek sam mislio da će London biti taj grad i uvek sam muzički i kulturološki naginjao ka toj priči. I zaista London ima sve to ali prvi put sam se ipak naježio u New York-u na ono što sam video na ulicama i u klubovima. NYC je simbol slobode, street style-a... grad koji živi modu 24/7, a moda mu za to uzvraća jer svi koji nešto znače u modi, oni koji pokušavaju, oni koji već traju, svi oni idu u osvajanje baš tog NYC-ja, a ljudi

koji tamo žive i nose modu na njegovim ulicama. Tokyo je čini mi se jedini grad na zemaljskoj kugli gde street style i uopšte moda živi na savsim drugačiji način nego ostatak sveta. I prava modna biblija za mene su „harajuku kids“. Oni su uradili i rade modi sve ono što se niko u zapadnoj civilizaciji ne usuđuje, kombinuju nemoguće, spajaju nespojivo i to na savršen art način. Tokyo je destinacija koju bih voleo da posetim i da joj se prepustim.

DA LI SMATRAŠ DA BLOGOVI, RAZNI PORTALI I MAGAZINI U NAŠOJ ZEMLJI U STREET STYLE RUBRIKAMA NAJČEŠĆE PREDSTAVLJAJU MEJNSTRIM OBUCENE LJUDE, ONE KOJI SE ODEVAJU PO TRENTNUOJ MODI, A NE INDIVIDUALCE KOJI ODSKAČU IZ MASE?

Danas je popularno baviti se street style modeom.

Danas je popularno biti „Blogom Dat“.

New York

Danas ako nemaš takvu rubriku nisi IN magazin, portal ili blog.

Naravno da svi promovišu dosadnu i mejnstrim obučenu gomilu jer oni drugi ne postoje. Imao sam ideju da za svoj *Urbanlook* pravim takvu rubriku, i zanesen tom pričom krenuo u potragu ulicama NS-a za početak... Ubilo me crnilo i sivilo onoga što je prolazilo pored mene pa sam oduštao. Ti individualci koje spominješ retke su prilike i ne sreću se baš često na srpskim ulicama. Street Style kod nas ne postoji i to je to. Svako predstavljanje istog je na silu i po svaku cenu da se popuni rubrika. O blogovima ne bih jer tek ta priča „blogom datih“ persona nije ni malo evoluirala od kada ih „modni bloger“ epidemija spopala.

MORAM SE PONOVO POZVATI NA PRETHODNI TEKST PRE NEGO ŠTO POSTAVIM SLEDEĆE PITANJE. U NJEMU JE OBJASNJENO DA IAKO SE MOŽDA ČINI DA STREET STYLE NA ULICAMA

NOTINGEMA, GDE JE SOFI OBAVILA SVOJE ISTRAŽIVANJE, DANAS NAGINJE VIŠE MEJNSTRIM MODNOM PRAVCU I PREZENTUJE ODEĆU TRENUTNO POPULARNIH MODNIH MARKI, TO OPET NE ZNAČI DA SU LJUDI UNIFORMISANI JER AKCENAT STAVLJAJU NA TO GDE SU TI KOMADI KUPLJENI, ODNOSNO, NA KOMBINOVANJE VINTAGE I NOVIH STVARI PA TAKO NE NOSE SAMO ONO ŠTO JE MASOVNO PROIZVEDENO. E SAD, PITANJE ZA TEBE JE KOLIKO JE U NAŠOJ ZEMLJI LJUDIMA BITNO GDE KUPUJU, ČEMU DAJU PREDNOST I NA KOJI NAČIN SE TO ODRAŽAVA NA STREET STYLE?

Kod nas uglavnom vlada pravilo – što vidiš na lutki u izlogu to kupi i nema greške, to promovišu, blogovi, magazini, portali... Kombinacija nekih starih komada sa novom modom je za vrlo hрабre i mudre. Ne ume i ne može to baš svako. Ovi prvi ne znaju kud bi sa nekim komadom iz 70-te ili 80-te, a ovi drugi su gadljivi na sve ono što nije novo i tek otpakovano. To je opet stvar POP kulture i onoga što ona predstavlja u nekoj zemlji.

U Srbiji to je sve ono što ja nikada ne bih nazvao POP kulturom i zato smo u tolikom raskoraku sa svetom, bar na ulicama.

MALO BIH SE UDALJILA OD TEME STREET STYLE-A ZA SADA I PROKOMENTARISALA DA SI POZNAT PO TOME ŠTO SI U VIŠE NAVRATA PODRŽAVAO I PROMOVISAO LJUDE KOJI NEGUJU ALTERNATIVNE MODNE PRAVCE. KOLIKO MISLIŠ DA SU NJIHOVI BLOGOVI POPULARNI I GENERALNO KAKO SE NA TAKVE STILOVE GLEDA U SRBIJI?

Ja kroz moj Urbanlook već 8 godina promovisem jednu urbanu, lepu, pomalo alter i neobičnu modnu priču koja nastaje ne samo u svetu već tu oko nas, u našem komšiluku i regionu. Alternativni modni pravci zaslužuju mnogo više mesta u medijima i na web-u nego što je samo kroz moj sajt i moje razmišljanje i pisanje. Na takvu modu i stil se ovde gleda sa rezervom, ponekad i podsmehom, a ono što ljudi ne znaju jeste umetnič-

ki i generalno modni pristup celoj priči koji daju dizajneri koji stoje iza malo alternativnijih remek dela domaće modne scene. Tužno je koliko je sve manje ljudi koji to razumeju, kapiraju, osećaju i konačno nose na sebi. Srbija je postala vrlo zatvorena i sve ono što sam pre neke dve decenije očekivao da će danas biti moderno, normalno i opšteprihvaćeno sada je ismevano i gurnuto u zapećak. Naveo bih samo primer par dizajnera koji su od šire javnosti bili neshvaćeni (Marko Mitanovski, Ivana Pilja, George Styler), ali kada je potvrda o njihovom talentu stigla iz Londona onda je Srbija počela da ih slavi i veliča. Takvih dizajnera i kreativaca poput njih još je mnogo, mnogo tu oko nas.

DA LI SMATRAŠ DA JE U NAŠOJ ZEMLJI BROJ BLOGOVA KOJI SU POSVEĆENI ALTERNATIVnim STILOVIMA MALI U ODNOSU NA DRUGE ZEMLJE, ILI JE BROJ KAKAV SE I OČEKUJE S OBZIROM

Tokio

NA VELIČINU ZEMLJE, POTROŠAČKE I STILSKE NAVIKE?

Iskreno ja ne znam koji su to blogovi i koji je to web prostor posvećen malo drugačijoj modnoj priči. Svi blogovi i blogeri su isti, kopija aktuelnog trenda, izloga nekog mega brenda i to je to. Kreativnost i ideja u deficitu, da ne pričam o onome što nose buvljaci, second handovi i neka vintage moda koja naše blogerke (izuzev izuzetaka vrlo retkih) još nije dotakla.

ZA KRAJ, MOŽEŠ LI DA PROKOMENTARIŠEŠ TRENTUTNU MODNU SITUACIJU U NAŠOJ ZEMLJI? ŠTA JE TO ŠTO NAM NEDOSTAJE, ŠTO TI SMETA, A ŠTA BI POHVALIO?

Trenutna modna situacija je s jedne strane dobra zbog svih onih koji stvaraju modu i koji veruju u nju, a s druge strane smešna i pomalo patetična zbog svih onih koji bi da su po svaku cenu neki „modni“... Kad se sve sabere i spoji vrlo zabavno!

Nedostaje

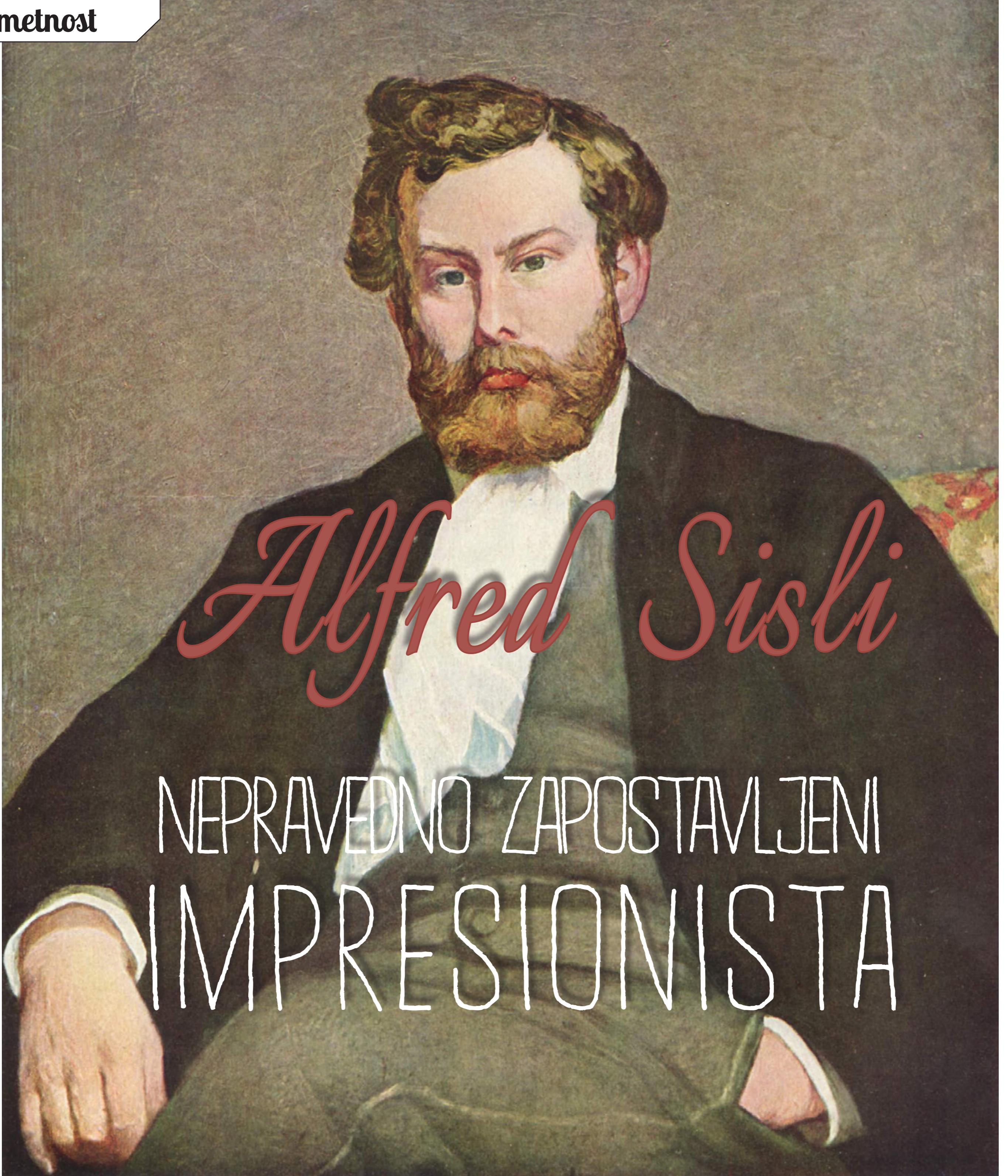
- sloboda u modnom izražavanju
- neka TV emisija koja će se ozbiljno baviti modom
- jedan malo alternativniji modni magazin
- bloger/ka koji će otići na buvljak, koji će imati ideju, koji će nositi drugačiju modu od one koju brendovi promovišu i tako uticati na nove generacije
- više onih koji će prepoznati kvalitet koji nude domaći dizajneri i poželeti da ih nose

Smeta mi

- popularizacija neautentičnosti, nemaštovitosti, jednoličnosti
- poistovećivanje sa turbo-folk-trash zvezdama
- loša informisanost
- gomila modnih blogova koji su isti i gomila samozvanih blogerki koje promovišu loš ukus
- biti u modi po svaku cenu

Pohvalio bih

- sve domaće dizajnere koji su u vrlo teškoj situaciji, a opet ne odustaju od sebe i mode
- spajanje i promovisanje mode iz regionala, jer mislim da ipak u isto nebo gledamo
- neke nove mlade FB generacije koje vredno rade i promovišu sve ono što prati modu (od modnih detalja, preko fotografije, stajlinga, frizura, make up-a), jer nema ih mnogo ali verujem da njihovo vreme dolazi
- beogradski Fashion Week koji opstaje već decenijama i jedini promoviše sve ono o čemu sam ovde pisao – jedini pokušava da ovo mnogo mode i ideje promoviše malo šire od Srbije, jer i oni kao i ja verujem da lepotu koju naši modni dizajneri mogu da ponude celom svetu koji je zaluđen modom.

A portrait painting of Alfred Sisley, an Impressionist painter. He is shown from the chest up, wearing a dark green jacket over a white collared shirt. His hair is dark and wavy, and he has a full, reddish-brown beard and mustache. The background is a mottled grey-green color. The painting uses visible brushstrokes and light to create a sense of atmosphere and light.

Alfred Sisley

NEPRAVEDNO ZAPOSTAVLJENI
IMPRESSIONISTA

Tekst:
Marija Bokić

1891

Hill path in sunlight

Ukoliko pokušate da pronađete publikaciju sabranih dela Alfreda Sislja ili knjigu o njegovom životu i stvaralaštvu možete otkriti da vam je izbor značajno sužen u odnosu na dostupan materijal o ostalim velikim impresionistima. Naravno, pominjanje njegovog rada i poznatih slika neizbežno je deo svake retrospektive o impresionističkom umetničkom pravcu, ali to i dalje ne menja činjenicu da je Alfred Sisli najmanje poznati impresionista. Nepravda dobija potpuni smisao tek kada se shvati da je upravo Sisli, pored Monea i Pisara, jedan od tri čista, esencijalna predstavnika impresionizma.

1870

Barges on the canal saint martin in Paris

Po nacionalnosti Britanac koji je rođen 1839. godine u Parizu, Alfred Sisli se često naziva „usvojenim francuskim impresionistom“. Nakon odlaska u London sa 18 godina i započinjanja, a zatim i napuštanja studija biznisa, Sisli se sa svoje 23 godine vraća u Pariz. Počinje da se bavi slikarstvom u ateljeu Šarla Glera gde upoznaje Monea, Bazija i Renoara. Iako su brojni rani radovi Alfreda Sislja izgubljeni usled bombardovanja predgrađa Pariza i konfiskovanja Sisljeve imovine za vreme Francusko-pruskog rata, da kojim slučajem i dalje postoje nesumnjivo bi potvrdili Sisljev značaj u razvoju impresionističkog pokreta.

Zajedno sa svojim prijateljima iz Glerovog ateljea odlazio je u prirodu kako bi slikao na otvorenom (en plein air), a upravo ovaj stil je nešto čemu je najduže od svih slikara ostao veran. Slikanje pejzaža zauvek je ostalo njegov zaštitni znak. Iako je za većinu impresionista bilo karakteristično i bavljenje portretima, pored prizora iz prirode, Sisli nije ni u jednom periodu svog stvaralaštva pažnju i vreme posvećivao slikanju portreta. Pejzaži su bili ono što je na najbolji način isticalo njegov talent. Slike predela izvan gradova, sa atmosferom koja se često menja i bogatstvom boja su ono što čini Sisljev opus.

1865

Avenue of chestnut trees

Pejzaži su bili ono što je na najbolji način isticalo njegov talenat. Slike predela izvan gradova, sa atmosferom koja se često menja i bogatstvom boja su ono što čini Sislijev opus.

1887

September morning

1866

Women going to the wood

1872

Bridge at Villeneuve la Gare

Sa svojih 27 godina započinje vezu sa Eugenie Lescouezec, a već naredne godine dobijaju i prvo od dvoje dece. Ova vanbračna zajednica bila je uzrok nezadovoljstva Sislijevog oca, zbog čega on obustavlja dotadašnju pomoć svom sinu i time ga dovodi u jako lošu finansijsku situaciju. Prinuđen da živi isključivo od prodaje svojih slika Sisli nije uspevao da zaradi dovoljno novca. Istovremeno, ni konkurisanje za izložbe zvaničnog Salona nije zadovoljavalo Sislijeva očekivanja, a uspesi su se dešavali sporadično. Niske od slika koje je Salon prihvatio su „Avenue of Chestnut trees“, „Barges of the canal St. Martin“ i „Women going to the wood“ ali ni jedna od njih nije bila posebno zapažena.

Vrlo često izlaz iz problematične finansijske situacije slikari toga doba videli su u sklapanju ugovora vlasnicima galerija i dilerima slika koji su slikarima obezbeđivali pristojnu finansijsku podršku u zamenu za prava na slike. Paul Durand-Ruel

jedan je od dileri koji su pružali podršku slikarima, a s kojim je i Sisli lično imao ugovor. Ipak, Sisliju je ovako postavljen odnos očigledno predstavljao nužno zlo i izvor nemira jer je u krugu prijatelja slikara nazivao Durand-Ruela njihovim najvećim neprijateljem. Uprkos takvom Sislijevom stavu, upravo je Durand-Ruel često kupovao Sislijev slike i organizovao izbložbe istih. Takođe, prvi je otkrio potencijal američkog tržišta po pitanju trgovanja umetninama, a posebno po pitanju trgovanja impresionističkim slikama. Kroz seriju izložbi upoznao je američke ljubitelje umetnosti sa Sislijevim radom.

Iako Britanac, Sisli je proveo većinu svog života u Francuskoj za čije je državljanstvo aplicirao, međutim, odbijen je te je do smrti ostao državljanin Velike Britanije. Umro je u svojoj 59. godini, samo godinu dana nakon venčanja sa životnom sputnicom Eugenie i samo nekoliko meseci nakon njeće smrti.

1876.

Flood at Port-Marly

Za razliku od ostalih impresionista koji su slavu stekli u kasnim godinama svog života, Sisli slavu nije doživeo već je njegovom radu vrednost priznata tek nakon njegove smrti. Godinu dana nakon što je umro njegova slika „Flood at Port-Marly“ (danas izložena u muzeju Orsej u Parizu) dostigla je visoku cenu na jednoj aukciji što je bio prvi veliki Sisljev uspeh i priznanje koje mu je tokom života uskraćivano.

PLEZIR

VIDIMO SE SLEDEĆEG
MESECA

DO TADA PRATITE NAS
NA

